

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

ตามบทบัญญัติของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 9 กำหนดให้ (1) ก่อนจะดำเนินการตามภารกิจใด ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นการล่วงหน้า (2) การกำหนดแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการตาม (1) ต้องมีรายละเอียดของขั้นตอนระยะเวลา และงบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอน เป้าหมายของภารกิจ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจและตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจ และตามมาตรา 16 วรรคสอง กำหนดให้ในแต่ละปีงบประมาณส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีโดยให้ระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับนโยบายการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงานเสนอให้รัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ และวรรคสาม เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการดำเนินงานตามแผนต่อไป ประกอบกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2547 ข้อ 8 กำหนดให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการตามมาตรา 16 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ภายในกำหนดเวลา โดย (2) กำหนดแผนปฏิบัติราชการประจำปี ให้จัดทำและเสนอรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบก่อนเสนอคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ดังนั้นเมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2562 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2561 ซึ่งจะมีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2561 และได้ระบุการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งสิ้น 487,736.4134 ล้านบาท กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 (ฉบับปรับปรุงตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร) ให้สอดคล้องกับบทบาทและภารกิจที่กระทรวงศึกษาธิการ จะต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายยุทธศาสตร์และแผนที่มีความเกี่ยวข้อง

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกรอบนโยบายและแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่เชื่อมโยงและสอดคล้องกฎหมาย นโยบาย ยุทธศาสตร์ระดับชาติ และระดับกระทรวงที่สำคัญ ประกอบด้วย 1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 2) นโยบายรัฐบาล (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี) 3) ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) 4) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 5) แผนการปฏิรูปประเทศ 6) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 – 2564 7) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) 8) จุดเน้นนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์) 9) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2574) 10) แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2560 – 2564) 11) กรอบแนวทางและยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 12) ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 13) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา 14) อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของกระทรวงศึกษาธิการ มาเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้กำหนดวิสัยทัศน์ “ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ คู่คุณธรรม อย่างมีคุณภาพ ทั้งถึงและเสมอภาค เป็นกำลังคนที่มีทักษะและศักยภาพรองรับการพัฒนาประเทศที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21” ภายใต้ 5 พันธกิจ ได้แก่ 1) ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ/ประเภทเทียบเท่าระดับสากล 2) เสริมสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการศึกษาของประชาชนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม 3) เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล 4) ผลิต พัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพกำลังคน และ 5) พัฒนาสิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย และนวัตกรรม ซึ่งมี 26 กลยุทธ์

เป็นตัวขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ และมี 35 ตัวบ่งชี้ เป็นตัวชี้วัดการบรรลุเป้าหมายของผลการดำเนินงาน ซึ่งในกระบวนการบริหารจัดการแผนปฏิบัติราชการ นอกจากมีการจัดทำแผนและการนำแผนสู่การปฏิบัติแล้ว จำเป็นต้องมีกระบวนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินว่ามีผลดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร รวมถึงปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานหรือการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นและมีผลสัมฤทธิ์บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จของการนำแผนปฏิบัติราชการของไปสู่การปฏิบัติ ประเด็นปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงาน รวมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและจัดทำแผนปฏิบัติราชการระดับกระทรวงและหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับสถานการณ์และทิศทางการพัฒนาการศึกษาของประเทศต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ
2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคของการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ
3. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงศึกษาธิการในปีต่อไป

3. ขอบเขตการประเมิน

1. แนวคิดและเนื้อหาสาระการประเมินผล

การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นการประเมินผลลัพธ์ ภายหลังสิ้นสุดการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติราชการ โดยมุ่งตรวจสอบหรือเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่คาดหวังกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงจากการดำเนินงาน ตามตัวชี้วัดเป้าประสงค์ภายใต้ยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติราชการว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร รวมถึงการศึกษาปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติราชการ

2. ประเด็นเนื้อหาที่มุ่งศึกษาครอบคลุมใน 2 ประเด็น คือ

2.1 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเป้าประสงค์ภายใต้ยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายที่กำหนด ในภาพรวม จำนวน 35 ตัวชี้วัด และจำแนกตามยุทธศาสตร์ 6 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัย และนวัตกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสทางการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษา เพื่อเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

2.2 ปัญหา อุปสรรคของการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ

3. แหล่งข้อมูล/ผู้ให้ข้อมูลในการประเมิน

3.1 แหล่งข้อมูลจากเอกสาร ได้แก่ รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ รายงานผลการประเมินโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ รายงานการประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเป้าประสงค์ภายใต้ยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ ของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

3.2 แหล่งข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งครอบคลุมหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

3.2.1 องค์กรหลัก ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.2.2 หน่วยงานในกำกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา สำนักงานส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา สถาบันการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ (องค์การมหาชน) และสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

3.2.3 หน่วยงานภายนอก ได้แก่ สำนักงานสถิติแห่งชาติ International Institute for Management Development (IMD)

4. ระยะเวลาที่ดำเนินการประเมินผล ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2561 – กันยายน 2562

4. นิยามศัพท์

การประเมินผล หมายถึง กระบวนการประเมินตัดสินคุณค่าของการดำเนินงานที่แล้วเสร็จอย่างมีหลักเกณฑ์และระบบ โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ ตรวจสอบและเปรียบเทียบผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริงกับเกณฑ์หรือค่าเป้าหมายที่กำหนด

แผนปฏิบัติการ หมายถึง แผนการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการภายใน 1 ปี ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภัยคุกคาม ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จและค่าเป้าหมายของตัวชี้วัด เพื่อวัดระดับผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ มีโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะต้องดำเนินการในปีนั้น ๆ และตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการหรือกิจกรรม รวมทั้งมีการระบุผู้รับผิดชอบหลัก งบประมาณในการดำเนินการที่ต้องใช้ในการดำเนินโครงการที่ชัดเจน

การดำเนินงานตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการ หมายถึง การดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมของส่วนราชการตามตัวชี้วัดเป้าประสงค์ภายใต้ยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 35 ตัวชี้วัด

การประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของแผนปฏิบัติการ หมายถึง การวิเคราะห์ตรวจสอบผลลัพธ์ของการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเป้าประสงค์ภายใต้ยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวมและจำแนกรายยุทธศาสตร์ ว่าบรรลุผลตามเป้าหมายหรือไม่ อย่างไร โดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่เกิดขึ้นจริงเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายที่กำหนด

ปัญหาและอุปสรรค หมายถึง ข้อจำกัดหรือปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อของการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมภายใต้ยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้การดำเนินงานโครงการไม่เป็นไปอย่างราบรื่นหรือตามเป้าหมาย

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบถึงผลการดำเนินงาน และปัญหา อุปสรรคของการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ และใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการในปีต่อไปให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้น
2. ผู้บริหารทุกระดับได้รับทราบผลการประเมินแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ และพิจารณาข้อเสนอแนะไปใช้ในการกระบวนการบริหารงาน และการจัดทำแผนปฏิบัติการในปีต่อไป

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การประเมินผลแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการในครั้งนี้ ได้ดำเนินการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดการประเมินเพื่อนำไปสู่การวางแผนการดำเนินงานตามกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

1. สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน
3. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ
4. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมิน
5. กรอบแนวคิดการประเมิน

1. สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ

การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลบริบทที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับปรับปรุงตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร) ฉบับนี้มีข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย 1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 2) นโยบายรัฐบาล (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี) 3) ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) 4) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 5) แผนการปฏิรูปประเทศ 6) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 –2564 7) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) 8) จุดเน้นนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์) 9) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560–2574) 10) แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2560–2564) 11) กรอบแนวทางและยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 12) ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 13) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา 14) อานาจหน้าที่ตามกฎหมายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลและการระดมความคิดเห็น โดยเฉพาะการจัดทำเป้าประสงค์หลักและตัวชี้วัดที่สอดคล้อง ได้จัดทำเป็นสาระสำคัญเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

วิสัยทัศน์

“ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้คู่คุณธรรมอย่างมีคุณภาพ ทักษะและสมรรถภาพ เป็นกำลังคนที่มีทักษะ และศักยภาพรองรับการพัฒนาประเทศ ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21”

พันธกิจ

1. ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ/ประเภทเทียบเท่าระดับสากล
2. เสริมสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการศึกษาของประชาชนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
3. เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล
4. ผลิit พัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพกำลังคน
5. พัฒนาสิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย และนวัตกรรม

เป้าประสงค์หลัก

1. คุณภาพการศึกษาของไทยดีขึ้น
2. คนไทยได้รับโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ
3. มีระบบบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและการกระจายอำนาจสู่ภูมิภาค
4. คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศในอนาคต
5. กำลังคนได้รับการผลิตและพัฒนาทักษะให้มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของพื้นที่และประเทศ
6. คนไทยมีองค์ความรู้ สามารถสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ พัฒนางานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

ยุทธศาสตร์

1. การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชาติ
2. การผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัย และนวัตกรรม ที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ
3. การพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
4. การสร้างโอกาสทางการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
5. การจัดการศึกษา เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. การพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

1. จัดการศึกษาที่เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาและการสร้างอาชีพ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความสมานฉันท์ และเสริมสร้างความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่ชายขอบ/ชายแดน
3. สร้างภูมิคุ้มกันและพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของบุคคล ชุมชน และสังคม
4. เร่งผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาที่ตรงตามความต้องการในการพัฒนาประเทศและพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ
5. ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนผู้มีความสามารถพิเศษ ความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้านอย่างต่อเนื่องทุกระดับการศึกษา
6. พัฒนาทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
7. พัฒนาสิ่งประดิษฐ์ การวิจัย และนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง
8. สร้างความเข้มแข็งของกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคน โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือตามรูปแบบประชารัฐทั้งระหว่างองค์กรภายในและต่างประเทศ
9. พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน ระบบกลไก การติดตาม การวัดและประเมินผล การศึกษาทุกระดับ/ประเภทการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาการและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก
10. ผลิต และพัฒนาครู อาจารย์ อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับความต้องการ ในการจัดการศึกษาทุกระดับ/ประเภทการศึกษา
11. ส่งเสริม สนับสนุน คนทุกช่วงวัยให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถและสมรรถนะที่ได้มาตรฐานและพัฒนาคุณภาพชีวิตเต็มตามศักยภาพอย่างเหมาะสม

12. เสริมสร้าง ปรับเปลี่ยนให้คนไทยทุกคนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามหลักค่านิยมของคนไทย 12 ประการ และความเป็นพลเมืองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระบบการศึกษาอย่างเข้มข้น

13. ประกันโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนในทุกพื้นที่ครอบคลุมถึงคนพิการ ด้อยโอกาส และผู้มีความต้องการพิเศษ

14. ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษา การเรียนรู้และการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ในทุกพื้นที่อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับความสนใจและวิถีชีวิตของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย และสามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง

15. เร่งสร้างระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

16. จัดหาทุนและแหล่งทุนทางการศึกษา

17. พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและการบริหารจัดการที่ทันสมัย และไม่ซับซ้อนให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

18. พัฒนาระบบการจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางทางการศึกษาของประเทศ และระบบการรายงานผลของฐานข้อมูลโดยเชื่อมโยงข้อมูลการศึกษาทุกระดับ/ประเภทการศึกษาที่เป็นเอกภาพ เป็นปัจจุบันและมีมาตรฐานเดียวกัน

19. ผลิตและพัฒนาโปรแกรมประยุกต์ หรือสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้เรียน สถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ/ประเภทการศึกษา นำมาใช้เพิ่มคุณภาพการเรียนรู้อย่างเป็นระบบจัดหาอุปกรณ์/ทรัพยากรพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับผู้เรียนอย่างเพียงพอ ทั่วถึง และเหมาะสมกับการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

20. จัดหาอุปกรณ์ /ทรัพยากรพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับผู้เรียนอย่างเพียงพอ ทั่วถึง และเหมาะสมกับการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

21. ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกและพฤติกรรมรักษาสีสิ่งแวดล้อมของคนทุกช่วงวัยในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม และน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

22. ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

23. สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

24. เร่งส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาและสร้างเครือข่าย/ความเป็นภาคีหุ้นส่วนกับองค์กรทั้งภายในและต่างประเทศรวมทั้งสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา

25. ปรับปรุงกลไกเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการศึกษาทั้งในระดับส่วนกลาง และในพื้นที่ระดับภาค/จังหวัด ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยเน้นด้านคุณธรรมและความโปร่งใส

26. พัฒนาระบบบริหารงานงบประมาณด้านการศึกษา/การเงินเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

27. ส่งเสริมการปรับปรุงการบริหารจัดการองค์กรให้เหมาะสมต่อสภาพบริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลงลดความล่าช้า และซับซ้อนสู่องค์กรที่มีประสิทธิภาพมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. ร้อยละของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ การดำรงรักษาสถาบันหลักของชาติ และการยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	ร้อยละ	100
2. ร้อยละของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้/ชายขอบและชายแดนที่มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 ขึ้นไป เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	3
3. ร้อยละของผู้เรียน เยาวชน และประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้/ชายขอบและชายแดนได้รับการพัฒนาศักยภาพหรือทักษะด้านอาชีพสามารถมีงานทำหรือนำไปประกอบอาชีพในท้องถิ่นได้	ร้อยละ	80
4. ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษาที่มีมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	ร้อยละ	100
5. ร้อยละของผู้เรียน เยาวชน และประชาชน ได้รับการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่	ร้อยละ	65
6. อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านการศึกษาของ IMD ดีขึ้น	อันดับ	ดีขึ้น จากปีที่ผ่านมา
7. จำนวนผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับการส่งเสริมและพัฒนา เต็มตามศักยภาพ (ความสามารถด้านอื่น ๆ ด้วย)	คน	19,720 คน
8. ร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ สายอาชีพได้รับการพัฒนาให้มีทักษะวิชาชีพ สามารถนำไปประกอบอาชีพเพื่อดำรงชีวิตได้	ร้อยละ	80
9. จำนวนนวัตกรรม/สิ่งประดิษฐ์ที่เสนอขอจดสิทธิบัตรและทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น	ชิ้น/เรื่อง	1,420
10. จำนวนผู้เรียนในระบบทวิภาคี/โครงการการบูรณาการเรียนกับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) เพิ่มขึ้น	คน	338,266
11. ร้อยละของจำนวนนักเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	เพิ่มขึ้นจากปี 2561
12. ร้อยละของจำนวนนักเรียนระดับป3 ที่มีคะแนนผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) มากกว่าร้อยละ 50 เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	เพิ่มขึ้นจากปี 2561
13. ร้อยละการอ่านของคนไทยเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	85
14. ร้อยละของผู้เรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม	ร้อยละ	100
15. มีระบบทดสอบทางการศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน	ระบบ	มี
16. สัดส่วนของการบรรจุครูที่มาจากการผลิตครูในระบบปิดเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	อย่างน้อย ร้อยละ 25
17. ร้อยละของครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ และประเภทการศึกษาได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	100
18. ร้อยละของสถานศึกษามีคุณภาพตามเกณฑ์ประกันคุณภาพเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	5
19. ร้อยละคะแนนเฉลี่ยด้านความเป็นพลเมืองของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา	ร้อยละ	50
20. ร้อยละของสถานศึกษาได้รับบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	75 ของสถานศึกษา
21. จำนวนแหล่งเรียนรู้ระดับตำบลที่ได้รับการสนับสนุนให้มีศักยภาพรองรับการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของประชาชน	แห่ง	1,787

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
22. ร้อยละของผู้เรียนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนทางไกลด้วยระบบ DLIT DLTV และ ETV มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสูงขึ้น	ร้อยละ	80
23. สัดส่วนนักเรียนปฐมวัย (3-5 ปี) ต่อประชากรกลุ่มอายุ 3-5 ปี เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	90
24. อัตราการออกกลางคันของผู้เรียน - ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานลดลง - ระดับอาชีวศึกษาลดลง	ร้อยละ	0.02 5.00
25. จำนวนเด็กด้อยโอกาส เด็กพิการได้รับโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการพัฒนาสมรรถภาพ	คน	3,031,512
26. จำนวนประชาชนที่เข้าถึงหลักสูตร/สื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่จัดการศึกษาในรูปแบบ การเรียนรู้ตลอดชีวิต	คน	18,000,000
27. จำนวนฐานข้อมูลรายบุคคลด้านการศึกษาของประเทศที่เป็นปัจจุบันสามารถ เชื่อมโยงและใช้ข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น	ฐาน ข้อมูล	เพิ่มขึ้น
28. มีรูปแบบกองทุนทางการศึกษาเพื่อช่วยเหลือและดูแลผู้ด้อยโอกาส	รูปแบบ	มี
29. ร้อยละของสถานศึกษาที่สามารถจัดหาวัสดุอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แก่ผู้เรียนอย่างทั่วถึง	ร้อยละ	60
30. จำนวนสถานศึกษา/สถาบันการศึกษา หน่วยงานที่จัดการเรียนการสอน และกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น	แห่ง	30,000
31. ร้อยละของผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีพฤติกรรมแสดงออกถึงความตระหนัก ในความสำคัญของการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การมีคุณธรรม จริยธรรม และการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	100
32. จำนวนภาคี เครือข่าย ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดพัฒนา และส่งเสริมการศึกษา	องค์กร/ หน่วยงาน	3,400
33. จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กที่ได้รับการบริหารจัดการ	โรง	419 (นร.ต่ำกว่า 20 คน)
34. จำนวนกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปรับบทบาท ภารกิจ ของหน่วยงาน เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	ฉบับ	2
35. มีรูปแบบ/แนวทาง กลไกการจัดสรรงบประมาณในสัดส่วนที่เหมาะสม ตามลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน ความต้องการกำลังแรงงานและสภาพปัญหา ที่แท้จริงของประเทศ	รูปแบบ/ แนวทาง	มี

ที่มา : แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับปรับปรุงตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร)

ตารางที่ 2 สรุปงบประมาณตามยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

ยุทธศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ	แผนงาน บุคลากรภาครัฐ	แผนงาน พื้นฐาน	แผนงาน ยุทธศาสตร์	แผนงาน บูรณาการ
	รวมทั้งสิ้น 487,736.4134 ล้านบาท			
	297,355.8672	75,242.2726	99,806.0485	15,332.2251
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชาติ	-	1,627.1844	379.0265	1,652.5629
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัย และนวัตกรรม ที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ	-	8,575.5826	2,586.4443	6,699.7368
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต	-	31,879.7962	14,085.4025	5,972.0250
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสทางการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม	-	31,913.1487	81,670.1760	866.6768
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษา เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	-	-	23.3862	129.5267
ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ	-	1,246.5607	1,061.6130	11.6969

ที่มา : แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับปรับปรุงตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร)

หมายเหตุ : สรุปรวมงบประมาณกองทุนฯ 90 ล้านบาท ข้อมูล ณ วันที่ 28 กันยายน 2561

สรุปการนำแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการไปสู่การปฏิบัติ

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดแนวทางที่สำคัญในการนำแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

1. สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานทุกระดับในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
2. ผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการต้องให้ความสำคัญในการใช้แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรอบในการบริหารงานและร่วมเป็นหน่วยงานรับผิดชอบตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าประสงค์หลัก
3. ดำเนินการชี้แจงสร้างความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ ให้บุคลากรในหน่วยปฏิบัติได้รับทราบอย่างชัดเจน เพื่อการมีส่วนร่วม และสนับสนุนให้การดำเนินงานตามแผนฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
4. หน่วยงานส่วนกลางควรสนับสนุนทรัพยากรอย่างเพียงพอ สำหรับการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ ให้แก่หน่วยงานส่วนภูมิภาค
5. การติดตามและประเมินผลตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยควร 1) ให้ความสำคัญกับการติดตามความก้าวหน้าในแต่ละยุทธศาสตร์และผลกระทบของการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 2) พิจารณาใช้ตัวชี้วัดตามเป้าประสงค์ของแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ และนำค่าเป้าหมายตามตัวชี้วัดมากำหนดเป็นเกณฑ์ที่สำคัญในการประเมินผล 3) สร้างระบบการรายงานผลการปฏิบัติราชการ และผลการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นรายไตรมาสอย่างต่อเนื่อง เพื่อรับทราบปัญหาอุปสรรค ทบทวน กำหนดมาตรการ เพื่อปรับปรุงการใช้จ่ายงบประมาณและจัดทำแผนเพิ่มประสิทธิภาพ รวมทั้ง มีระบบการกำกับดูแลให้โปร่งใสและเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณที่มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน

การประเมินเป็นกลไกสำคัญนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนา โดยเน้นประโยชน์ที่ผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง การประเมินไม่ใช่เป็นการตรวจสอบเพื่อจับผิดแต่อย่างใด ในปัจจุบันมีผู้เห็นความสำคัญของการประเมินและเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินมากขึ้น ซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึงสาระของการประเมินเกี่ยวกับความหมายของการประเมิน ความสำคัญของการประเมิน วิธีการประเมิน ประเภทการประเมินและขั้นตอนการประเมิน โดยสรุปดังนี้

2.1 ความหมายของการประเมิน

ศิริวัฒน์ วรรณาม (2540) กล่าวว่า การประเมิน หมายถึง วิธีการตัดสินคุณค่า หรือตีราคาของสิ่งที่ถูกประเมิน และเป็นการเสนอสารสนเทศ เพื่อช่วยเสนอทางเลือกในการตัดสินใจต่อการดำเนินการต่าง ๆ

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544) กล่าวว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ (เชิงคุณค่า) เพื่อช่วยให้ผู้มีอำนาจหรือผู้เกี่ยวข้องได้ตัดสินใจเลือกทางเลือกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศิริชัย กาญจนวาสี (2545) ได้สรุปความหมายของการประเมินไว้ว่าเป็นกระบวนการศึกษาสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย (Research oriented) เป็นการตรวจสอบการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ช่วยเสนอสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจและเป็นการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน

พิสนุ พงศ์ศรี (2549) ได้ให้ความหมายของการประเมินว่า การประเมิน (Evaluation) หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยนำสารสนเทศหรือผลจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

พิชิต ฤทธิ์จรรยา (2557) ได้ให้ความหมายว่า กระบวนการเชิงระบบเพื่อการตรวจสอบ หรือชี้บ่งถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ปรับปรุงและพัฒนา

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยนำผลการวัดมาเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และสามารถนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเพื่อตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมินรวมทั้งการวางแผนการดำเนินงานในครั้งต่อไป

2.2 ความสำคัญของการประเมิน

การประเมินมีความสำคัญต่อกระบวนการบริหารงาน เนื่องจากให้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ดังที่ ศิริชัย กาญจนวาสี (2537) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินในด้านต่าง ๆ เช่น

ด้านบริหาร (Administrative) การประเมินสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการติดตาม กำกับกับการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ด้านจิตวิทยา (Psychological) การประเมินสามารถใช้เป็นกลยุทธ์ สำหรับการกระตุ้นให้เร้าความสนใจ และสร้างความตื่นตัวในการปฏิบัติงาน

ด้านรัฐศาสตร์ (Sociological) การประเมินสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติ (Accountability) ตลอดจนสามารถใช้เป็นกลยุทธ์ในการสร้างแรงสนับสนุน

นอกจากนี้ สมคิด พรหมจ้อย (2550) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินที่มีต่อการวางแผนการบริหารงาน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้อ่านข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดแผนงานและโครงการ การตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงาน กิจกรรม ตลอดจนความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

2. ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานที่นำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขการดำเนินงานโครงการให้เป็นไปตามทิศทางที่ต้องการ

3. ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของกิจกรรมที่นำมาใช้ในการตัดสินใจ และวินิจฉัยที่จะดำเนินงานในช่วงต่อไปหรือไม่ จะยกเลิกหรือจะขยายการดำเนินงานต่อไปอีก

4. ช่วยให้ข้อมูลที่บ่งบอกประสิทธิภาพของการดำเนินงานว่าเป็นอย่างไรคุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่

5. เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุง และพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จึงกล่าวได้ว่า การประเมินมีความสำคัญต่อกระบวนการบริหารงานต่าง ๆ เป็นอย่างยิ่ง เพราะการประเมิน จะทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 วิธีการประเมิน

วิธีการประเมินแบ่งได้ 2 วิธีการใหญ่ ๆ เช่นเดียวกับเป้าหมายของการประเมิน ดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2545)

1. การประเมินด้วยวิธีเชิงระบบ (Systematic Approach) จะใช้แนวทางปรนัยนิยม (Objectivism) โดยนักประเมินจะมีการวางแผนการดำเนินงานอย่างแน่ชัดและใช้เครื่องมือมาตรฐานในการรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลตามเกณฑ์มาตรฐานสากลที่กำหนดไว้

2. การประเมินด้วยวิธีเชิงธรรมชาติ (Naturalistic Approach) จะใช้แนวทางอัตนัยนิยม (Subjectivism) การประเมินอยู่บนหลักการของวิธีการดำเนินงานที่ยืดหยุ่น นักประเมินจะกำหนดมาตรฐานหรือเกณฑ์ในการตัดสินคุณค่า ขึ้นเองตามเหตุผลของตนและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศอย่างครอบคลุมตามสภาพธรรมชาติ และใช้ความรู้ ความเชี่ยวชาญของผู้ประเมินเป็นเกณฑ์ในการสรุปผล

แนวทางการประเมินทั้ง 2 วิธี ต่างมีข้อดีและข้อเสีย โดยวิธีเชิงระบบ มีข้อดีที่สำคัญ เรื่อง ความชัดเจน เป็นปรนัย น่าเชื่อถือ และนักประเมินไม่ต้องเชี่ยวชาญ ส่วนข้อเสียที่สำคัญคือสารสนเทศที่ได้จะจำกัดตามกรอบที่กำหนดไว้ ขาดความลึกซึ้ง สำหรับวิธีเชิงธรรมชาติมีข้อดีที่สำคัญ ด้านความยืดหยุ่น เข้าถึงสภาพที่แท้จริงของสิ่งที่ประเมิน และได้สารสนเทศรอบด้านลึกซึ้ง แต่มีข้อเสีย คือ ขาดความเป็นปรนัยไม่น่าเชื่อถือ นักประเมินต้องมีความเชี่ยวชาญ การเข้าร่วมตามสภาพธรรมชาติ อาจทำให้มีอคติได้ และการประเมินวิธีนี้มีความสิ้นเปลืองสูง อย่างไรก็ตาม ทั้ง 2 วิธีต่างก็มีข้อดีข้อเสีย นักประเมินจึงเริ่มนำวิธีการทั้ง 2 มาใช้ร่วมกันในการประเมินเพื่อเสริมซึ่งกันและกันมากขึ้น ซึ่งในการวิจัยนักวิจัยเริ่มนิยมใช้วิธีการวิจัยทั้ง 2 วิธี ร่วมกันมากขึ้นเช่นกันที่เรียกว่า วิธีวิทยาการวิจัยแบบผสม (Mixed Methodology)

2.4 ประเภทการประเมิน

ประเภทการประเมินตามที่นิยมที่นักการศึกษาได้แบ่งไว้ (ศิริชัย กาญจนวาสี และคนอื่น ๆ, 2541 อ้างถึงใน พิสนุ พงศรี, 2549) ได้แบ่งประเภทการประเมินตามเกณฑ์ลักษณะการแบ่งไว้ 3 ลักษณะ คือ

1. แบ่งตามวัตถุประสงค์การประเมิน

1.1 การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) เป็นการประเมินระหว่างการทำงาน โดยพิจารณาความก้าวหน้าของสิ่งที่ประเมินว่าจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงส่วนใด เพื่อให้เกิดความเหมาะสม และทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) เป็นการประเมินเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน เพื่อตัดสินความสำเร็จว่า บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายมากน้อยเพียงใดหรือบรรลุเป้าหมายที่ควรจะเป็นเพียงใด

2. แบ่งตามช่วงเวลาของการประเมิน

2.1 การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นในเบื้องต้น ก่อนที่จะจัดทำสิ่งใด ๆ ซึ่งมีประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย และการวางแผน เพื่อให้ได้แนวคิดของการดำเนินงานที่สามารถสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้

2.2 การประเมินความเป็นไปได้ (Feasibility Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ของสิ่งที่จะดำเนินการ โดยศึกษาวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่จำเป็นต่อความสำเร็จ ซึ่งจะพบการประเมินประเภทนี้ได้มากในการประเมินโครงการขนาดใหญ่ โดยมักจะประเมินในด้านการตลาด หรืออุปสงค์ ด้านเทคนิค ด้านการเงิน ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสภาพแวดล้อม เป็นต้น

2.3 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินสิ่งที่ป้อนเข้าสู่การดำเนินงาน ว่ามีความเหมาะสมเพียงใดก่อนที่จะเริ่มดำเนินงาน เช่น คน วัสดุ ดิน ทุน เครื่องมือ และงบประมาณ เป็นต้น

2.4 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการดำเนินงานตามที่กำหนด โดยประเมินในขณะที่กำลังดำเนินงานอยู่ เพื่อใช้ผลการประเมินไปปรับปรุงหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานซึ่งมีลักษณะครอบคลุมการประเมินความก้าวหน้าของโครงการ

2.5 การประเมินผลผลิตหรือผลผลิต (Output/Product Evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้จากสิ่งที่ประเมินหรือผลการดำเนินงานโดยตรง ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสิ่งที่ประเมินว่ามากน้อยเพียงใด

2.6 การประเมินผลลัพธ์หรือผลกระทบ (Outcome/Impact Evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้อันเนื่องมาจากผลของสิ่งที่ประเมินหรือการดำเนินงานทั้งที่คาดหวัง และไม่ได้คาดหวัง ซึ่งเป็นผล ทั้งทางบวกและทางลบ เพื่อนำผลไปประกอบการตัดสินใจในการหยุด ยกเลิก ปรับ หรือขยายสิ่งที่ประเมินนั้น ๆ

2.7 การประเมินด้วยการติดตาม เมื่อดำเนินงานเสร็จสิ้นไปแล้วระยะหนึ่ง (Follow Up Evaluation) เป็นการประเมินที่อาจเหลื่อมกับข้อ 2.6 หรือเป็นการประเมินตามหัวข้อ 2.6 แต่ประเมินเมื่อการดำเนินงานเสร็จสิ้นไปแล้วระยะหนึ่ง อาจเป็น 6 เดือน 1 หรือ 2 ปี เพื่อคอยดูผลที่จะเกิดขึ้นให้ได้ชัดเจน บางครั้ง เรียกกันว่าการติดตามหลังสิ้นสุดการดำเนินงาน แต่เพื่อให้ไม่สับสนกับคำว่าติดตามระหว่างการทำงานจึงใช้คำนี้แทน

2.8 การประเมินงานประเมิน (Meta Evaluation) เป็นการประเมินผลของการประเมินอีกครั้งหนึ่ง เพื่อพิจารณาคูณภาพ โดยศึกษาความถูกต้องและความเหมาะสมของการประเมินในด้านต่าง ๆ

การแบ่งประเภทตามช่วงเวลาของการประเมินในข้อ 2.1- 2.8 ถ้าเป็นโครงการใหญ่ ๆ ที่มีความสำคัญ อาจจะประเมินทั้งหมดบางหัวข้อตามสภาพการณ์ที่ต้องการใช้สารสนเทศ จากการประเมินหรือบริบทที่เอื้ออำนวย หรือถ้าใช้การประเมินบางรูปแบบจะกำหนดให้ประเมินหลายหัวข้ออยู่แล้วตามแนวทางของรูปแบบนั้น ๆ

3. แบ่งตามผู้ประเมิน การแบ่งตามเกณฑ์ผู้ประเมินแบ่งได้ 2 ประเภทคือ

3.1 การประเมินโดยผู้ประเมินภายใน (Internal Evaluator Evaluation) ผู้ประเมินเป็นบุคลากรที่เกี่ยวข้องหรือปฏิบัติงานกับสิ่งที่ประเมินนั้น หรือปฏิบัติงานในองค์การที่รับผิดชอบสิ่งที่ประเมิน ซึ่งมีข้อดี คือ ทราบรายละเอียดของสิ่งที่ประเมิน แต่มักมีข้อเสียเรื่องความลำเอียง (Bias) เข้าข้างตนเองเสมอ

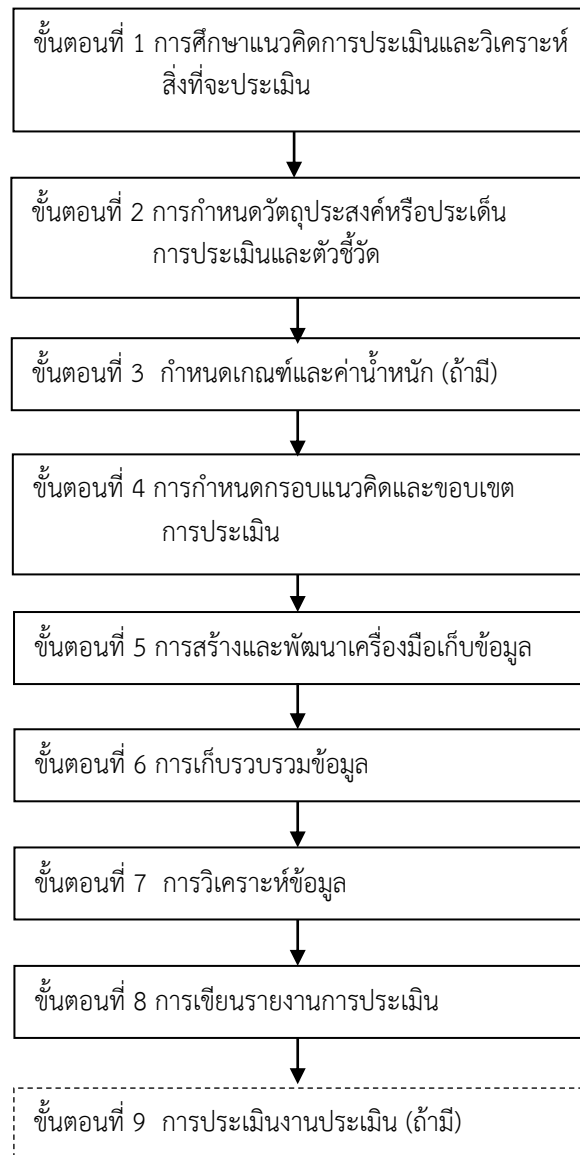
3.2 การประเมินโดยผู้ประเมินภายนอก (External Evaluator Evaluation) ผู้ประเมินเป็นบุคคลภายนอกที่ไม่ได้เกี่ยวข้องหรือไม่ได้ปฏิบัติงานกับสิ่งที่ประเมินโดยตรง อาจเป็นบุคลากรของหน่วยงานอื่น หรือหน่วยงานกลาง ซึ่งมีข้อดี คือ ความเป็นกลาง แต่มักมีข้อเสียคือมักจะทราบรายละเอียดของสิ่งที่ประเมินไม่ดีพอ และอาจไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะถ้าเห็นว่าเป็นการจับผิด

การแบ่งประเภทการประเมินข้างต้นอาจมีการดำเนินการในลักษณะผสม เช่น ประเมินร่วมกันระหว่างผู้ประเมินภายในกับภายนอก หรือมีการประเมินทั้งความก้าวหน้าและผลสรุป

2.5 ขั้นตอนการประเมิน

การประเมินโดยทั่วไปจะมีขั้นตอนที่สำคัญ ๆ คล้ายคลึงกัน การกำหนดขั้นตอนการประเมินขึ้นอยู่กับข้อกำหนดรายละเอียดของเรื่องหรือประเด็นที่ต้องการประเมินว่าจะเน้นด้านใด และขึ้นอยู่กับความต้องการของเจ้าของโครงการ ขั้นตอนการประเมินมี 8 ขั้นตอน และถ้ามีการประเมินงานประเมินก็จะถือว่าเป็นขั้นตอนที่ 9 รายละเอียดแสดงดังแผนภาพที่ 1 (พิสนุ พองศรี, 2549)

แผนภาพที่ 1 ขั้นตอนการประเมิน

จากแผนภาพที่ 1 บางขั้นตอนจะมีความเกี่ยวเนื่องหรือเชื่อมกับขั้นตอนอื่น ๆ เช่น ขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์ หรือประเด็นการประเมินกับขั้นตอนการศึกษาแนวคิดและวิเคราะห์สิ่งที่ประเมิน อาจใช้ขั้นตอนไหนก่อนก็ได้และจะส่งผลต่อกันด้วย หรือขั้นตอนที่ 1 - 3 จะนำไปสู่ขั้นตอนที่ 4 เป็นต้น สำหรับสาระโดยสรุปของแต่ละขั้นตอน มีดังนี้

1. การศึกษาแนวคิดการประเมินและวิเคราะห์สิ่งที่ประเมิน

ขั้นตอนแรกผู้ประเมินจะต้องทราบและเข้าใจถึงแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการประเมิน ซึ่งต้องศึกษาวิเคราะห์ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ โดยการศึกษาวิเคราะห์สิ่งที่ประเมินในทุกแง่มุมเท่าที่จะทำได้ เพราะถ้าไม่ทราบและเข้าใจแนวคิดพื้นฐานการประเมินและรู้จักสิ่งที่ประเมินแล้วก็ยากที่จะประเมินสิ่งนั้น ๆ ได้ดี ในการประเมินโครงการก็เช่นเดียวกัน ดังนั้น ผู้ประเมินจำเป็นต้องศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ และศึกษาวิเคราะห์โครงการให้เข้าใจลึกซึ้งก่อน เพื่อให้ได้เป็นข้อมูลไปกำหนดวัตถุประสงค์ และประเด็นในการประเมินผล และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินการขั้นตอนต่อไป

2. การกำหนดวัตถุประสงค์หรือประเด็นการประเมิน และตัวชี้วัด

วัตถุประสงค์การประเมินที่สำคัญ คือ เพื่อหาสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ประเมิน โดยอาจใช้ประเด็นการประเมินเป็นวัตถุประสงค์ย่อย หรือนำประเด็นการประเมินมากำหนดเป็นวัตถุประสงค์เป็นข้อ ๆ ก็ได้ ดังนั้น ในขั้นตอนนี้สิ่งที่ต้องทำ คือกำหนดประเด็นการประเมินหรืออาจเรียกว่าตัวประกอบที่จะประเมิน ถ้าจะให้ชัดก็เรียกว่า “ประเด็นการประเมิน” ซึ่งจะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือเป็นสิ่งเดียวกัน ประเด็นการประเมินจะเป็นกรอบสำคัญที่นำไปสู่กิจกรรมอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดตัวชี้วัดหรือกำหนดเกณฑ์ และค่าน้ำหนักเครื่องมือ แหล่งข้อมูล วิธีการเก็บข้อมูล ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งถ้าจะประเมินโครงการ อาจกำหนดประเด็นการประเมินได้จากหลายแหล่ง เช่น จากวัตถุประสงค์โครงการ จากรูปแบบการประเมินจากความต้องการของผู้ใช้ผลการประเมิน ผู้เกี่ยวข้อง และจากประสบการณ์ของผู้ประเมิน เป็นต้น เมื่อได้ประเด็นการประเมินแล้วต้องนำมาแตกย่อยเป็นตัวชี้วัดต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การสร้างหรือพัฒนาเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลตามตัวชี้วัด

3. การกำหนดเกณฑ์และค่าน้ำหนัก

เกณฑ์ในการประเมิน หมายถึง เกณฑ์การตัดสินของแต่ละตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 2 โดยจะกำหนดเป็นกึ่งระดับหรือในภาพรวมของโครงการจะกำหนดอย่างไร ขึ้นอยู่กับความต้องการรายละเอียดจากสารสนเทศ ยิ่งเกณฑ์หลายระดับจะยิ่งละเอียดมากแต่จะยุ่งยากมากขึ้นเช่นเดียวกัน เมื่อกำหนดเกณฑ์แล้ว ถ้าประสงค์จะให้ผลการประเมินละเอียดยิ่งขึ้น ต้องกำหนดค่าน้ำหนักของสิ่งที่ประเมิน ประเด็นการประเมินและตัวชี้วัดทุกตัวโดยอาจให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้เกี่ยวข้อง ร่วมกันกำหนดหรือใช้สถิติก็ได้ ซึ่งถ้าใช้สถิติจะยุ่งยากในที่นี้จะเน้นการให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนด

4. การกำหนดกรอบแนวคิดและขอบเขตการประเมิน

เมื่อได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ 1 – 3 แล้ว นำสาระที่ได้มารวมเป็นกรอบแนวคิดการประเมิน สาระที่สำคัญ คือ วัตถุประสงค์ ประเด็นการประเมิน ตัวชี้วัดเกณฑ์ (ถ้ามี) และค่าน้ำหนัก (ถ้ามี) ซึ่งอาจจะทำเป็นตารางกรอบแนวคิดโดยเฉพาะที่มีองค์ประกอบหรือสาระสำคัญ ๆ ดังกล่าว หรืออาจจะนำมารวมกับขอบเขตการประเมิน เป็นตารางกรอบแนวคิด และขอบเขตการประเมิน การกำหนดกรอบแนวคิดนี้ถ้าจะขึ้นเป็นหัวข้อใหญ่แล้วรวมทั้งตอนที่ 1-3 เข้าด้วยกันก็ได้ แต่ในที่นี้เพื่อให้การเตรียมการประเมินค่อย ๆ ทำเป็นขั้นเป็นตอน จึงได้นำเรื่องกรอบแนวคิดการประเมินมาไว้ในขั้นตอนที่ 4 ซึ่งบางครั้งอาจพบได้ว่า การกำหนดกรอบแนวคิดการประเมินนี้จะเรียกว่า การวางแผนหรือการออกแบบการประเมิน โดยกำหนดไว้เป็นหัวข้อใหญ่ดังกล่าวมาแล้ว เมื่อได้กรอบแนวคิดการประเมินแล้วขั้นตอนต่อมาจะเป็นการกำหนดขอบเขตการประเมิน โดยพิจารณาว่าประเด็นการประเมินตัวชี้วัด และเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิดนั้น จะมีขอบเขตหรือขีดจำกัดเกี่ยวกับกลุ่มผู้ใช้ข้อมูลเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ เป็นต้น ให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดอย่างไร

5. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือเก็บข้อมูล

การประเมินเป็นการตัดสินใจโดยอาศัยสารสนเทศ สรุปผลการวิเคราะห์โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งการประเมิน มีลักษณะเฉพาะกว่าการวิจัย นักประเมินมักจะสร้างและพัฒนาเครื่องมือขึ้นเอง เครื่องมือส่วนใหญ่ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต ซึ่งต้องสร้างตามหลักวิชาการ โดยมีที่มาชัดเจนจากแนวคิด ทฤษฎี หรือวัตถุประสงค์ สารเนื้อหาวิชา เป็นต้น เมื่อสร้างแล้วต้องมีการพัฒนาเครื่องมือตามขั้นตอนการหาคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อให้เครื่องมือมีคุณภาพสูงสุด ส่งผลต่อคุณภาพข้อมูลและความน่าเชื่อถือสารสนเทศที่ได้รับ

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดังที่กล่าวแล้วในขั้นตอนที่ 5 ว่าการประเมินเป็นการตัดสินใจ โดยอาศัยข้อมูลนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปเป็นสารสนเทศ ดังนั้นหลังจากได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือได้มาตรฐานแล้ว ต้องเก็บข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้มีความครอบคลุมก่อนจะนำไปวิเคราะห์

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินในเชิงปริมาณหรือวิธีการเชิงระบบ ซึ่งการเก็บข้อมูลในเชิงปริมาณจะต้องอาศัยสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปผลการประเมินได้ชัดเจนขึ้นเช่นเดียวกับการวิจัย เพียงแต่สถิติที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นสถิติพื้นฐาน เช่น ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย หรือสถิติที่ใช้ในการวัดผล ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือบางชนิด ซึ่งไม่ยุ่งยากซับซ้อนเท่ากับสถิติที่ใช้ในการวิจัย แม้ว่าการประเมินบางครั้งอาจต้องใช้สถิติเปรียบเทียบผลพัฒนาการบ้างก็ไม่ยุ่งยากนัก ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพจะไม่ใช้สถิติแต่ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นหลัก

8. การเขียนรายงานการประเมิน

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสุดท้ายในการประเมินโดยทั่วไป ผู้ประเมินต้องเขียนรายงานการประเมินผล เพื่อเป็นสื่อกลางให้ผู้ใช่ผลการประเมิน ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้สนใจและหน่วยงานต่าง ๆ รายงานการประเมินแบบสมบูรณ์จะมีโครงสร้างคล้ายกับรายงานการวิจัย เพียงแต่จะมีบทสรุปสำหรับผู้บริหารแทนบทคัดย่อ และการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องจะมีน้อยกว่าการวิจัย การเขียนรายงานการประเมินต้องใช้ทักษะทั้งศาสตร์และศิลป์ เพื่อให้ผู้รับผิดชอบหรือผู้มีอำนาจหรือผู้อ่านเข้าใจชัดเจนและโน้มน้าวให้นำผลการประเมินไปเป็นสารสนเทศในการตัดสินใจ ปรับปรุงพัฒนาสิ่งที่จะประเมินให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามปรัชญาของการประเมิน

9. การประเมินงานประเมิน (ถ้ามี)

การประเมินโดยทั่วไปจะเสร็จสิ้นในขั้นตอนที่ 8 แต่ถ้าผู้ประเมินประสงค์จะประเมินงานประเมินโดยให้ผู้อื่นมาประเมินงานประเมินของตนก็ทำได้ ซึ่งอาจใช้วิธีให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาหรือเปรียบเทียบกับมาตรฐานการประเมิน หรือใช้แบบตรวจสอบรายงานต่าง ๆ หรือวิพากษ์โดยผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง เป็นต้น สำหรับในที่นี้ถ้าผู้ประเมินไม่ประสงค์จะให้มีการประเมินงานของตนโดยผู้อื่น ก็อาจนำแนวทางต่าง ๆ ไปพิจารณาด้วยตนเอง คล้ายกับการประเมินตนเองแต่เป็นการประเมินรายงานการประเมินของตน ที่อาจเรียกการพิจารณาคุณภาพงานประเมินก็ได้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ขั้นตอนการประเมินทั้ง 8 ขั้นตอน สามารถนำมาจัดกลุ่มได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกจะเป็นการศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ ซึ่งประกอบด้วยความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการประเมิน หลักการ แนวคิดการประเมินโครงการ สารสำคัญของโครงการ และการติดตามโครงการ กลุ่มที่สองเป็นการเตรียมการประเมินโครงการ โดยกำหนดวัตถุประสงค์หรือประเด็นการประเมินและตัวชี้วัด การกำหนดค่าน้ำหนัก และเกณฑ์การประเมิน การกำหนดกรอบแนวคิดและขอบเขตการประเมิน และการสร้างและพัฒนาเครื่องมือเก็บข้อมูล กลุ่มที่ 3 เป็นการปฏิบัติการประเมินโครงการ โดยการเก็บข้อมูลภาคสนาม ซึ่งประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงานการประเมินโครงการ และการประเมินงานประเมิน (ถ้ามี) ซึ่งแต่ละขั้นตอนสามารถปรับเปลี่ยน เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของโครงการตามความเหมาะสมได้

3. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

การดำเนินงานตามโครงการ หรือการบริหารโครงการ จะต้องมีการวางแผนโครงการ โดยกำหนดเป็นวัตถุประสงค์และเป้าหมายไว้ เพื่อคาดหวังผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นภายหลัง เมื่อวางแผนโครงการและมีการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการ ตลอดจนการออกแบบโครงการเป็นอย่างดีแล้ว ผู้ที่มีอำนาจจะทำการคัดเลือกโครงการ และอนุมัติโครงการต่อไป ต่อจากนั้นจะมียุทธศาสตร์นำโครงการไปปฏิบัติ เราเรียกว่า การบริหารโครงการ (Project Management) ความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของนโยบาย/แผนงาน โครงการจะต้องผ่านกระบวนการต่าง ๆ โดยเฉพาะกระบวนการบริหารโครงการ และการประเมินผลโครงการ คือ การวางแผน (Planning) เกี่ยวข้องกับการคิด การดำเนินการ หรือการบริหาร (Implementation/Operation) เกี่ยวกับการกระทำ ส่วนการประเมินผล (Evaluation) คือ การเปรียบเทียบระหว่างการวางแผนโครงการกับการกระทำ การประเมินผลจึงเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่จะทำให้ทราบว่า การปฏิบัติงานตามโครงการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ เพียงใด โดยเฉพาะปัจจุบันการบริหาร การพัฒนาประเทศมิได้ประเมินเฉพาะผลสำเร็จของโครงการจากผลผลิต (Output) ที่ได้จากการดำเนินโครงการเท่านั้น แต่ความสำเร็จของโครงการจะต้องพิจารณาทั้งผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ด้วย เรียกว่า การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result Base Management) ดังนั้นการที่จะทราบถึงผลสัมฤทธิ์ของโครงการต่าง ๆ ได้นั้น จำเป็นจะต้องอาศัยกระบวนการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ ซึ่งการประเมินโครงการได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการศึกษาประมาณ 15 ปี ที่ผ่านมา โดยเริ่มจากแนวคิดที่เสนอในรูปของบทความของราล์ฟ ดับเบิลยู ไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) ลี เจ ครอนบาช (Lee J. Cronbach) และไมเคิล สคริฟเวน (M. Scriven) ปัจจุบันการประเมินโครงการขยายวงกว้างไปสู่โครงการในสาขาต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง

3.1 ความหมายของการประเมินผลโครงการ

การประเมินผลโครงการ (Project Evaluation) เป็นคำที่มาจากการประเมินผล (Evaluation) กับคำว่าโครงการ (Project) หมายความว่า เป็นกิจกรรมที่จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์บางประการ โดยที่ผู้จัดทำโครงการมุ่งหวังว่าเมื่อทำกิจกรรมนั้นตามหลักเกณฑ์หรือขั้นตอนต่างๆ ที่กำหนดไว้แล้ว จะบรรลุวัตถุประสงค์บางประการ หรือหลายประการที่ตั้งไว้ หากมีกฎเกณฑ์ ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ดำเนินการแตกต่างกัน อาจได้ผลลัพธ์ออกมาไม่เหมือนกัน (สุชาติ ประสิทธิรัฐสินธ์, 2541) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความหมายของคำว่า การประเมินผล โดยทั่วไปการประเมินผลนับเป็นการตัดสินคุณค่าหรือความเหมาะสมในสิ่งที่ประเมิน ซึ่งหากจะขยายความการประเมิน เป็นการแยกแยะ วินิจฉัย (Identification) เปิดเผยข้อเท็จจริง (Clearification) และการใช้ประโยชน์ (Application) ของเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อตัดสินคุณค่า หรือ ความเหมาะสมของสิ่งนั้นในเรื่องคุณภาพ การใช้ประโยชน์ การมีผลตามความเป็นจริง หรือการได้รับผลที่สอดคล้องตามเกณฑ์นั้น นักวิชาการชาวต่างประเทศ และชาวไทย ได้ให้คำจำกัดความของการประเมินผลไว้ดังต่อไปนี้

ไบรอันและไวท์ (1976 อ้างถึงใน สุวิมล ติรกานันท์, 2543) กล่าวว่า การประเมินผลเป็นความพยายามอย่างหนึ่งในการบันทึกถึงสิ่งที่เกิดขึ้น และกำหนดว่าทำไมสิ่งนั้นจึงเกิดขึ้น การประเมินจึงหมายความว่าความพยายามที่จะค้นหาว่า แผนหรือโครงการ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอะไร เป็นไปตามที่คาดหวังไว้หรือไม่เพียงใด

ฟรีแมน (1982 อ้างถึงใน สุวิมล ติรกานันท์, 2543) กล่าวถึงความหมายของการประเมินผลโครงการแบบรวบยอดว่า เป็นการพิจารณาว่าโครงการ ปัจจุบันนำเข้า ได้รับการดำเนินการตามแผนที่วางไว้หรือไม่ และเพื่อกำหนดว่าโครงการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือขยายผลไปในทิศทางใด สอดคล้องกับความตั้งใจหรือไม่มองในแง่การประเมินผลแบบรวบยอด จึงเป็นการวิจัยประเมินผลที่มีความหมายครอบคลุมทั้งการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) อันหมายถึง การที่นโยบายได้รับการดำเนินการตามแผนงานขั้นตอนที่วางไว้หรือไม่และนโยบายเป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงในทิศทางของวัตถุประสงค์ที่พึงประสงค์หรือไม่อย่างไร

สมคิด พรหมจ้อย (2542) เสนอไว้ว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ เพื่อช่วยในการบริหาร ซึ่งผู้บริหารสามารถใช้ในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการหรือแผนงาน ตลอดจนการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของโครงการหรือแผนงานนั้น ๆ ว่ามีมากน้อยเพียงใด

นิศา ชูโต (2538) สรุปไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กิจกรรมที่เก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ความหมายข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความต้องการ การหาแนวทาง วิธีการปรับปรุง วิธีการจัดการเกี่ยวกับโครงการ และหาผลที่แน่ใจว่าเกิดจากโครงการ เพื่อเป็นการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพของโครงการให้ดียิ่งขึ้น

สมหวัง พิริยานุวัฒน์ (2544) สรุปไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศในการปรับปรุงโครงการ และสารสนเทศในการตัดสินใจผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

จากความหมายของการประเมินโครงการ สรุปได้ว่า การประเมินโครงการ คือ กระบวนการที่เป็นระบบในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการปฏิบัติงานใดงานหนึ่ง แล้วนำไปวิเคราะห์เทียบกับเกณฑ์ หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ว่า ได้ผลมากน้อยเพียงใดและข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเลือกที่ดีที่สุดจากทางเลือกที่มีอยู่ของผู้บริหารโครงการ

3.2 ลักษณะที่สำคัญของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการเป็นหนึ่งในวิธีการต่าง ๆ ซึ่งจะให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการ การจะพิจารณาว่าโครงการใดสมควรได้รับการประเมินนั้นจะต้องมีลักษณะพื้นฐานสำคัญ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ (Objective) ความมีเอกเทศ (Discreteness) การกำหนดรูปแบบการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกลมกลืน (Coherent Organized Action) และสถานที่ตั้ง (Location) ซึ่งรัตนะ บัวสนธิ (2540) ได้สรุปลักษณะที่สำคัญของการประเมินโครงการไว้ 7 ประการ คือ

1. การประเมินโครงการเป็นกระบวนการมากกว่าวิธีการ ซึ่งมี 2 ลักษณะคือ เป็นกระบวนการของการตัดสินใจกระบวนการเกี่ยวกับโครงการ โดยใช้มาตรฐานหรือเกณฑ์เปรียบเทียบ รวมทั้งการบรรยายผลที่เกิดขึ้นกับโครงการ และเป็นกระบวนการใช้ข้อมูลประกอบการเปรียบเทียบหาแนวทางเลือกที่จะปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม
2. การประเมินโครงการ เป็นการพิจารณาตรวจสอบว่าโครงการนั้นได้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้มากเพียงใด รวมทั้งเป็นการประเมินผลกระทบที่เกิดกับโครงการด้วย
3. การประเมินโครงการเป็นการประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) และการประเมินผลสรุป (Summative Evaluation)
4. การประเมินโครงการ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ ของการเรียนการสอนที่ดำเนินมาจนจบโครงการ ดังนั้น การประเมินผลการเรียนการสอนจึงเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ
5. การประเมินโครงการ เป็นกระบวนการที่มุ่งค้นหาคำตอบเฉพาะของโครงการ ไม่ได้มุ่งในเรื่องของการค้นหาทฤษฎีหรือหลักเกณฑ์ในการหาข้อสรุป แต่เป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อการใช้ประโยชน์
6. การประเมินโครงการ เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหาร ซึ่งมีประโยชน์มากมาย
7. การประเมินโครงการ เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ปฏิบัติโครงการ

ในการดำเนินโครงการใด ๆ นั้น การประเมินโครงการมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะให้ข้อมูลหรือสารสนเทศที่จะบอกให้ทราบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการนั้น ๆ ได้บรรลุผลมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้จะช่วยบอกถึงว่าวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้นั้น มีความสอดคล้องและเหมาะสมเพียงใด ซึ่งข้อมูลที่ไดจากการประเมินโครงการจะช่วยให้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินการของโครงการเพื่อที่จะปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้น

3.3 ประเภทของการประเมินโครงการ

การแบ่งประเภทการประเมินโครงการคงมิใช่เป็นการกำหนดเกณฑ์เด็ดขาด แต่จำเป็นต้องอาศัยเกณฑ์หลายชนิดมาจำแนกประเภท เช่น ใช้เวลา วัตถุประสงค์ วิธีการ และรูปแบบการประเมินมาบ่งบอกถึงประเภทของการประเมิน ซึ่งในที่นี้อาจจำแนกการประเมินโครงการออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การประเมินโครงการก่อนดำเนินการ (Preliminary Evaluation) เป็นการศึกษาประเมินความเป็นไปได้ (Feasibility Study) ก่อนที่เริ่มโครงการใด ๆ โดยอาจทำการศึกษาถึงประสิทธิภาพของปัจจัยป้อนความเหมาะสมของกระบวนการที่คาดว่าจะนำมาใช้ในการบริหารจัดการโครงการ ปัญหา อุปสรรค ความเสี่ยงของโครงการ ตลอดจนผลลัพธ์ หรือประสิทธิผลที่คาดว่าจะได้รับ ในขณะเดียวกันอาจจะศึกษาผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ การประเมินโครงการก่อนการดำเนินการนี้ มีประโยชน์สำหรับนักลงทุนเพื่อศึกษาดูว่าก่อนลงมือโครงการใด ๆ นั้น จะเกิดความคุ้มค่าแก่การลงทุน (Cost effectiveness) หรือจะเกิดผลกระทบต่อระบบสิ่งแวดล้อมทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ประชากร เทคโนโลยี และระดับนโยบายหรือไม่ หากได้ทำการศึกษารอบคอบแล้วอาจจะได้ผลการคาดการณ์ล่วงหน้าว่า จะเกิดประโยชน์หรือโทษอย่างไร ปัญหา อุปสรรค เป็นอย่างไรเพื่อผู้เป็นเจ้าของโครงการจะได้ตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะเลิกโครงการหรือปรับปรุงองค์ประกอบ และกระบวนการบริหารจัดการโครงการเพียงใดเพื่อให้เกิดผลดี

2. การประเมินระหว่างดำเนินการโครงการ (Formative evaluation) เป็นการประเมินผลเพื่อการปรับปรุงเป็นสำคัญซึ่งมักจะใช้ประเมินผลระหว่างแผนหรือระหว่างพัฒนาโครงการ ผลที่ได้จาก Formative evaluation นั้น จะช่วยตั้งวัตถุประสงค์ของโครงการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่แท้จริง นอกจากนั้น Formative evaluation อาจใช้ระหว่างดำเนินโครงการ จะช่วยตรวจสอบว่า โครงการได้ดำเนินไปตามแผนของโครงการอย่างไร อาจเรียกชื่อเฉพาะว่า Implementation evaluation หรือ Formative evaluation อาจตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการว่าดำเนินการได้ผลเพียงไร เรียกว่า Progress evaluation

3. การประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการหรือประเมินผลผลิต (Summative Evaluation) เป็นการประเมินผลรวมสรุป มักจะใช้ประเมินหลังสิ้นสุดโครงการ สำหรับโครงการที่มีการดำเนินระยะยาวอาจใช้ Summative Evaluation ในการสรุปความระยะยาวต่าง ๆ ข้อมูลที่ได้จากระยะต่าง ๆ จะช่วยให้มีการประเมินสรุปรวมนั้น ส่วนใหญ่จะรวบรวมจากผลของ Formative evaluation เป็น Summative Evaluation ซึ่งผลสรุปที่ได้จะนำไปสู่การรายงานว่า โครงการได้บรรลุเป้าหมาย (Goals) หรือไม่อย่างไร ตลอดจนการรายงานถึงสถานภาพของโครงการว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวเพียงไร มีปัญหาหรืออุปสรรคใดที่ต้องแก้ไขปรับปรุงข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้ผู้บริหารโครงการสามารถนำไปสู่การตัดสินใจว่า โครงการนั้นควรดำเนินการต่อหรือยกเลิก

4. การประเมินประสิทธิภาพ การประเมินโครงการโดยทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทยที่ผ่านมา ยังจำกัดอยู่เพียงการประเมินผลผลิต โดยมุ่งที่จะทราบความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโครงการเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้ให้บริการหรือผู้ให้ทุนในการยุติหรือขยายโครงการ แต่ในปัจจุบันนักประเมินและผู้บริหารโครงการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินประสิทธิภาพของโครงการด้วยโดยถือว่าเป็นประเภทของการประเมินที่จำเป็นสำหรับโครงการบริการทั่วไป เพราะจะช่วยเสริมให้โครงการเหล่านั้น สามารถดำเนินการอย่างสอดคล้องกับสภาพการณ์ของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โครงการที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาท้องถิ่น หรือโครงการที่เป็นตัวกำหนดเกณฑ์สำคัญสำหรับประกันโครงการขนาดใหญ่ระดับชาติ ที่จะไม่ต้องสูญเสียทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดโดยไม่จำเป็น การดำเนินโครงการบริการสังคมนั้นจะไม่มุ่งแต่เพียงความสำเร็จของโครงการเท่านั้น แต่จะต้องให้คุ้มค่าในเชิงของประสิทธิภาพด้วย

3.4 กระบวนการของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการนั้น เป็นกระบวนการที่ต้องจัดทำอย่างมีระบบ และมีขั้นตอนผู้ประเมินควรพิจารณาและดำเนินงานตามขั้นตอนของกระบวนการของการประเมิน ซึ่งสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544) ได้เสนอขั้นตอนของกระบวนการประเมินโครงการไว้ ดังนี้

1. ทำการศึกษาและวิเคราะห์โครงการที่จะทำการประเมิน ซึ่งมีความสำคัญมาก เพราะการรู้จักโครงการที่จะประเมินโครงการเท่าไรก็สามารถเพิ่มโอกาสที่จะทำการประเมินตรงเป้าหมายมากยิ่งขึ้น ซึ่งผู้ประเมินควรจะได้ศึกษาโครงการในเรื่องต่าง ๆ ให้ละเอียด

2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการโดยมีลำดับขั้นตอน ซึ่งในการตั้งวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ มีดังนี้ ระบุบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ระบุเรื่องราวหรือข่าวสารที่บุคคลหรือองค์กรเหล่านั้นต้องการได้จากการประเมิน เพื่อประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการในแง่ต่าง ๆ และสรุปวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการนั้น ๆ

3. ออกแบบการประเมินโครงการเป็นขั้นตอนที่เป็นหัวใจสำคัญของการประเมินโครงการ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับธรรมชาติของโครงการที่จะทำการประเมิน

4. สร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสอบถาม แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ เป็นต้น

5. รวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการประเมิน

6. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งส่วนมากจะเป็นการคำนวณ ค่าสัมประสิทธิ์ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การถ้อยละ และเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อเรื่อง (Content Analysis)

7. วางแผนการเขียนสรุปการประเมินและนำเสนอผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

กล่าวโดยสรุป ขั้นตอนการประเมินโครงการนั้น จะเริ่มตั้งแต่การศึกษาโครงการที่จะทำการประเมินอย่างละเอียดถี่ถ้วน กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน เลือกอุปกรณ์ เครื่องมือและกระบวนการต่าง ๆ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เลือกเทคนิคที่จะวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะต่าง ๆ รวมไปถึงการเขียนรายการในการประเมินด้วย

4. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมิน

4.1 แนวคิด หลักการและโมเดลการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model)

4.1.1 หลักการประเมินตามแนวคิดทฤษฎี CIPP Model

หลักการประเมินตามแนวคิดทฤษฎี CIPP Model ของ Dr. Daniel L. Stufflebeam แห่ง Ohio State University, USA ซึ่งให้ความสำคัญกับการรวบรวมข้อมูล 4 ส่วน ได้แก่ Context (บริบทหรือสภาวะแวดล้อม) Input (ปัจจัยนำเข้า) Process (กระบวนการ) และ Product (ผลผลิต) ซึ่ง Stufflebeam ได้ให้ความหมายของการประเมินว่าเป็นวิธีการศึกษาหรือสืบค้นหาคำตอบของสิ่งที่มุ่งประเมินอย่างเป็นระบบ และเป็นกระบวนการนำเสนอสารสนเทศที่น่าไปประยุกต์ใช้ในการอธิบายและการตัดสินใจคุณค่าและคุณประโยชน์ของการตัดสินใจทางเลือกที่เหมาะสมในการดำเนินโครงการ (พิชิต ฤทธิ์เจริญ, 2557)

ทั้งนี้ การนำรูปแบบการประเมินของ CIPP Model มาใช้ จะช่วยให้การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน และนโยบายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งต้องใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาพิจารณาตัดสินใจ 4 ลักษณะด้วยกัน คือ 1) การตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน (Planning Decisions) 2) การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้าง (Structuring Decisions) 3) การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน (Implementing Decisions) และ 4) การตัดสินใจ

เกี่ยวกับการทบทวนการดำเนินโครงการเมื่อสิ้นสุดโครงการ (Recycling Decisions) โดย Stufflebeam ได้แบ่งประเด็นเพื่อการประเมินที่จะนำไปสู่การตัดสินใจ ดังนี้

C - Context Evaluation (การประเมินสถานะแวดล้อม) เป็นการประเมินนโยบายเป้าหมายความต้องการของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแรงกดดันทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งนำไปสู่การกำหนดทิศทางและวัตถุประสงค์ของโครงการและพิจารณาความจำเป็นที่จะต้องกำหนดนโยบาย/โครงการ รวมถึงการพิจารณาความเหมาะสมของเป้าหมายของโครงการ

I - Input Evaluation (การประเมินปัจจัยนำเข้า) เป็นการตรวจสอบความพร้อมของปัจจัยต่าง ๆ เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุ สถานที่ โดยนำมาพิจารณาว่าปัจจัยที่มีอยู่นั้นมีความพร้อมและเพียงพอต่อการดำเนินงานหรือไม่ ซึ่งเป็นการพิจารณาทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อนำมากำหนดทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์

P - Process Evaluation (การประเมินกระบวนการ) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการตัดสินใจเพื่อดำเนินโครงการให้สำเร็จ ซึ่งอาจเป็นการประเมินขณะดำเนินงานหรือประเมินความก้าวหน้าเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานหรือกระบวนการบริหารก็ได้ ทั้งนี้ จะมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรค จุดเด่นจุดด้อย เพื่อให้การตัดสินใจเพื่อปรับปรุงโครงการเป็นไปอย่างทัน่วงที

P - Product Evaluation (การประเมินผลผลิต) เป็นการประเมินผลภายหลังโครงการสิ้นสุดลง เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการ โดยนำผลผลิตที่เกิดขึ้นมาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ ว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ ซึ่งอาจรวมถึงการพิจารณาทั้งในด้านผลลัพธ์ (Outcomes) และผลกระทบ (Impact) ทั้งเชิงบวกและลบด้วยก็ได้ และจะนำมาตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการต่อไป

ทั้งนี้ เมื่อมีการประเมินผลตามรูปแบบของ CIPP Model แล้ว จะต้องนำผลที่ได้จากการประเมินในแต่ละขั้นตอนมาเป็นปัจจัยต่อการตัดสินใจ ดังนี้

1. การวางแผน (Planning Decisions) โดยนำข้อมูลที่ได้มากำหนดเป็นวัตถุประสงค์ ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดของการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการต่างๆ ซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนการดำเนินงานและบริบทที่เกิดขึ้น
2. กำหนดโครงสร้างของโครงการ (Structuring Decisions) นำข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าทั้งหมดไปใช้ในการกำหนดโครงสร้างและขั้นตอนการดำเนินงานของยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ
3. การนำโครงการไปปฏิบัติ (Implementation Decisions) โดยใช้ข้อมูลจากผลการประเมินผลการประเมินกระบวนการ โดยเฉพาะประเด็นที่แสดงให้เห็นถึงจุดอ่อน (Weakness) หรือจุดแข็ง (Strength) มาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามแผนมากที่สุด
4. การตัดสินใจเพื่อการทบทวนโครงการ (Recycling Decisions) ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่สุดที่จะส่งผลต่อการพิจารณายุติหรือขยายโครงการต่อไป

4.1.2 รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model

แบบจำลองประเภทนี้ไม่เพียงแต่ประเมินว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่เท่านั้น แต่ยังเป็นการประเมินเพื่อให้รายละเอียดต่าง ๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการนี้ด้วยโดยเฉพาะการประเมินผลโครงการประชุมซึ่งมีลักษณะเป็นแบบการประเมินความก้าวหน้าเพื่อป้องกันจุดเด่นจุดด้อยของการประชุม เพื่อนำผลไปปรับปรุงกิจกรรมแผนการประชุมได้ทัน่วงทีและมีการประเมินรวมสรุปหลังโครงการประชุมสิ้นสุดแล้ว เพื่อป้องกันผลสัมฤทธิ์ของโครงการประชุมแบบจำลองที่เหมาะสม ที่จะใช้เป็นกรอบความคิดในการประเมินแบบซีบีบี จึงเป็นที่นิยมใช้ ทั้งนี้ เพราะนักประเมินจะได้ข้อดีข้อบกพร่องและประสิทธิภาพของโครงการที่จะประเมินได้

เป็นอย่างดี ซึ่งนับได้ว่าเป็นการรับข่าวสารแบบสะสม ช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารเป็นอย่างมากทั้งยังเป็นแบบจำลองที่เข้าใจง่ายสะดวกในการปฏิบัติจึงเป็นที่นิยมกว้างขวาง แบบจำลองซิปป์ ประเมินในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป็นรูปแบบพื้นฐานของการประเมินโดยทั่ว ๆ ไปเป็นการประเมินเพื่อให้ได้มาซึ่งเหตุผล เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการโดยจะเน้นในด้านความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ความต้องการและเงื่อนไขที่เป็นจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ยังช่วยในการวินิจฉัยปัญหา เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่จะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ การประเมินสภาวะแวดล้อมนั้น จัดเป็นการวิเคราะห์ขนาดใหญ่ (Macro Analytic) เป็นตัวกำหนดขอบเขตของการประเมิน การบรรยายและการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม นอกจากนี้ยังช่วยให้ทราบถึงตัวแปรที่เกี่ยวข้องและมีความสำคัญสำหรับการบรรลุเป้าหมาย การประเมินสภาวะแวดล้อม ทำให้ได้มาซึ่งการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์โดยอาศัยการวินิจฉัย และการจัดเรียงลำดับปัญหาให้สอดคล้องกับความต้องการของการประชุมและสถานการณ์ ซึ่งวิธีการประเมินสภาวะแวดล้อมมี 2 วิธี คือ

1.1 Contingency mode เป็นการประเมินสภาวะแวดล้อม เพื่อหาโอกาสและแรงผลักดันจากภายนอกระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้พัฒนาส่งเสริมโครงการให้ดีขึ้น โดยใช้การสำรวจปัญหาภายในขอบเขตที่กำหนดอย่างกว้าง ๆ เช่น การสำรวจงานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การประเมินค่านิยมของชุมชน ข้อเสนอแนะต่าง ๆ แนวโน้มของการพัฒนาเศรษฐกิจสถิติประชากร ฯลฯ การสำรวจปัญหาเหล่านี้ทำให้สามารถคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคต ซึ่งเป็นประโยชน์ในการวางแผนโครงการต่อไป คำถามที่ใช้ในการประเมินสภาวะแวดล้อมแบบ Contingency Mode คือ คำถามประเภท “ถ้า...แล้ว” เช่น ถ้าต้องการให้กำลังแรงงาน (Manpower) สอดคล้องกับความต้องการของเทคโนโลยีแล้ว ควรจะจัดระบบการศึกษาอย่างไรจึงจะตอบสนองความต้องการนี้ได้ เป็นต้น

1.2 Congruence Mode เป็นการประเมินโดยการเปรียบเทียบระหว่างการปฏิบัติจริงกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ การประเมินแบบนี้ทำให้เราทราบว่าวัตถุประสงค์ใดบ้างที่ไม่สามารถจะบรรลุเป้าหมายได้

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การประเมินสภาวะแวดล้อม จะได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับระบบเพื่อประโยชน์สำหรับผู้บริหาร จึงต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างนักประเมินกับผู้บริหาร นักประเมินจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการตัดสินใจในปัจจุบันและข้อมูลเกี่ยวกับโครงการที่ต้องการใช้เพื่อการตัดสินใจในอนาคตให้แก่ผู้บริหาร

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อกำหนดรูปแบบโครงการ เป็นการจัดหาข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจความเหมาะสมของแผนงานต่าง ๆ ที่จัดขึ้น โดยดูว่าข้อมูลนั้นจะมีส่วนช่วยในการบรรลุจุดหมายของโครงการหรือไม่ ซึ่งมักจะประเมินในด้านต่าง ๆ คือ ความสามารถของหน่วยงานหรือตัวแทนในการจัดการโครงการ ยุทธวิธีที่ใช้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ การได้รับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้โครงการดำเนินไปได้ เช่น หน่วยงานที่จะช่วยเหลือ เวลา เงินทุน อาคาร สถานที่ และอุปกรณ์เครื่องมือ เป็นต้น

ผลที่ได้จากการประเมินปัจจัยนำเข้า คือ การวิเคราะห์รูปแบบของวิธีการที่ใช้ในรูปของราคาและกำไร (Cost and Benefit) ที่จะได้รับโดยการประเมินในด้านอัตราค่าจ้าง เวลา งบประมาณ วิธีการที่มีศักยภาพ แต่ถ้าเป็นการประเมินด้านการศึกษา ผลกำไรอาจจะไม่อยู่ในรูปตัวเลขก็ได้ การประเมินปัจจัยเบื้องต้นนี้จะช่วยให้ข้อมูลที่ตัดสินใจได้ว่าควรตั้งวัตถุประสงค์เชิงปฏิบัติอย่างไร ใช้อัตราค่าจ้างเท่าใด การวางแผนงานและดำเนินการอย่างไร ซึ่งจะแตกต่างจากการประเมินสภาวะแวดล้อมในแง่ที่ว่า การประเมินปัจจัยเบื้องต้นเป็นการทำเฉพาะกรณีนั้น ๆ และวิเคราะห์ภายในโครงการเท่านั้น

รูปแบบของคำถามที่ใช้ถามมีมากมาย เช่น วัตถุประสงค์จะกำหนดวิธีดำเนินการได้หรือไม่และจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ วิธีการที่กำหนดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ จะดำเนินการกับยุทธวิธีที่เลือกมาอย่างไร ฯลฯ คำถามต่าง ๆ เหล่านี้จะแสดงถึงความสำคัญของการประเมินข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าเพื่อที่จะได้เป็นตัวกำหนดยุทธวิธีเพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยคำถามที่จะใช้มีตั้งแต่ระดับกว้าง ๆ และคำถามเฉพาะ

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เมื่อแผนการดำเนินการได้รับการอนุมัติและลงมือทำการประเมินกระบวนการจำเป็นต้องได้รับการเตรียมการเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) แก่ผู้รับผิดชอบ และผู้ดำเนินการทุกลำดับขั้น

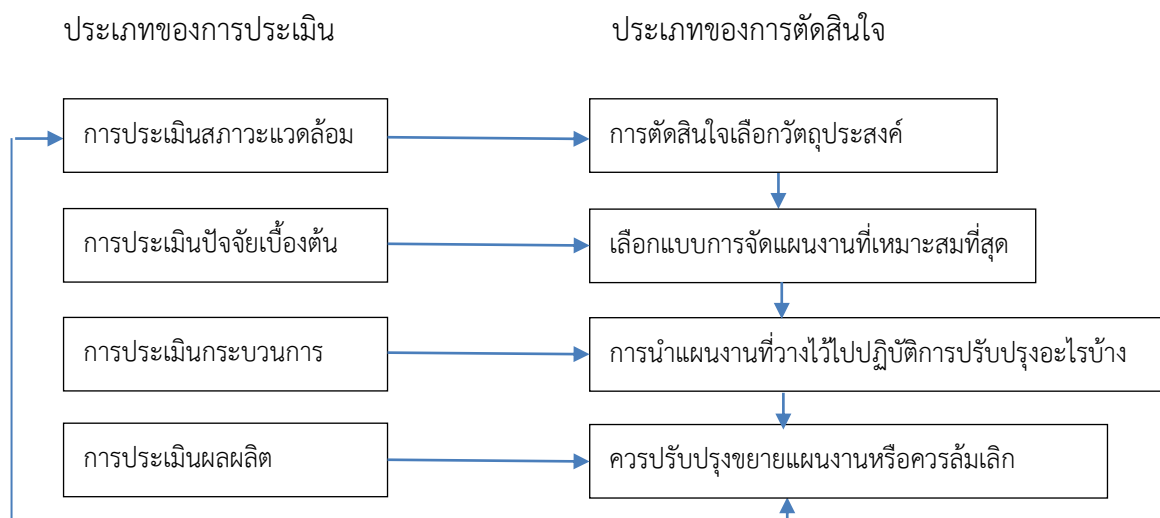
3.1 วัตถุประสงค์ของการประเมินกระบวนการมี 3 ประการ คือ 1) เพื่อหาและทำนายข้อบกพร่องของกระบวนการ หรือการดำเนินการตามขั้นตอน 2) เพื่อรวบรวมสารสนเทศสำหรับผู้ตัดสินใจวางแผนงาน และ 3) เพื่อเป็นรายงานสะสมถึงการปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

3.2 ส่วนประกอบของการประเมินกระบวนการ มี 4 อย่าง คือ 1) การจัดหานักประเมินกระบวนการเต็มเวลา 2) เครื่องมือที่เป็นสื่อในการบรรยายกระบวนการ การรวบรวมสารสนเทศ นักประเมินกระบวนการต้องใช้วิธีการทั้งที่มีแบบแผนและไม่มีแบบแผน 3) การร่วมประชุมอย่างสม่ำเสมอระหว่างนักประเมินกระบวนการ และบุคลากรในโครงการหรือในแผนงานเอง นักประเมินกระบวนการควรจะได้ประชุมพบปะกับผู้ตัดสินใจในโครงการเป็นระยะ และ 4) การปรับปรุงโครงสร้างการประเมินอยู่เป็นนิจสิน

โดยสรุปภายใต้การประเมินกระบวนการ สารสนเทศจะถูกวิเคราะห์รวบรวม และนำเสนอเท่าที่ผู้ดำเนินโครงการต้องการสารสนเทศนั้น อาจจะไม่บ่อยทุกวันถ้าจำเป็น เฉพาะอย่างยิ่งในช่วงระยะแรก ๆ ของโครงการ ทั้งนี้การประเมินนี้ไม่เพียงแต่ให้สารสนเทศที่ต้องการแก่ผู้ตัดสินใจในการคาดคะเนล่วงหน้าและการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาเท่านั้น แต่ต้องบันทึกสารสนเทศของกระบวนการสำหรับแปลความของความสำเร็จของโครงการด้วย

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) จะช่วยในการตัดสินใจเพื่อตัดสินใจและดูผลสำเร็จของโครงการ มีจุดหมายเพื่อวัดและแปลความหมายของความสำเร็จไม่เฉพาะเมื่อสิ้นสุดวัฏจักรของโครงการเท่านั้น แต่ยังมีความจำเป็นยิ่งในระหว่างการปฏิบัติตามโครงการด้วยระเบียบวิธีทั่ว ๆ ไป ของการประเมินผลผลิตจะรวมสิ่งต่อไปนี้เข้าไว้ด้วยกัน

แผนภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินผลกับการตัดสินใจในแบบจำลอง CIPP Model

กล่าวโดยสรุปการประเมินผลในรูปแบบชิปปี้โมเดล (CIPP Model) เป็นการประเมินผลที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยมีจุดเน้นที่สำคัญคือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการเพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา วัตถุประสงค์ของการประเมิน คือ การใช้สารสนเทศที่ได้จากการประเมินเป็นข้อมูลในการตัดสินใจ พิจารณาหาทางเลือกที่เหมาะสม ฉะนั้น การประเมินรูปแบบนี้จึงมีทั้งจุดเด่นและจุดด้อย ดังนี้ จุดเด่นคือ สามารถเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่นำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนงานและโครงการ การตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ เป็นข้อมูลในการวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโครงการ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจว่าจะดำเนินการต่อไปหรือไม่ จุดด้อย คือ เป็นการประเมินผลที่ต่อเนื่องและผู้วิจัยต้องอาศัยข้อมูลมาจากหลายด้าน ทั้งด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการประเมินมากพอสมควร และผู้เกี่ยวข้องต้องให้ข้อมูลในด้านต่าง ๆ ให้มีข้อเท็จจริง ครบถ้วนและถูกต้อง นอกจากนั้นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพิจารณาให้มีความเหมาะสม และครอบคลุมในเนื้อหาต่าง ๆ เพื่อให้ผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด และสามารถนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ต่อองค์กรและการพัฒนาโครงการให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.2 แนวคิด หลักการและโมเดลการประเมินของราล์ฟ ดับเบิลยู ไทเลอร์ (Tyler's Model)

4.2.1 หลักการประเมินตามแนวคิดทฤษฎีของไทเลอร์

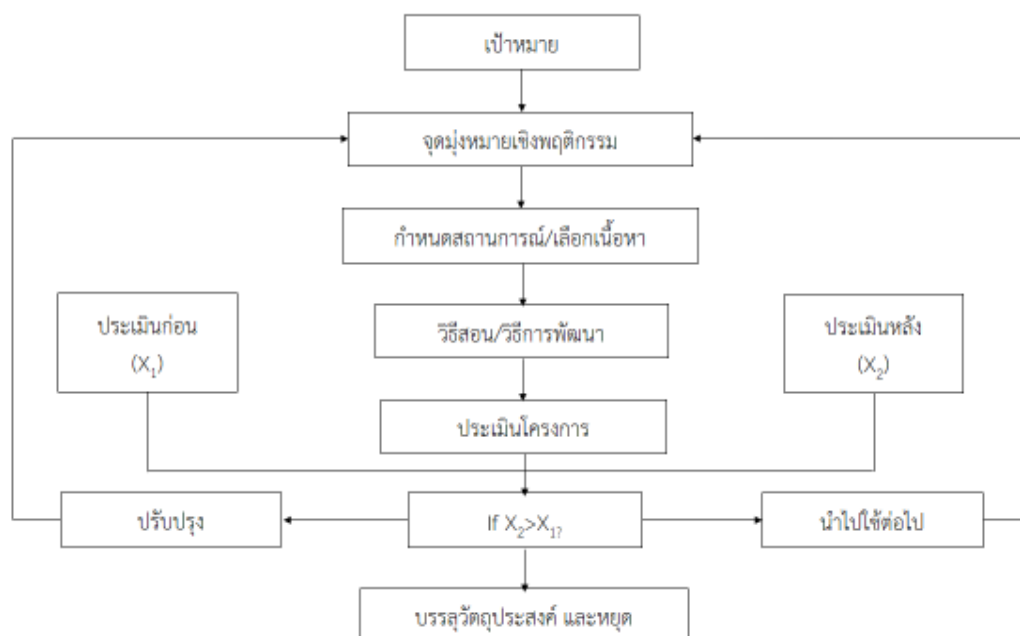
ราล์ฟ ดับเบิลยู ไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) เป็นนักประเมินที่ให้ความสนใจและพัฒนา รูปแบบการประเมินโครงการทางการศึกษาก่อนคนอื่น ๆ นอกจากเขาจะเป็นบุคคลที่มีความสำคัญทางด้านการประเมินแล้ว ยังเป็นผู้ที่ให้แนวคิดสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรอีกด้วย โดยไทเลอร์ได้ให้ความหมายของการประเมินว่าเป็น การเปรียบเทียบผลลัพธ์ (Outcomes) ที่คาดหวังกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบการปฏิบัติหรือ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ล่วงหน้า จากนิยามนี้ชี้ให้เห็นว่าไทเลอร์ได้ยึดเอาจุดหมายที่กำหนด ให้ไว้มาอย่างน้อยเพียงใด บางครั้งจึงเรียกรูปแบบการประเมินนี้ว่า รูปแบบการประเมินที่ยึดวัตถุประสงค์หรือความสำเร็จ ของเป้าหมายเป็นหลัก (Goal attainment or objective – based model)

4.2.2 ขั้นตอนการประเมินตามรูปแบบของไทเลอร์

ขั้นตอนการประเมินตามรูปแบบการประเมินของไทเลอร์ ได้สรุปไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) กำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการทางการศึกษาไว้กว้าง ๆ
- 2) จำแนกประเภทของเป้าหมายหรือ วัตถุประสงค์ของโครงการทางการศึกษาไว้ให้ชัดเจน
- 3) กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมให้ชัดเจนว่า เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ แล้ว ผู้เข้าร่วมโครงการจะต้องเกิดพฤติกรรมอะไรบ้าง อาจจะเป็นพฤติกรรมรายบุคคลหรือรายกลุ่มได้
- 4) กำหนด สถานการณ์ กำหนดและเลือกเนื้อหาสำคัญ รวมทั้งวิธีการต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้แสดงพฤติกรรมที่ สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ได้กำหนดไว้
- 5) ประเมินโครงการ โดยเลือกและสร้างเครื่องมือที่จะใช้ในการวัด พฤติกรรมตามที่ได้ระบุไว้ในจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ระบุไว้ ได้มีการบรรลุจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพียงใด
- 6) เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมโครงการ และ
- 7) วิเคราะห์ ข้อมูลและเปรียบเทียบกับพฤติกรรมที่ได้กำหนดไว้ตามจุดประสงค์เพื่อพิจารณาการบรรลุจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และวัตถุประสงค์ของโครงการ

แผนภาพที่ 3 รูปแบบการประเมินของไทเลอร์

รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ เป็นรูปแบบที่มุ่งตรวจสอบหรือเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่คาดหวังกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงจากการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรหรือการดำเนินงานโครงการ การประเมินตามรูปแบบนี้ จะช่วยให้ได้สารสนเทศซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ รูปแบบการประเมินของไทเลอร์จึงเหมาะสำหรับการประเมินผลสรุปรวม หลังการดำเนินโครงการสิ้นสุดลงแม้ว่าได้ผลการดำเนินโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ดังนั้นก่อนการประเมินผลสรุปรวมดังกล่าว จึงควรตรวจสอบความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์ของโครงการ ความน่าเชื่อถือของวัตถุประสงค์และตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับวัตถุประสงค์ของแผนงาน วัตถุประสงค์ของแผนงานกับเป้าหมายของนโยบาย ทั้งนี้เพื่อให้วัตถุประสงค์ของโครงการซึ่งจะใช้เป็นเกณฑ์หรือสิ่งเปรียบเทียบการบรรลุวัตถุประสงค์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ครบถ้วนและมีคุณค่ามากที่สุด โดยทั่วไปในการประเมินเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์มีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบคุณค่าของเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการแต่ละข้อ โดยให้ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการที่มุ่งประเมิน และ/หรือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ให้ความคิดเห็น หรือวิพากษ์เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการว่ามีคุณค่าและสามารถวัดผลสำเร็จได้ หรือไม่

2. ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสาระของเอกสาร หรือบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น คำบรรยาย รายงานการประชุม จดหมายข่าวต่าง ๆ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือพัฒนา เป็นต้น ผลการศึกษาดังกล่าวนี้อาจช่วยให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนถึงความขัดแย้งหรือสนับสนุนคุณค่าของเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์บางข้อ เพื่อให้เกิดความมั่นใจและได้ทราบถึงวิธีการที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ จึงควรตรวจสอบความเป็นไปได้ของการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยการศึกษาสำรวจ (a pilot study) ของโครงการก่อน

4.2.3 รูปแบบการประเมินของไทเลอร์

รูปแบบเดิมของไทเลอร์เป็นการประเมินทางการศึกษาที่ยึดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นหลัก โดยมีการกำหนดเกณฑ์ไว้ล่วงหน้า ซึ่งเป็นการประเมินผลสรุปรวมเพื่อนำผลไปพัฒนาโครงการอื่น ๆ ต่อไป โดยมีได้เน้นถึงบริบทอื่นที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ในระยะต่อมาแนวคิดในการประเมินของไทเลอร์เปลี่ยนไป ในปี ค.ศ. 1986 ไทเลอร์ได้เขียนบทความเรื่อง แนวคิดที่เปลี่ยนแปลงในการประเมินทางการศึกษา มีเนื้อหาทั้งหมด 10 บท รูปแบบการประเมินเริ่มให้ความสนใจกับสิ่งต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อโครงการด้วย เช่น ความสามารถทางการเขียนของนักเรียน การประเมินการเรียนรู้โดยความรู้สึก อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับสารสนเทศทางการประเมินที่จะรายงานให้กับบุคคลระดับต่าง ๆ เป็นต้น (สุภมาศ อังสุโชติ, 2555)

รูปแบบการประเมินภาคขยายของไทเลอร์หรือรูปแบบการประเมินของไทเลอร์ใหม่ (New Tyler) โดยแบ่งการประเมินเป็น 6 ส่วน มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้ (อ้างอิงใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2544)

1. การประเมินวัตถุประสงค์ (Appraising Objective) เนื่องจากวัตถุประสงค์ของโครงการมีจุดเน้นที่ต่างกัน การประเมินวัตถุประสงค์จึงมีเกณฑ์ทั่วไปในการประเมิน ดังนี้

เกณฑ์ 1 วัตถุประสงค์ที่ดีควรเน้นระดับความเข้าใจในการประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ให้มากขึ้น เน้นการสร้างความสามารถเชิงรุก (Active ability) ที่สามารถแก้ปัญหาได้มากกว่าความสามารถเชิงรับ (Passive ability) ที่ไม่สามารถแก้ปัญหาได้

เกณฑ์ 2 วัตถุประสงค์ของโครงการควรมีความเหมาะสมและเกี่ยวข้องกับขอบเขตเนื้อหา

เกณฑ์ 3 วัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้ควรเป็นสิ่งที่มีโอกาสนำไปใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ

เกณฑ์ 4 วัตถุประสงค์ของโครงการควรจะมีเหมาะสมในแง่ที่เป็นความต้องการจำเป็น ความสนใจ และเหมาะสมกับสถานการณ์

ดังนั้นในการประเมินวัตถุประสงค์ของโครงการ จึงควรตั้งคำถามในการประเมินเกี่ยวกับเกณฑ์ทั้ง 4 ข้อดังกล่าวข้างต้น

2. การประเมินแผนการเรียนรู้ (Evaluation the learning Plan) ส่วนสำคัญของแผนสำหรับโครงการทางการศึกษา คือ วิธีการและกระบวนการที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และแสดงพฤติกรรมที่ได้กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของโครงการในการประเมินแผนการเรียนรู้จึงควรรวบรวมสารสนเทศที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

2.1 มีการตรวจสอบหรือประเมินเชิงวิพากษ์เกี่ยวกับประวัติของโครงการที่เคยทำมาแล้ว เพื่อให้ได้สารสนเทศว่า วิธีการใดมีประสิทธิภาพ วิธีการใดไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยให้ตัดสินใจหลักเล็งวิธีการที่ล้มเหลวในอดีตและใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพในอนาคตต่อไป

2.2 ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เพื่อให้ได้มโนทัศน์และข้อสรุปนัยทั่วไปที่จะนำมาใช้ในการวางแผนการเรียนรู้ตามชนิดของวัตถุประสงค์ทางการศึกษาที่แตกต่างกันของรายวิชาต่าง ๆ

2.3 ควรตรวจสอบว่าควรจะใช้แผนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้ประสบการณ์และการทดลอง ซึ่งควรมีการตรวจสอบ เช่น แรงจูงใจของผู้เรียน ความชัดเจนของวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การเลือกงานหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม การให้รางวัลและผลย้อนกลับตามแนวคิด ทฤษฎีทางจิตวิทยาการถ่ายโอนการเรียนรู้ เป็นต้น

3. การประเมินแนวโน้มในการพัฒนาโครงการ (Evaluation to Guide Program Development) เป็นการประเมินสื่อและเครื่องมือว่าจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และจุดเน้นของการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามโครงการหรือไม่ กับทั้งตรวจสอบว่ามีการจัดอบรมครูให้มีความรู้ความเข้าใจเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนตามจุดเน้นของโครงการใหม่หรือไม่ และครูสามารถใช้สื่อและเครื่องมือต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนได้ดีเพียงใด

4. การประเมินเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ (Evaluation Implement) ในโครงการทางการศึกษาใหม่มักมีการเรียกร้องให้กำหนดวัตถุประสงค์ใหม่และแผนการเรียนรู้ใหม่ การนำโครงการไปปฏิบัติจริง อาจมีปัญหาในด้านการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้อง ดังนั้นในการประเมินการนำโครงการไปปฏิบัติจึงควรดำเนินการด้วยความรอบคอบอย่างตรงไปตรงมาและยุติธรรมโดยการวิเคราะห์แผนงานของโครงการอย่างละเอียดแล้วบ่งบอกถึงคุณลักษณะ ที่จำเป็นของแผนทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งแผนที่มีครูและนักเรียนเข้ามาเกี่ยวข้อง แล้วจัดทำบัญชีสารสนเทศว่าการนำโครงการไปปฏิบัติมีคุณสมบัติใดทำได้ตามแผน และคุณสมบัติใดที่ขาดหายไป การเก็บข้อมูลจะทำได้โดยการสังเกตในห้องเรียน การพูดคุยกับครูและนักเรียน การสอบและการกำหนดงานให้ทำ

5. การประเมินผลลัพธ์ของโครงการทางการศึกษา (Evaluation the Outcome of an Education Program) เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์โดยเน้นตามพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในโครงการ โดยประเมินทั้งผลที่เกิดการเรียนรู้โดยตรงและผลข้างเคียง (side effects) อื่น ๆ ทั้งทางบวกและทางลบ

6. การติดตาม (Follow up) และการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) เมื่อนำโครงการใดโครงการหนึ่งมาดำเนินการและได้ผลตามที่คาดหวังไว้แล้ว อาจนำโครงการดังกล่าวมาดำเนินการซ้ำในรอบใหม่ ซึ่งต้องมีการกำกับโครงการอย่างต่อเนื่อง เพราะโครงการอาจจะเบี่ยงเบนไปจากเดิมเมื่อเวลาเปลี่ยนไป กระบวนการและผลลัพธ์ของโครงการก็อาจจะเปลี่ยนไปด้วย การกำกับโครงการอย่างต่อเนื่องจะมีประโยชน์ต่อการปรับปรุงประสิทธิภาพของการจัดโครงการให้ดีขึ้น

กล่าวโดยสรุปจากแนวคิดและขั้นตอนรูปแบบการประเมินของไทเลอร์ เน้นความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ทั้งยังมีความสะดวกและชัดเจนในการประเมิน สามารถประเมินเปรียบเทียบเกณฑ์ตัวชี้วัดได้ และนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการประเมินความสำเร็จของโครงการ ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการวางแผนการดำเนินงานในอนาคต

4.3 แนวคิด หลักการและโมเดลการประเมินของโรเบิร์ต อี สเตค (Stake's Model)

4.3.1 หลักการประเมินตามแนวคิดทฤษฎีของสเตค

โรเบิร์ต อี สเตค (Robert E. Stake) ได้พัฒนารูปแบบการประเมินโดยใช้แนวคิดของครอนบาค และสคริฟเวน เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติรูปแบบการประเมินของสเตค ถือได้ว่าเป็นรูปแบบหนึ่งที่ นักประเมินนำมาประยุกต์ได้อย่างกว้างขวางในการประเมินโครงการ การประเมินตามความคิดเห็นของสเตค หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวกับการบรรยาย และการตัดสินคุณค่าของโครงการ หรือเป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ จุดมุ่งหมายของการประเมินมี 2 ประการ คือ เพื่อต้องการได้ข้อมูลต่าง ๆ ที่นำมาบรรยายเกี่ยวกับโครงการนั้น และเพื่อต้องการได้ข้อมูลต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการตัดสินคุณค่าของโครงการ

4.3.2 วิธีการประเมินของสเตค

สเตค ได้เสนอโครงสร้างของรูปแบบการประเมินเคาน์เทนซ์ (Countenance Model) ซึ่งตามโครงสร้างของรูปแบบนี้ ได้จำแนกข้อมูลการประเมินออกเป็น 2 ส่วน คือ เมตริกซ์บรรยาย (Description Matrix) และเมตริกซ์การตัดสินคุณค่า (Judgement Matrix) และได้เสนอว่าก่อนบรรยาย หรือตัดสินคุณค่าของโครงการใด ๆ นักประเมินควรทำการวิเคราะห์หลักการและเหตุผลของโครงการนั้น ๆ ด้วย การประเมินโครงการตามแนวคิดของสเตค ผู้ประเมินจะต้องรวบรวมข้อมูลที่แท้จริงให้ได้ เนื่องจากแหล่งข้อมูลมีมากมาย และวิธีการเก็บข้อมูลก็มีหลายวิธี ข้อมูล

ที่ต้องการคือข้อมูลที่นำมาใช้เพื่อการอธิบาย และการตัดสินใจ ตามรูปแบบการประเมินนี้ ได้จำแนกสิ่งที่ต้องพิจารณาในการประเมินออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. สิ่งนำ หรือปัจจัยเบื้องต้น (Antecedents) หมายถึง สภาพเงื่อนไขหรือปัจจัยต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการ

2. กระบวนการหรือการปฏิบัติ (Transaction) หมายถึง กิจกรรมดำเนินตามกิจกรรมที่ปฏิบัติ พฤติกรรมระหว่างบุคคล ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับอาจารย์ นักเรียนกับนักเรียน เป็นต้น

3. ผลลัพธ์หรือผลการดำเนินงาน (Outcome) หมายถึง ผลผลิตที่ได้จากโครงการ

ในการเก็บข้อมูลผู้ประเมินต้องบันทึกข้อมูลทั้งสามชนิดนี้ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. ความคาดหวังหรือแผนงาน (Intents) หมายถึง สิ่งที่คาดหวังจำแนกเป็นความคาดหวังเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติ และผลการดำเนินงานโครงการ

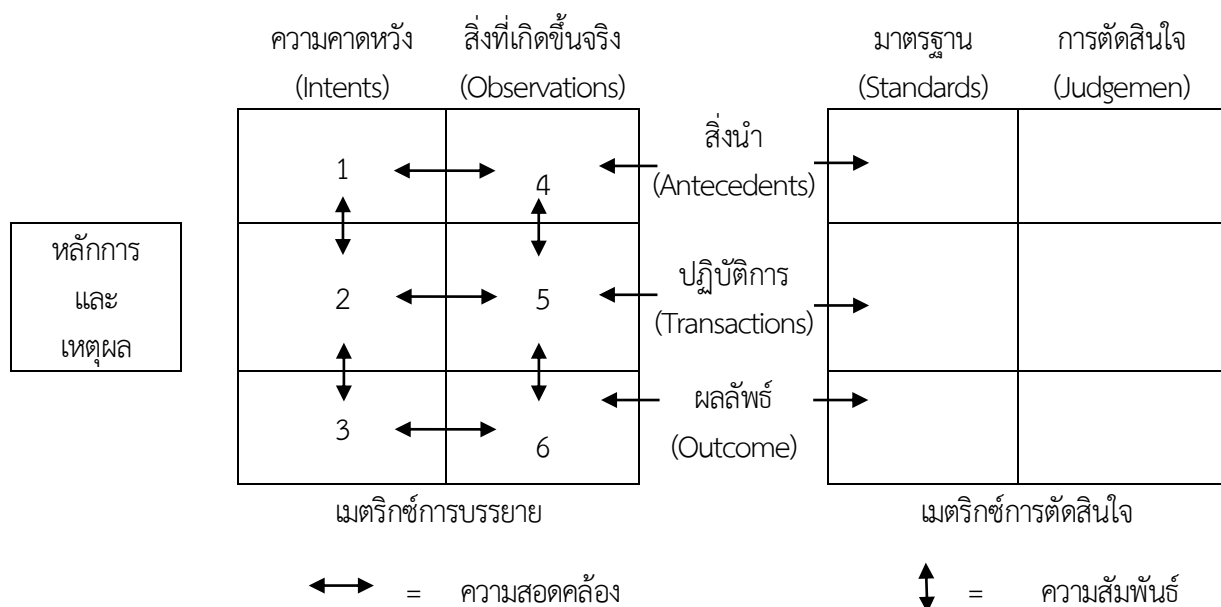
2. สิ่งที่เกิดขึ้นจริง (Observations) หมายถึง สภาพที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งจำแนกเป็นสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นจริงเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติและผลการดำเนินงาน

3. มาตรฐาน (Standards) หมายถึง แนวทางการดำเนินงาน คุณลักษณะที่ควรจะมี ควรจะทำ หรือควรจะได้รับ เกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติและผลการดำเนินงาน

4. การตัดสินใจ (Judgment) หมายถึง ผลการพิจารณาการตัดสินใจ เป็นการพิจารณาสรุปเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติ และผลการดำเนินงาน

ในการประเมินผู้ประเมินต้องพิจารณาข้อมูลเพื่อการบรรยายก่อน คือ ต้องมีการศึกษาความสอดคล้องระหว่างความคาดหวัง กับสิ่งเกิดขึ้นจริง และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเบื้องต้นการปฏิบัติและผลลัพธ์ เมื่อได้ผลอย่างไรแล้วจึงเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนดไว้และมาตรฐานที่คาดว่าจะให้เกิดขึ้นแล้วตัดสินใจ

แผนภาพที่ 4 โครงสร้างรูปแบบการประเมินของสศศ

สแตคเสนอวิธีการประเมินในรูปแบบของเมตริกซ์ (Metric) สองประการ คือ เมตริกซ์การบรรยาย และเมตริกซ์การตัดสินใจ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ในเมตริกซ์การบรรยาย แบ่งออกเป็น 6 ช่อง คือ

ช่องที่ 1 หมายถึง ภาวะการณ์ที่คาดหวังว่าต้องมียู่ก่อนที่การดำเนินงานโครงการเกิดขึ้น โดยถือว่าเป็นภาวะการณ์ที่เอื้ออำนวยให้เกิดผลดังที่คาดหวังไว้

ช่องที่ 2 หมายถึง กระบวนการที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานตามความคาดหวังว่าจะเป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ คือ ก่อให้เกิดผลตามที่ได้มุ่งหมายไว้

ช่องที่ 3 หมายถึง ผลผลิตที่คาดหวังจะได้รับหลังจากการดำเนินงาน

ช่องที่ 4 หมายถึง ปัจจัยที่มีอยู่จริงก่อนเริ่มโครงการ

ช่องที่ 5 หมายถึง กระบวนการดำเนินงานตามที่ได้สังเกตได้จริงจากโครงการ

ช่องที่ 6 หมายถึง ผลผลิตที่ได้จริงๆ หลังจากโครงการจบลงแล้ว

ตั้งแต่ช่องที่ 1 ถึง 6 ผู้ประเมินต้องพิจารณาข้อมูลใน 2 แนวคือ ในแนวตั้งได้แก่ ช่อง 1 – 2 – 3 และ 4 – 5 – 6 ควรมีความสัมพันธ์กัน เพื่อดูว่าปัจจัยเบื้องต้นเอื้ออำนวยต่อกระบวนการหรือไม่ และในแนวนอนได้แก่ 1 – 4, 2 – 5 และ 3 – 6 ต้องมีความสอดคล้องกันทั้งนี้เพื่อต้องการทราบว่า ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติจริงๆ ในแต่ละส่วนตามแนวตั้งนั้น มีความสอดคล้องกับสิ่งที่คาดหวังไว้หรือไม่ประการใด และต้องมีการปรับปรุงในส่วนใดบ้าง

เมื่อพิจารณาทั้งในแนวตั้งและในแนวนอนแล้ว พบว่า มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกันแสดงว่าโครงการนั้นเป็นโครงการที่บรรลุผลตามที่คาดหวังเอาไว้

2. ในเมตริกซ์การตัดสินใจ จำเป็นต้องใช้เกณฑ์มาตรฐานเพื่อพิจารณาข้อมูลที่ได้จากเมตริกซ์การอธิบาย เกณฑ์มาตรฐานนี้อาจมีอยู่ก่อนแล้ว หรือตั้งขึ้นใหม่ โดยคณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบโครงการก็ได้ สำหรับที่มาของการตัดสินใจควรให้ผู้ประเมินมีบทบาทด้วย คือต้องสรุปออกมาให้ได้ว่า โครงการการศึกษามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรือต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงที่จุดใดหรือมีปัจจัยอะไรเป็นตัวเกื้อหนุน หรือเป็นอุปสรรคต่อโครงการ

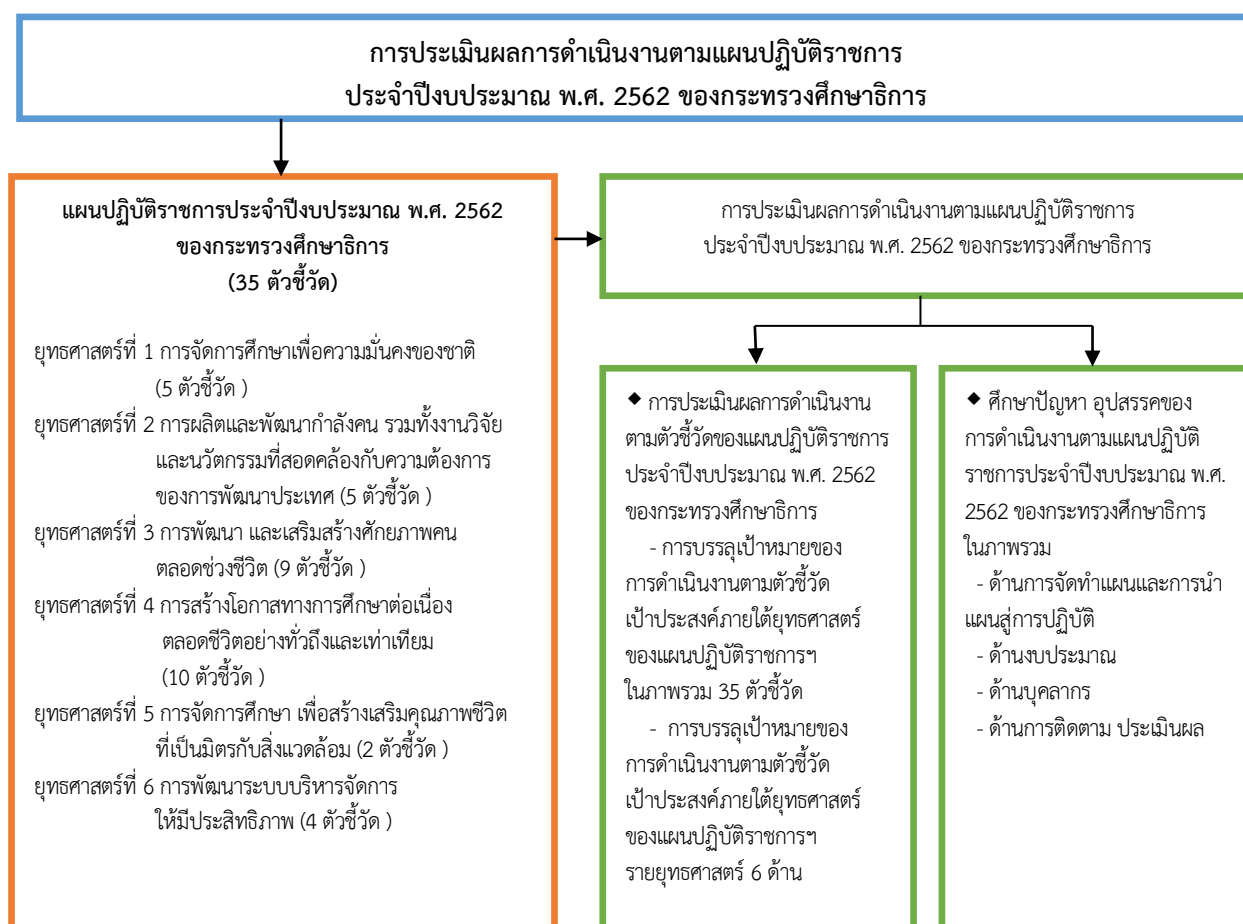
ข้อดีของแบบจำลองการประเมินของสแตค คือ เสนอวิธีการประเมินเป็นระบบ เพื่อจัดเตรียมข้อมูลเชิงบรรยาย และตัดสินใจคุณค่ามีมาตรฐานในการประเมินปรากฏชัดเจน แต่มีข้อจำกัด คือ เซลบางเซลล์ของเมตริกซ์มีความคาบเกี่ยวกัน และความแตกต่างระหว่างเซลล์ไม่ชัดเจน ซึ่งอาจทำให้เกิดความขัดแย้งภายในโครงการได้

กล่าวโดยสรุปจากแนวคิดการประเมินของสแตค เป็นการประเมินที่มุ่งเน้นการตัดสินใจคุณค่าของโครงการ โดยมีหลักเกณฑ์การประเมินเป็นมาตรฐาน และคำนึงถึงผู้เกี่ยวข้องจากหลายฝ่าย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย และได้แนวทางในการพัฒนาปรับปรุงโครงการได้ดียิ่งขึ้น

6. กรอบแนวคิดการประเมิน

การประเมินครั้งนี้ประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดการประเมินของราล์ฟ ดับเบิลยู ไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) โดยประเมินผลลัพธ์หลังสิ้นสุดการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการฯ ซึ่งเป็นการประเมินผลการบรรลุเป้าหมายของการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเป้าประสงค์ภายใต้ยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติราชการฯ ตลอดจนปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

แผนภาพที่ 5 กรอบแนวคิดการประเมินแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การประเมินผลแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ของการประเมิน 1) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ 2) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคของการดำเนินงานตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ และ 3) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการของกระทรวงศึกษาธิการในปีต่อไป โดยวิธีการดำเนินการประเมินนำเสนอรายละเอียด ดังนี้

1. กรอบแนวทางการประเมินในภาพรวมของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ
2. ขั้นตอนการประเมิน
3. เครื่องมือประเมินและการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
5. เกณฑ์การประเมิน

1. กรอบแนวทางการประเมินในภาพรวมของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ

การประเมินผลแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยนำเสนอกรอบแนวทางการประเมินในภาพรวม รายละเอียดนำเสนอในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 กรอบแนวทางการประเมินในภาพรวมของแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ

วัตถุประสงค์ ของการประเมิน	ตัวชี้วัด/ ตัวแปรที่ศึกษา	เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
1. เพื่อประเมินความสำเร็จ ของการดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติราชการ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ				การบรรลุความสำเร็จ ตามเป้าหมายของตัวชี้วัด ตามเกณฑ์ที่กำหนด
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการ ศึกษาของความมั่นคงของชาติ	1. ร้อยละของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ การธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติ และการยึดมั่นในการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	ร้อยละ	ร้อยละ 100
	2. ร้อยละของนักเรียนในจังหวัด ชายแดนภาคใต้/ชายขอบและชายแดน ที่มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การทดสอบ ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 ขึ้นไป เพิ่มขึ้น หมายเหตุ : จังหวัดชายแดนภาคใต้/ ชายขอบและชายแดน รวม 27 จังหวัด 107 อำเภอ	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	ร้อยละ	เพิ่มขึ้นร้อยละ 3

วัตถุประสงค์ ของการประเมิน	ตัวชี้วัด/ ตัวแปรที่ศึกษา	เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	3. ร้อยละของผู้เรียน เยาวชน และ ประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้ / ชายขอบและชายแดนได้รับ การพัฒนาศักยภาพหรือทักษะด้าน อาชีพ สามารถมีงานทำหรือนำไป ประกอบอาชีพในท้องถิ่นได้	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	ร้อยละ	มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 80
	4. ร้อยละของหน่วยงานและ สถานศึกษาที่มีมาตรการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	ร้อยละ	ร้อยละ 100
	5. ร้อยละของผู้เรียน เยาวชน และ ประชาชน ได้รับการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัย คุกคามในรูปแบบใหม่	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	ร้อยละ	มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 65

วัตถุประสงค์ ของการประเมิน	ตัวชี้วัด/ ตัวแปรที่ศึกษา	เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิต และพัฒนากำลังคน รวมทั้ง งานวิจัย และนวัตกรรม ที่สอดคล้องกับความต้องการ ของการพัฒนาประเทศ	6. อันดับความสามารถในการแข่งขัน ของประเทศด้านการศึกษาของ IMD ดีขึ้น	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	อันดับ	ดีขึ้นจากปีที่ผ่านมา (ปี 61)
	7. จำนวนผู้เรียนที่มีความสามารถ พิเศษได้รับการส่งเสริมและพัฒนา เต็มตามศักยภาพ (ความสามารถ ด้านอื่น ๆ ด้วย)	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	จำนวนนับ	มากกว่าหรือเท่ากับ 19,720 คน
	8. ร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอน ปลายสายสามัญ สายอาชีพ ได้รับการพัฒนาให้มีทักษะวิชาชีพ สามารถนำไปประกอบอาชีพ เพื่อดำรงชีวิตได้	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	ร้อยละ	มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 80

วัตถุประสงค์ ของการประเมิน	ตัวชี้วัด/ ตัวแปรที่ศึกษา	เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	9. จำนวนนวัตกรรม/สิ่งประดิษฐ์ ที่เสนอขอจดสิทธิบัตรและทรัพย์สิน ทางปัญญาเพิ่มขึ้น	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	จำนวนนับ	มากกว่าหรือเท่ากับ 1,420 ชิ้น/เรื่อง
	10. จำนวนผู้เรียนในระบบทวิภาคี/ โครงการการบูรณาการเรียน กับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) เพิ่มขึ้น* - ผู้เรียนระดับอาชีวศึกษาในระบบ ทวิภาคี - ผู้เรียนระดับอุดมศึกษาใน โครงการการบูรณาการเรียนกับ การทำงาน (Work Integrated Learning : WIL)	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	จำนวนนับ	มากกว่าหรือเท่ากับ 338,266 คน
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต	11. ร้อยละของจำนวนนักเรียนที่มี คะแนนผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 เพิ่มขึ้น	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	ร้อยละ	เพิ่มขึ้นจากปี 2561

วัตถุประสงค์ ของการประเมิน	ตัวชี้วัด/ ตัวแปรที่ศึกษา	เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	12. ร้อยละของจำนวนนักเรียนระดับ ป.3 ที่มีคะแนนผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) มากกว่าร้อยละ 50 เพิ่มขึ้น	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	ร้อยละ	เพิ่มขึ้นจากปี 2561
	13. ร้อยละการอ่านของคนไทยเพิ่มขึ้น	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	ร้อยละ	มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 85
	14. ร้อยละของผู้เรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	ร้อยละ	ร้อยละ 100

วัตถุประสงค์ ของการประเมิน	ตัวชี้วัด/ ตัวแปรที่ศึกษา	เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	15. มีระบบทดสอบทางการศึกษา ที่สอดคล้องกับหลักสูตร และ กระบวนการจัดการเรียนการสอน	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	จำนวนนับ	มีระบบ
	16. สัดส่วนของการบรรจุครูที่มาจาก การผลิตครูในระบบปิดเพิ่มขึ้น	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	ร้อยละ	มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 25
	17. ร้อยละของครู คณาจารย์ และ บุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ และประเภทการศึกษาได้รับการพัฒนา ตามมาตรฐานวิชาชีพ และสามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มขึ้น	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	ร้อยละ	ร้อยละ 100

วัตถุประสงค์ ของการประเมิน	ตัวชี้วัด/ ตัวแปรที่ศึกษา	เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	18. ร้อยละของสถานศึกษา มีคุณภาพตามเกณฑ์ประกันคุณภาพ เพิ่มขึ้น	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	ร้อยละ	มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 5
	19. ร้อยละคะแนนเฉลี่ยด้านความเป็น พลเมืองของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	ร้อยละ	มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 50
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้าง โอกาสทางการศึกษาต่อเนื่อง ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและ เท่าเทียม	20. ร้อยละของสถานศึกษาได้รับ บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพิ่มขึ้น	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	ร้อยละ	มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 75 ของสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ ของการประเมิน	ตัวชี้วัด/ ตัวแปรที่ศึกษา	เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	23. จำนวนแหล่งเรียนรู้ระดับตำบล ที่ได้รับการสนับสนุนให้มีศักยภาพ รองรับการใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อการเรียนรู้ของประชาชน	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	จำนวนนับ	มากกว่าหรือเท่ากับ 1,787 แห่ง
	22. ร้อยละของผู้เรียนในสถานศึกษาที่ มีการจัดการเรียนการสอนทางไกลด้วย ระบบ DLIT DLTV และ ETV มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสูงขึ้น	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	ร้อยละ ค่าเฉลี่ย	มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 80
	23. สัดส่วนนักเรียนปฐมวัย (3-5 ปี) ต่อประชากรกลุ่มอายุ 3-5 ปี เพิ่มขึ้น	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	ร้อยละ	มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 90

วัตถุประสงค์ ของการประเมิน	ตัวชี้วัด/ ตัวแปรที่ศึกษา	เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	24. อัตราการออกกลางคันของผู้เรียน - ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานลดลง - ระดับอาชีวศึกษาลดลง	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	ร้อยละ	น้อยกว่าหรือเท่ากับ ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 0.02 ระดับอาชีวศึกษา ร้อยละ 5
	25. จำนวนเด็กด้อยโอกาส เด็กพิการ ได้รับโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา ขั้นพื้นฐานและการพัฒนาสมรรถภาพ	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	จำนวนนับ	มากกว่าหรือเท่ากับ 3,031,512 คน
	26. จำนวนประชาชนที่เข้าถึง หลักสูตร/สื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่จัด การศึกษา ในรูปแบบการเรียนรู้ ตลอดชีวิต	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	จำนวนนับ	มากกว่าหรือเท่ากับ 18,000,000 คน

วัตถุประสงค์ ของการประเมิน	ตัวชี้วัด/ ตัวแปรที่ศึกษา	เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	27. จำนวนฐานข้อมูลรายบุคคลด้าน การศึกษาของประเทศที่เป็นปัจจุบัน สามารถเชื่อมโยงและใช้ข้อมูลระหว่าง หน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	จำนวนนับ	ฐานข้อมูลเพิ่มขึ้น
	28. มีรูปแบบกองทุนทางการศึกษา เพื่อช่วยเหลือและดูแลผู้ด้อยโอกาส	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	จำนวนนับ	มีรูปแบบ
	29. ร้อยละของสถานศึกษาที่สามารถ จัดหา วัสดุอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศแก่ผู้เรียนอย่างทั่วถึง	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	ร้อยละ	มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 60

วัตถุประสงค์ ของการประเมิน	ตัวชี้วัด/ ตัวแปรที่ศึกษา	เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการ ศึกษา เพื่อสร้างเสริมคุณภาพ ชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	30. จำนวนสถานศึกษา / สถาบัน การศึกษา หน่วยงานที่จัดการเรียน การสอน และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ การสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	จำนวนนับ	มากกว่าหรือเท่ากับ 30,000 แห่ง
	31. ร้อยละของผู้เรียนทุกระดับ การศึกษามีพฤติกรรมแสดงออกถึง ความตระหนักในความสำคัญของ การดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การมีคุณธรรม จริยธรรม และการ ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในการดำเนินชีวิตเพิ่มขึ้น	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	ร้อยละ	ร้อยละ 100
ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนา ระบบบริหารจัดการให้มี ประสิทธิภาพ	32. จำนวนภาคี เครือข่าย ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดพัฒนา และส่งเสริมการศึกษา	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	จำนวนนับ	มากกว่าหรือเท่ากับ 3,400 องค์กร/หน่วยงาน

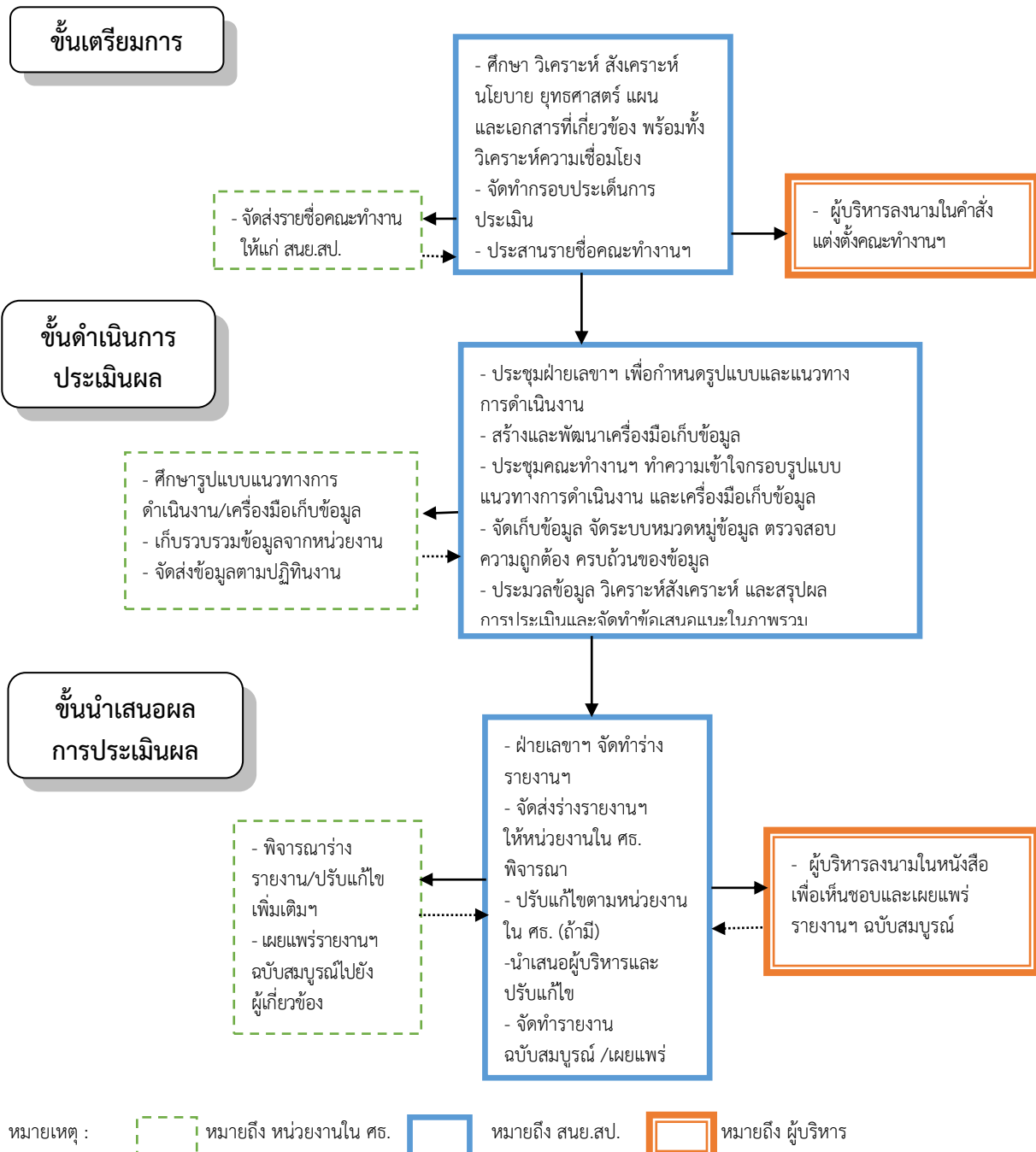
วัตถุประสงค์ ของการประเมิน	ตัวชี้วัด/ ตัวแปรที่ศึกษา	เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	33. จำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ได้รับการบริหารจัดการ	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	จำนวนนับ	มากกว่าหรือเท่ากับ 419 โรงเรียน (นร. ต่ำกว่า 20 คน)
	34. จำนวนกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปรับ บทบาท ภารกิจของหน่วยงาน เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	จำนวนนับ	2 ฉบับ
	35. มีรูปแบบ/แนวทาง กลไกการ จัดสรรงบประมาณในสัดส่วน ที่เหมาะสมตามลักษณะที่แตกต่างกัน ของผู้เรียน ความต้องการกำลังแรงงาน และสภาพปัญหาที่แท้จริงของประเทศ	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	จำนวนนับ	มีรูปแบบ/แนวทาง

วัตถุประสงค์ ของการประเมิน	ตัวชี้วัด/ ตัวแปรที่ศึกษา	เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ของการดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติการ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2562 ของ กระทรวงศึกษาธิการ	- ปัญหา อุปสรรคของการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2562 ในภาพรวม และจำแนกตามยุทธศาสตร์	- แบบรายงานผลการดำเนินงาน - แบบรายงานการประเมินผล โครงการ - แบบรายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์	- วิเคราะห์เนื้อหา สภาพปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการฯ เพื่อจำแนกลักษณะ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ	

2. ขั้นตอนการประเมิน

กำหนดขั้นตอนการประเมินไว้ 3 ขั้นตอนหลัก ประกอบด้วย ขั้นตอนเตรียมการ ขั้นตอนการประเมินผล และขั้นตอนนำเสนอผลการประเมิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แผนภาพที่ 6 สรุปขั้นตอนการประเมินผลตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ

2.1 ขั้นตอนเตรียมการ

2.1.1. ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์จากเอกสารนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ รวมทั้งเอกสารการประเมินหรือผลการประเมินที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนกำหนดกรอบประเด็นการประเมินที่จะส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของการประเมิน

2.1.2. แต่งตั้งคณะทำงานติดตาม ประเมินผลและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

2.2 ขั้นตอนการประเมินผล

2.2.1. ประชุมคณะทำงานฝ่ายเลขาฯ เพื่อพิจารณากำหนดรูปแบบและแนวทางการประเมิน กำหนดรูปแบบและแนวทางการดำเนินงาน

2.2.2. กำหนดประเด็นการประเมิน ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมิน

2.2.3. สร้างและพัฒนาเครื่องมือเก็บข้อมูล

2.2.4. ประชุมคณะทำงานติดตาม ประเมินผลและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจกรอบแนวทางการประเมิน เสนอรูปแบบแนวทางการประเมิน ประเด็นการประเมิน เกณฑ์การประเมินเครื่องมือ และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.5. เก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.6. วิเคราะห์ข้อมูล

2.2.7. สรุปผลการประเมินและจัดทำข้อเสนอแนะ

2.3 ขั้นตอนเสนอผลการประเมิน

2.3.1. คณะทำงานฝ่ายเลขาฯ จัดทำร่างรายงานการประเมินฯ ตามรูปแบบที่กำหนด

2.3.2. เสนอ (ร่าง) รายงานการประเมินฯ ต่อคณะทำงานติดตาม ประเมินผลและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

2.3.3. ปรับ (ร่าง) รายงานผลการประเมินฯ (ถ้ามี)

2.3.4. เสนอรายงานผลการประเมินฯ ต่อผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการ

2.3.5. เผยแพร่รายงานผลการประเมินฯ ให้แก่ส่วนราชการ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสาธารณชน ที่สนใจได้รับทราบ และนำไปใช้ประโยชน์ในงานด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

3. เครื่องมือประเมินและการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 เครื่องมือประเมิน ประกอบด้วย

1. แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นแบบรายงานที่สร้างขึ้น เพื่อรวบรวมรายละเอียดข้อมูลโครงการและสรุปผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 รายไตรมาส

2. แบบรายงานผลการประเมินโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นแบบรายงานที่สร้างขึ้น เพื่อรวบรวมการสรุปผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี นำเสนอผลสัมฤทธิ์ของโครงการในภาพรวม ผลสัมฤทธิ์ด้านการใช้งบประมาณในแผนปฏิบัติการ สรุปประเด็นปัญหา/แนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะ (เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานโครงการ)

3. แบบรายงานการประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเป้าประสงค์ภายใต้ยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นแบบประเมินผลการดำเนินงานที่สร้างขึ้น เพื่อตรวจสอบผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่เกิดขึ้นจริงกับค่าเป้าหมายที่กำหนด

ทั้งนี้ มีการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือแบบรายงานฯ ทั้ง 3 ฉบับ ให้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ยิ่งขึ้นโดยเสนอคณะทำงานติดตาม ประเมินผลและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สป. พิจารณาให้ความเห็นชอบ

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. จัดประชุมคณะทำงานติดตาม ประเมินผลและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของ กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 เพื่อจัดทำข้อมูลแนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินผลการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ
2. รวบรวมข้อมูลตามกรอบแนวทางการประเมินผลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการจัดส่งเครื่องมือ ประเมินไปยังองค์กรหลักและหน่วยงานในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดข้อมูลตามเครื่องมือ ประเมินที่กำหนด และจัดส่งกลับมายังสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สป.
3. ศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานหรือผลงานการประเมิน ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ
4. นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ และนำไปบันทึก วิเคราะห์ และสรุปผลตามประเด็นการประเมิน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ จำนวน ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย
- 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

5. เกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมินในการประเมินครั้งนี้ ใช้ค่าเป้าหมายตัวชี้วัดเป้าประสงค์ภายใต้ยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้กำหนดไว้ เป็นเกณฑ์ประเมิน ดังนี้

- 5.1 บรรลุเป้าหมายของการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ใช้เกณฑ์ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่เกิดขึ้นเป็นไปตามค่าเป้าหมาย/สูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนด
- 5.2 ไม่บรรลุเป้าหมายของการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ใช้เกณฑ์ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่เกิดขึ้นต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนด/ไม่ปรากฏผลการดำเนินงาน/การดำเนินงานยังไม่แล้วเสร็จ/มีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานโครงการ

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผลการ บรรลุ เป้าหมาย																						
			- ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 <table> <tr> <th>วิชา</th><th>ปี 61</th><th>ปี 62</th><th>ผลต่าง</th></tr> <tr> <td>ภาษาไทย</td><td>43.78</td><td>28.01</td><td>- 15.77</td></tr> <tr> <td>ภาษาอังกฤษ</td><td>11.18</td><td>6.31</td><td>- 4.87</td></tr> <tr> <td>คณิตศาสตร์</td><td>10.71</td><td>5.62</td><td>- 5.09</td></tr> <tr> <td>วิทยาศาสตร์</td><td>11.11</td><td>7.32</td><td>- 3.79</td></tr> </table> - ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 <table> <tr> <th>วิชา</th><th>ปี 61</th><th>ปี 62</th></tr></table>	วิชา	ปี 61	ปี 62	ผลต่าง	ภาษาไทย	43.78	28.01	- 15.77	ภาษาอังกฤษ	11.18	6.31	- 4.87	คณิตศาสตร์	10.71	5.62	- 5.09	วิทยาศาสตร์	11.11	7.32	- 3.79	วิชา	ปี 61	ปี 62
วิชา	ปี 61	ปี 62	ผลต่าง																							
ภาษาไทย	43.78	28.01	- 15.77																							
ภาษาอังกฤษ	11.18	6.31	- 4.87																							
คณิตศาสตร์	10.71	5.62	- 5.09																							
วิทยาศาสตร์	11.11	7.32	- 3.79																							
วิชา	ปี 61	ปี 62																								

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผลการบรรลุเป้าหมาย																								
			- ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 <table><tr><th>วิชา</th><th>ปี 61</th><th>ปี 62</th><th>ผลต่าง</th></tr><tr><td>ภาษาไทย</td><td>27.73</td><td>16.15</td><td>- 11.58</td></tr><tr><td>สังคม ศาสนา และ วัฒนธรรม</td><td>2.12</td><td>3.16</td><td>+ 1.04</td></tr><tr><td>ภาษาอังกฤษ</td><td>5.79</td><td>4.05</td><td>- 1.74</td></tr><tr><td>คณิตศาสตร์</td><td>8.06</td><td>4.98</td><td>- 3.08</td></tr><tr><td>วิทยาศาสตร์</td><td>3.07</td><td>3.10</td><td>+ 0.03</td></tr></table>	วิชา	ปี 61	ปี 62	ผลต่าง	ภาษาไทย	27.73	16.15	- 11.58	สังคม ศาสนา และ วัฒนธรรม	2.12	3.16	+ 1.04	ภาษาอังกฤษ	5.79	4.05	- 1.74	คณิตศาสตร์	8.06	4.98	- 3.08	วิทยาศาสตร์	3.07	3.10	+ 0.03	
วิชา	ปี 61	ปี 62	ผลต่าง																									
ภาษาไทย	27.73	16.15	- 11.58																									
สังคม ศาสนา และ วัฒนธรรม	2.12	3.16	+ 1.04																									
ภาษาอังกฤษ	5.79	4.05	- 1.74																									
คณิตศาสตร์	8.06	4.98	- 3.08																									
วิทยาศาสตร์	3.07	3.10	+ 0.03																									
3. ร้อยละของผู้เรียน เยาวชน และประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้/ชายขอบ และชายแดนได้รับการพัฒนา ศักยภาพหรือทักษะด้านอาชีพ สามารถมีงานทำหรือนำไปประกอบอาชีพในท้องถิ่นได้	ร้อยละ	80	113.27	บรรลุเป้าหมาย																								
4. ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษาที่มีมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด	ร้อยละ	100	100	บรรลุเป้าหมาย																								
5. ร้อยละของผู้เรียน เยาวชน และประชาชน ได้รับการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่	ร้อยละ	65	71.05	บรรลุเป้าหมาย																								
สรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 1 จำนวน 5 ตัวชี้วัด			บรรลุเป้าหมาย 4 ไม่บรรลุเป้าหมาย 1 - ต่ำกว่าเป้าหมาย 1 - ไม่สามารถประเมินผลได้ (N/A) -	ตัวชี้วัด ตัวชี้วัด ตัวชี้วัด ตัวชี้วัด																								

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 1 บรรลุเป้าหมาย จำนวน 4 ตัวชี้วัด จาก 5 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 80 และไม่บรรลุเป้าหมาย จำนวน 1 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 20 โดยมีผลการดำเนินงาน ต่ำกว่าเป้าหมาย 1 ตัวชี้วัด รายละเอียดปรากฏ ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 ร้อยละของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ การธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติ และการยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (ร้อยละ 100)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ส่งเสริมการเรียนรู้ จัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติ และการยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในสถานศึกษาในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการทุกแห่ง จำนวน 35,314 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 ของสถานศึกษาทั้งหมด รายละเอียดปรากฏ ดังตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6 ร้อยละของสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ การอนุรักษ์สถาบันหลักของชาติและการยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สังกัด	จำนวนสถานศึกษาเป้าหมาย (แห่ง)	จำนวนสถานศึกษาที่จัดกิจกรรม (แห่ง)		
		กทม.	ภูมิภาค	รวม
1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	30,405	160	30,245	30,405
2. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	905	96	809	905
3. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	4,003	726	3,277	4,003
4. โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์	1	-	1	1
รวมทั้งสิ้น	35,314	982	34,332	35,314
ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดกิจกรรม		ร้อยละ 100		

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ตัวชี้วัดที่ 2 ร้อยละของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้/ชายขอบและชายแดน ที่มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 ขึ้นไป เพิ่มขึ้น (ร้อยละ 3)

จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2561 กับปีการศึกษา 2562 โดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ พบว่า

1) ร้อยละของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2561 กับปีการศึกษา 2562 พบว่า โดยภาพรวมปีการศึกษา 2562 ร้อยละของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยแต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 ลดลงจากปีการศึกษา 2561 ในทุกวิชา คือ วิชาภาษาไทย ลดลงร้อยละ 15.77 วิชาภาษาอังกฤษ ลดลงร้อยละ 4.87 วิชาคณิตศาสตร์ ลดลงร้อยละ 5.09 และวิชาวิทยาศาสตร์ ลดลงร้อยละ 3.79 รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 7 ดังนี้

ตารางที่ 7 ร้อยละของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2561 กับปีการศึกษา 2562

วิชา	ร้อยละของนักเรียน		ผลต่างร้อยละ + เพิ่มขึ้น / - ลดลง
	ปีการศึกษา 2561	ปีการศึกษา 2562	
ภาษาไทย	43.78	28.01	- 15.77
ภาษาอังกฤษ	11.18	6.31	- 4.87
คณิตศาสตร์	10.71	5.62	- 5.09
วิทยาศาสตร์	11.11	7.32	- 3.79

2) ร้อยละของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2561 กับปีการศึกษา 2562 พบว่า โดยภาพรวมปีการศึกษา 2562 ร้อยละของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยแต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2561 มี 2 วิชา คือ วิชาภาษาไทย เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.23 และวิชาภาษาอังกฤษ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.77 สำหรับร้อยละของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยแต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 ลดลงจากปีการศึกษา 2561 มี 2 วิชา คือ วิชาคณิตศาสตร์ ลดลงร้อยละ 0.94 และวิชาวิทยาศาสตร์ ลดลงร้อยละ 4.56 รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 8 ดังนี้

ตารางที่ 8 ร้อยละของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2561 กับปีการศึกษา 2562

วิชา	ร้อยละของนักเรียน		ผลต่างร้อยละ + เพิ่มขึ้น / - ลดลง
	ปีการศึกษา 2561	ปีการศึกษา 2562	
ภาษาไทย	41.79	44.02	+ 2.23
ภาษาอังกฤษ	2.44	5.21	+ 2.77
คณิตศาสตร์	5.64	4.70	- 0.94
วิทยาศาสตร์	5.87	1.31	- 4.56

3) ร้อยละของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2561 กับปีการศึกษา 2562 พบว่า โดยภาพรวมปีการศึกษา 2562 ร้อยละของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยแต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2561 มี 2 วิชา คือ วิชาสังคม ศาสนา และวัฒนธรรม เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.04 และวิชาวิทยาศาสตร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.03 สำหรับร้อยละของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยแต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 ลดลงจากปีการศึกษา 2561 มี 3 วิชา คือ วิชาภาษาไทย ลดลงร้อยละ 11.58 วิชาภาษาอังกฤษ ลดลงร้อยละ 1.74 และวิชาคณิตศาสตร์ ลดลงร้อยละ 3.08 รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 9 ดังนี้

ตารางที่ 9 ร้อยละของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2561 กับปีการศึกษา 2562

วิชา	ร้อยละของนักเรียน		ผลต่างร้อยละ + เพิ่มขึ้น / - ลดลง
	ปีการศึกษา 2561	ปีการศึกษา 2562	
ภาษาไทย	27.73	16.15	- 11.58
สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม	2.12	3.16	+ 1.04
ภาษาอังกฤษ	5.79	4.05	- 1.74
คณิตศาสตร์	8.06	4.98	- 3.08
วิทยาศาสตร์	3.07	3.10	+ 0.03

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ

หมายเหตุ : ข้อสังเกตจากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (ค่าเฉลี่ยผลคะแนนการทดสอบระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา อาจไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบได้จริงในเชิงสถิติ เนื่องจาก ในแต่ละปีของการทดสอบมีจำนวนผู้เข้าสอบที่แตกต่างกัน และข้อสอบมีความยากง่ายต่างกัน สำหรับการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบตามตัวชี้วัดนี้ เป็นการเปรียบเทียบเพื่อศึกษาแนวโน้มของผลการศึกษาให้กับผู้เรียน จำแนกเป็นรายวิชา เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง/พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาต่อไป)

ตัวชี้วัดที่ 3 ร้อยละของผู้เรียน เยาวชน และประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้/ชายขอบและชายแดน ได้รับการพัฒนาศักยภาพหรือทักษะด้านอาชีพ สามารถมีงานทำหรือนำไปประกอบอาชีพในท้องถิ่นได้ (ร้อยละ 80)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานการแก้ไขปัญหา จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพหรือทักษะด้านอาชีพให้กับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เรียน เยาวชนและประชาชนในพื้นที่ผ่านการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงาน/สถานศึกษาในสังกัด เพื่อให้กลุ่มเป้าหมาย สามารถมีงานทำหรือนำไปประกอบอาชีพในท้องถิ่น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีผู้ได้รับการพัฒนา 11,229 คน จากเป้าหมาย 9,913 คน คิดเป็นร้อยละ 113.27 รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 10 ดังนี้

ตารางที่ 10 ร้อยละของผู้เรียน เยาวชน และประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ หรือทักษะด้านอาชีพ สามารถมีงานทำหรือนำไปประกอบอาชีพในท้องถิ่นได้

โครงการ	เป้าหมาย (คน)	ผลการดำเนินงาน (คน)
1. โครงการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในสถาบันศึกษาปอเนาะ	8,960	9,985
2. โครงการฝึกอาชีพจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามแนวทางโรงเรียนพระดาบส	120	140
3. โครงการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ประชาชนจังหวัดชายแดนใต้	833	1,104
รวม	9,913	11,229
ร้อยละ	113.27	

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ตัวชี้วัดที่ 4 ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษาที่มีมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (ร้อยละ 100)

หน่วยงานและสถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ คิดเป็นร้อยละ 100 ของหน่วยงานและสถานศึกษาเป้าหมาย มีการกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและมีส่วนร่วมสำคัญในการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด ภายใต้กรอบมาตรการสำคัญ ดังนี้ มาตรการสร้างความรู้และการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด มาตรการสร้างพื้นที่ปลอดภัย มาตรการเสริมสร้างความเข้มแข็ง เพื่อปรับทัศนคติเชิงบวก รวมทั้งการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานโครงการสำคัญ เช่น โครงการลูกเสือต้านยาเสพติด โครงการค่ายทักษะชีวิตรวมพลังเด็กและเยาวชน โครงการ TO BE NUMBER ONE เป็นต้น รวมทั้งบรรจุประเด็นยาเสพติดไว้ในการตรวจราชการของกระทรวงศึกษาธิการ

ตัวชี้วัดที่ 5 ร้อยละของผู้เรียน เยาวชน และประชาชน ได้รับการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ (ร้อยละ 65)

กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ให้กับผู้เรียน เยาวชน และประชาชน ผ่านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและการสอดแทรกเนื้อหาสาระในกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัยคุกคามด้านยาเสพติด ซึ่งมีผู้เรียน เยาวชน และประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 3,410,578 คน จากเป้าหมาย 4,800,000 คน คิดเป็นร้อยละ 71.05

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัย และนวัตกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ

ส่วนที่ 1 สารสำคัญ

เป้าประสงค์ที่ 5 กำลังคนได้รับการผลิตและพัฒนาทักษะให้มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของพื้นที่และประเทศ

เป้าประสงค์ที่ 6 คนไทยมีองค์ความรู้ สามารถสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ พัฒนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

กลยุทธ์

4. เร่งผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาที่ตรงตามความต้องการในการพัฒนาประเทศและพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ
5. ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนผู้มีความสามารถพิเศษ ความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้านอย่างต่อเนื่องทุกระดับการศึกษา
6. พัฒนาทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
7. พัฒนาสิ่งประดิษฐ์ การวิจัย และนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง
8. สร้างความเข้มแข็งของกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคน โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือตามรูปแบบประชารัฐทั้งระหว่างองค์กรภายในและต่างประเทศ

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัยและนวัตกรรม จำนวน 5 ตัวชี้วัด รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 11 ดังนี้

ตารางที่ 11 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัย และนวัตกรรม

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผลการบรรลุเป้าหมาย
6. อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ด้านการศึกษาของ IMD ดีขึ้น	อันดับ	ดีขึ้นจากปีที่ผ่านมา (ปี 2561 อันดับ 56)	56	ไม่บรรลุเป้าหมาย
7. จำนวนผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเต็มตามศักยภาพ (ความสามารถด้านอื่นๆ ด้วย)	คน	19,720	42,084	บรรลุเป้าหมาย
8. ร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ สายอาชีพได้รับการพัฒนาให้มีทักษะวิชาชีพ สามารถนำไปประกอบอาชีพเพื่อดำรงชีวิตได้	ร้อยละ	80	59.51	ไม่บรรลุเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผลการบรรลุเป้าหมาย
9. จำนวนนวัตกรรม/สิ่งประดิษฐ์ที่เสนอขอจดสิทธิบัตรและทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น	ชิ้น/เรื่อง	1,420	136	ไม่บรรลุเป้าหมาย
10. จำนวนผู้เรียนในระบบทวิภาคี/โครงการการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) เพิ่มขึ้น	คน	338,266		ไม่บรรลุเป้าหมาย
- ผู้เรียนระดับอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคี			146,119	
- ผู้เรียนระดับอุดมศึกษาในโครงการการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL)			N/A เนื่องจาก สกอ. อยู่ระหว่างเก็บรวบรวมข้อมูล	
สรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 2 จำนวน 5 ตัวชี้วัด			บรรลุเป้าหมาย 1 ไม่บรรลุเป้าหมาย 4 - ต่ำกว่าเป้าหมาย 3 - ไม่สามารถประเมินผลได้ (N/A) 1	ตัวชี้วัด ตัวชี้วัด ตัวชี้วัด ตัวชี้วัด

จากตารางที่ 11 พบว่า ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 2 บรรลุเป้าหมาย จำนวน 1 ตัวชี้วัด จาก 5 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 20 และไม่บรรลุเป้าหมาย จำนวน 4 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 80 โดยมีผลการดำเนินงาน ต่ำกว่าเป้าหมาย 3 ตัวชี้วัด และไม่สามารถประเมินผลได้ 1 ตัวชี้วัด รายละเอียดปรากฏ ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 6 อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านการศึกษาของ IMD ดีขึ้น (อันดับดีขึ้นจากปีที่ผ่านมา)

ในปี 2562 International Institute for Management Development (IMD) ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษา ซึ่งเป็น 1 ใน 5 ของปัจจัยย่อยในปัจจัยหลักด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประเทศไทยมีอันดับด้านการศึกษาอยู่ในอันดับที่ 56 คงเดิมเท่ากับปี 2561 โดยเมื่อพิจารณาตามกรอบการประเมินของ IMD พบว่ามีตัวชี้วัดที่มีอันดับสูงขึ้น 5 ตัวชี้วัด อันดับลดลง 5 ตัวชี้วัด อันดับคงเดิม 8 ตัวชี้วัด ทั้งนี้ มีตัวชี้วัดที่เริ่มเก็บข้อมูลในปี 2562 จำนวน 3 ตัวชี้วัด คือ งบประมาณภาครัฐด้านการศึกษาต่อ่อนักเรียนทุกระดับ ความคิดเห็นต่อการตอบสนองความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และคะแนนประเทศคำนวณจากการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลก รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 12 ดังนี้

ตารางที่ 12 สรุปอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทย ปี 2557 – 2562

ตัวชี้วัด IMD ด้านการศึกษา	อันดับ						
	2014 (2557)	2015 (2558)	2016 (2559)	2017 (2560)	2018 (2561)	2019 (2562)	
จำนวนประเทศที่เข้าร่วม	60	61	61	63	63	63	ปีที่ใช้ข้อมูล
อันดับ IMD ด้านการศึกษา ภาพรวม	54	48 ↑	52 ↓	54 ↓	56 ↓	56 ⇔	
1. งบประมาณด้านการศึกษาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ	42	39 ↑	43 ↓	43 ⇔	45 ↓	51 ↓	2017
2.* งบประมาณด้านการศึกษาต่อประชากร	53	52 ↑	53 ↓	55 ↓	54 ↑	55 ↓	2017
3. งบประมาณด้านการศึกษต่อนักเรียนระดับมัธยมศึกษา (%) (เริ่มปี 2015)	-	2	33 ↓	41 ↓	41 ⇔	43 ↓	2013
4. งบประมาณภาครัฐด้านการศึกษต่อนักเรียนทุกระดับ (%) (เริ่มปี 2019)	-	-	-	-	-	55	2016
4. อัตราส่วนครูต่อนักเรียนระดับประถมศึกษา	34	34 ⇔	34 ⇔	27 ↑	40 ↓	40 ⇔	2016
5. อัตราส่วนครูต่อนักเรียนระดับมัธยมศึกษา	54	55 ↓	54 ↑	63 ↓	62 ↑	60 ↑	2016
6. อัตราการเข้าเรียนสุทธิระดับมัธยมศึกษา	55	52 ↑	53 ↓	53 ⇔	55 ↓	56 ↓	2015
7. ประชากรที่สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษา	50	53 ↓	52 ↑	37 ↑	41 ↓	41 ⇔	2017
8. ร้อยละของผู้หญิงที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ขึ้นไป	-	23	32 ↓	44 ↓	44 ⇔	45 ↓	2017
9. จำนวนนักศึกษาต่างชาติที่มาเรียนระดับอุดมศึกษาในประเทศต่อประชากร 1,000 คน	47	49 ↓	51 ↓	53 ↓	53 ⇔	51 ↑	2016
10.* จำนวนนักศึกษาไทยที่ไปศึกษาต่อต่างประเทศในระดับอุดมศึกษาต่อประชากร 1,000 คน	50	51 ↓	51 ⇔	53 ↓	53 ⇔	53 ⇔	2017
11. ผลการทดสอบ PISA	44	44 ⇔	44 ⇔	49 ↓	49 ⇔	49 ⇔	2015
12.* ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ (TOEFL scores)	57	57 ⇔	57 ⇔	58 ↓	59 ↓	59 ⇔	2017
13. ความคิดเห็นต่อการตอบสนองความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของระบบการศึกษา	49	46 ↑	44 ↑	46 ↓	46 ⇔	46 ⇔	2019
14. ความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียน	44	50 ↓	49 ↑	46 ↑	45 ↑	45 ⇔	2018
15. ความคิดเห็นต่อการตอบสนองความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของการศึกษาระดับอุดมศึกษา	48	53 ↓	47 ↑	46 ↑	46 ⇔	44 ↑	2019

ตัวชี้วัด IMD ด้านการศึกษา	อันดับ						ปีที่ใช้ข้อมูล
	2014 (2557)	2015 (2558)	2016 (2559)	2017 (2560)	2018 (2561)	2019 (2562)	
จำนวนประเทศที่เข้าร่วม	60	61	61	63	63	63	
16. ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการภาคธุรกิจ	42	52 ↓	45 ↑	43 ↑	43 ⇔	40 ↑	2019
17. อัตราการไม่รู้หนังสือ (15 ปีขึ้นไป)(%)	50	43 ↑	45 ↓	47 ↓	59 ↓	59 ⇔	2015
18. ความคิดเห็นต่อทักษะด้านภาษาที่ตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการ	51	53 ↓	52 ↑	50 ↑	49 ↑	46 ↑	2019
19. ความคิดเห็นต่อการตอบสนองความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา	-	-	-	-	-	45	2019
20. University education index (คะแนนประเทศคำนวณจากการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลกของ Times Higher Education university rankings)	-	-	-	-	-	50	2019

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook 2018-2019: Country profiles (Thailand)

หมายเหตุ : * ตัวชี้วัดที่ 2, 10 และ 12 เป็นตัวชี้วัดพื้นฐานที่ IMD ไม่นำมาคิดคำนวณในการจัดอันดับ

ตัวชี้วัดที่ 13-16 และ 18-20 เป็นตัวชี้วัดที่ได้จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหาร/ผู้ประกอบการภาคเอกชนโดยสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA) เป็นการสะท้อนด้านความเชื่อมั่นในคุณภาพการศึกษาด้านต่าง ๆ จากมุมมองของผู้ประกอบการ

ตัวชี้วัดที่ 7 จำนวนผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเต็มตามศักยภาพ (ความสามารถด้านอื่น ๆ ด้วย)
(19,720 คน)

ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ผ่านการดำเนินงานหน่วยงานและสถานศึกษา ได้แก่ โครงการพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (พสวท.) และโครงการการผลิตครูผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (สควค.) การพัฒนานักเรียนโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย โครงการส่งเสริมโอลิมปิกวิชาการและพัฒนามาตรฐานวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ศึกษา (สอวน.) โครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ โครงการพัฒนานักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์ ด้านดนตรี และด้านนาฏศิลป์ โดยผู้มีความสามารถพิเศษได้รับการพัฒนาจำนวน 42,084 คน รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 13 ดังนี้

ตารางที่ 13 จำนวนผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

โครงการ/กิจกรรม	จำนวนผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ	
	เป้าหมาย (คน)	ผลการดำเนินงาน (คน)
1. สนับสนุนทุนผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ประกอบด้วย 1) ทุนพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ทุน พสวท.) 1,656 คน 2) ทุนส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (ทุน สควค.) 306 คน 3) ทุนโอลิมปิกวิชาการสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ (ทุนโอลิมปิกวิชาการ) 217 คน	2,500	2,179
2. การพัฒนานักเรียนโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย	8,640	8,640
3. การพัฒนานักเรียนโรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์	720	715
4. โครงการส่งเสริมโอลิมปิกวิชาการและพัฒนามาตรฐานวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ศึกษา (สอวน.)	6,400	6,400
5. โครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์	19,800	19,800
6. โครงการพัฒนานักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์ ด้านดนตรี และด้านนาฏศิลป์	4,350	4,350
รวม	42,410	42,084

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และโรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์

ตัวชี้วัดที่ 8 ร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ สายอาชีพได้รับการพัฒนาให้มีทักษะวิชาชีพสามารถนำไปประกอบอาชีพเพื่อดำรงชีวิตได้ (ร้อยละ 80)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดการศึกษาทางเลือกให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ สายอาชีพได้รับการพัฒนาให้มีทักษะวิชาชีพ สามารถนำไปประกอบอาชีพเพื่อดำรงชีวิตได้ ได้แก่ โครงการทวิศึกษา โครงการ Fix it Center และโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา โดยมีนักเรียนได้รับการพัฒนา 62,316 คนจากเป้าหมาย 104,701 คน คิดเป็นร้อยละ 59.51 รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 14 ดังนี้

ตารางที่ 14 จำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ สายอาชีพได้รับการพัฒนาให้มีทักษะวิชาชีพ

โครงการ	จำนวน		คิดเป็นร้อยละ
	เป้าหมาย (คน)	ผลการดำเนินงาน (คน)	
1. โครงการทวิศึกษา	58,461	34,784	59.49
2. โครงการ Fix it Center	40,000	21,292	53.23
3. โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา	6,240	6,240	100
รวม	104,701	62,316	59.51

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 9 จำนวนนวัตกรรม/สิ่งประดิษฐ์ที่เสนอขอจดสิทธิบัตรและทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น (1,420 ชิ้น/เรื่อง)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ดำเนินการโครงการผลงานวิจัยเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมการผลิตคิดค้น ประมวลสิ่งประดิษฐ์หุ่นยนต์นวัตกรรมสื่อการศึกษา และโครงการวิทยาศาสตร์ของนักเรียน นักศึกษา มีผลการดำเนินงาน 1) มีผลงานสิ่งประดิษฐ์ หุ่นยนต์ นวัตกรรมสื่อการศึกษาและโครงการวิทยาศาสตร์สามารถนำไปพัฒนาให้สามารถนำไปสู่การใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 2,762 ผลงาน 2) พัฒนาสู่เชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรมได้ จำนวน 301 ผลงาน และ 3) สามารถนำนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ที่ได้รับการพัฒนาจนสามารถนำไปใช้ประโยชน์และต่อยอดได้ เสนอขอจดสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตรต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน 136 เรื่อง

ตัวชี้วัดที่ 10 จำนวนผู้เรียนในระบบทวิภาคี/โครงการการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน

(Work Integrated Learning : WIL) เพิ่มขึ้น (338,266 คน)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ทำความร่วมมือกับสถานประกอบการ สนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยในปีการศึกษา 2562 มีผู้เรียน จำนวน 146,119 คน เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2561 จำนวน 6,392 คน สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษาในโครงการการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) ในปีการศึกษา 2562 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา อยู่ระหว่างเก็บรวบรวมข้อมูล รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 15 - 16 ดังนี้

ตารางที่ 15 จำนวนผู้เรียนระดับอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคี ปี 2557 - 2562

กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน					
	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562
นักเรียน (คน)	61,704	91,622	113,729	125,896	139,727	146,119
สถานประกอบการ (แห่ง)	8,098	10,527	21,019	32,223	36,801	49,379
สถานศึกษา (แห่ง)	382	403	414	414	415	416

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตารางที่ 16 จำนวนผู้เรียนระดับอุดมศึกษาในโครงการการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน ปี 2557 - 2562

กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน					
	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562
นักศึกษา (คน)	36,907	27,577	34,699	40,392	42,558	N/A
สถานประกอบการ (แห่ง)	15,529	11,702	16,493	20,357	20,980	N/A
สถาบันการศึกษา (แห่ง)	121	121	123	128	126	N/A

หมายเหตุ : N/A หมายถึง การดำเนินงานรวบรวมข้อมูลยังไม่แล้วเสร็จ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

ส่วนที่ 1 สารสำคัญ

เป้าประสงค์ที่ 1 คุณภาพการศึกษาของไทยดีขึ้น

กลยุทธ์

9. พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน ระบบกลไกการติดตาม การวัดและประเมินผล การศึกษาทุกระดับ/ประเภทการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาการ และการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

10. ผลิต และพัฒนาครู อาจารย์ อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับความต้องการ ในการจัดการศึกษาทุกระดับ/ประเภทการศึกษา

11. ส่งเสริม สนับสนุน คนทุกช่วงวัยให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถและสมรรถนะที่ได้มาตรฐานและพัฒนาคุณภาพชีวิตเต็มตามศักยภาพอย่างเหมาะสม

12. เสริมสร้าง ปรับเปลี่ยนให้คนไทยทุกคนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามหลักค่านิยมของคนไทย 12 ประการ และความเป็นพลเมืองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในระบบการศึกษาอย่างเข้มข้น

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต จำนวน 9 ตัวชี้วัด รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 17 ดังนี้

ตารางที่ 17 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผลการบรรลุเป้าหมาย																																								
11. ร้อยละของจำนวนนักเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตขั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	เพิ่มขึ้นจากปี 2561	ร้อยละของจำนวนนักเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตขั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2561 กับปีการศึกษา 2562 - ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 <table><tr><th>วิชา</th><th>ปี 61</th><th>ปี 62</th><th>ผลต่าง</th></tr><tr><td>ภาษาไทย</td><td>65.65</td><td>46.61</td><td>- 19.04</td></tr><tr><td>ภาษาอังกฤษ</td><td>20.41</td><td>13.69</td><td>- 6.72</td></tr><tr><td>คณิตศาสตร์</td><td>20.41</td><td>10.79</td><td>- 9.62</td></tr><tr><td>วิทยาศาสตร์</td><td>19.04</td><td>13.78</td><td>-5.26</td></tr></table> - ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 <table><tr><th>วิชา</th><th>ปี 61</th><th>ปี 62</th><th>ผลต่าง</th></tr><tr><td>ภาษาไทย</td><td>58.16</td><td>61.90</td><td>+ 3.74</td></tr><tr><td>ภาษาอังกฤษ</td><td>5.29</td><td>9.80</td><td>+ 4.51</td></tr><tr><td>คณิตศาสตร์</td><td>9.41</td><td>7.96</td><td>- 1.45</td></tr><tr><td>วิทยาศาสตร์</td><td>9.10</td><td>2.27</td><td>- 6.83</td></tr></table>	วิชา	ปี 61	ปี 62	ผลต่าง	ภาษาไทย	65.65	46.61	- 19.04	ภาษาอังกฤษ	20.41	13.69	- 6.72	คณิตศาสตร์	20.41	10.79	- 9.62	วิทยาศาสตร์	19.04	13.78	-5.26	วิชา	ปี 61	ปี 62	ผลต่าง	ภาษาไทย	58.16	61.90	+ 3.74	ภาษาอังกฤษ	5.29	9.80	+ 4.51	คณิตศาสตร์	9.41	7.96	- 1.45	วิทยาศาสตร์	9.10	2.27	- 6.83	ไม่บรรลุเป้าหมาย
วิชา	ปี 61	ปี 62	ผลต่าง																																									
ภาษาไทย	65.65	46.61	- 19.04																																									
ภาษาอังกฤษ	20.41	13.69	- 6.72																																									
คณิตศาสตร์	20.41	10.79	- 9.62																																									
วิทยาศาสตร์	19.04	13.78	-5.26																																									
วิชา	ปี 61	ปี 62	ผลต่าง																																									
ภาษาไทย	58.16	61.90	+ 3.74																																									
ภาษาอังกฤษ	5.29	9.80	+ 4.51																																									
คณิตศาสตร์	9.41	7.96	- 1.45																																									
วิทยาศาสตร์	9.10	2.27	- 6.83																																									

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผลการบรรลุเป้าหมาย																								
			- ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 <table><tr><th>วิชา</th><th>ปี 61</th><th>ปี 62</th><th>ผลต่าง</th></tr><tr><td>ภาษาไทย</td><td>43.19</td><td>28.84</td><td>- 14.35</td></tr><tr><td>สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม</td><td>3.96</td><td>5.33</td><td>+ 1.37</td></tr><tr><td>ภาษาอังกฤษ</td><td>11.92</td><td>9.04</td><td>- 2.88</td></tr><tr><td>คณิตศาสตร์</td><td>14.15</td><td>9.12</td><td>- 5.03</td></tr><tr><td>วิทยาศาสตร์</td><td>5.55</td><td>5.46</td><td>- 0.09</td></tr></table>	วิชา	ปี 61	ปี 62	ผลต่าง	ภาษาไทย	43.19	28.84	- 14.35	สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม	3.96	5.33	+ 1.37	ภาษาอังกฤษ	11.92	9.04	- 2.88	คณิตศาสตร์	14.15	9.12	- 5.03	วิทยาศาสตร์	5.55	5.46	- 0.09	
วิชา	ปี 61	ปี 62	ผลต่าง																									
ภาษาไทย	43.19	28.84	- 14.35																									
สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม	3.96	5.33	+ 1.37																									
ภาษาอังกฤษ	11.92	9.04	- 2.88																									
คณิตศาสตร์	14.15	9.12	- 5.03																									
วิทยาศาสตร์	5.55	5.46	- 0.09																									
12. ร้อยละของจำนวนนักเรียนระดับ ป.3 ที่มีคะแนนผลทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) มากกว่าร้อยละ 50 เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	เพิ่มขึ้นจากปี 2561	N/A เนื่องจากการปรับเปลี่ยนแนวทางการประเมินคุณภาพผู้เรียนปีการศึกษา 2562	ไม่บรรลุเป้าหมาย																								
13. ร้อยละการอ่านของคนไทยเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	85	78.80	ไม่บรรลุเป้าหมาย																								
14. ร้อยละของผู้เรียนได้รับการส่งเสริม และพัฒนา ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ร้อยละ	100	100	บรรลุเป้าหมาย																								
15. มีระบบทดสอบทางการศึกษา ที่สอดคล้องกับหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน	ระบบ	มี	มี	บรรลุเป้าหมาย																								
16. สัดส่วนของการบรรจุครูที่มาจากการผลิตครูในระบบปิดเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	อย่างน้อยร้อยละ 25	3.52	ไม่บรรลุเป้าหมาย																								
17. ร้อยละของครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษาได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	100	106.46	บรรลุเป้าหมาย																								
18. ร้อยละของสถานศึกษามีคุณภาพตามเกณฑ์ประกันคุณภาพเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	5	N/A เนื่องจากการปรับเปลี่ยนเกณฑ์ประกันคุณภาพ	ไม่บรรลุเป้าหมาย																								

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผลการบรรลุเป้าหมาย																
19. ร้อยละคะแนนเฉลี่ยด้านความเป็นพลเมืองของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา	ร้อยละ	50	ร้อยละคะแนนเฉลี่ยด้านความเป็นพลเมืองของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา ปรากฏดังนี้ <table><tr><th>ระดับชั้น</th><th>ปี 60</th><th>ปี 61</th><th>ปี 62</th></tr><tr><td>ประถมศึกษา</td><td>77.40</td><td>-</td><td>68.44</td></tr><tr><td>มัธยมศึกษา</td><td>73</td><td>-</td><td>81.36</td></tr><tr><td>อุดมศึกษา</td><td>75</td><td>-</td><td>81.81</td></tr></table>	ระดับชั้น	ปี 60	ปี 61	ปี 62	ประถมศึกษา	77.40	-	68.44	มัธยมศึกษา	73	-	81.36	อุดมศึกษา	75	-	81.81	บรรลุเป้าหมาย
ระดับชั้น	ปี 60	ปี 61	ปี 62																	
ประถมศึกษา	77.40	-	68.44																	
มัธยมศึกษา	73	-	81.36																	
อุดมศึกษา	75	-	81.81																	
สรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 3 จำนวน 9 ตัวชี้วัด			บรรลุเป้าหมาย 4 ไม่บรรลุเป้าหมาย 5 - ต่ำกว่าเป้าหมาย 3 - ไม่สามารถประเมินผลได้ (N/A) 2	ตัวชี้วัด ตัวชี้วัด ตัวชี้วัด ตัวชี้วัด																

จากตารางที่ 17 พบว่า ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 3 บรรลุเป้าหมาย จำนวน 4 ตัวชี้วัด จาก 9 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 44.44 และไม่บรรลุเป้าหมาย จำนวน 5 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 55.56 โดยมีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมาย 3 ตัวชี้วัด และไม่สามารถประเมินผลได้ 2 ตัวชี้วัด รายละเอียดปรากฏ ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 11 ร้อยละของจำนวนนักเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 เพิ่มขึ้น (ร้อยละ เพิ่มขึ้นจากปี 2561)

จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2561 กับปีการศึกษา 2562 โดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ พบว่า

1) ร้อยละของจำนวนนักเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2561 กับปีการศึกษา 2562 พบว่า โดยภาพรวมปีการศึกษา 2562 ร้อยละของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยแต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 ลดลงจากปีการศึกษา 2561 ทุกวิชา คือ วิชาภาษาไทย ลดลงร้อยละ 19.04 วิชาภาษาอังกฤษ ลดลงร้อยละ 6.72 วิชาคณิตศาสตร์ ลดลงร้อยละ 9.62 และวิชาวิทยาศาสตร์ ลดลงร้อยละ 5.26 รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 18 ดังนี้

ตารางที่ 18 ร้อยละของนักเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2561 – 2562

วิชา	ร้อยละของนักเรียน		ผลต่างร้อยละ + เพิ่มขึ้น / - ลดลง
	ปีการศึกษา 2561	ปีการศึกษา 2562	
ภาษาไทย	65.65	46.61	- 19.04
ภาษาอังกฤษ	20.41	13.69	- 6.72
คณิตศาสตร์	20.41	10.79	- 9.62
วิทยาศาสตร์	19.04	13.78	-5.26

2) ร้อยละของจำนวนนักเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2561 กับปีการศึกษา 2562 พบว่า โดยภาพรวมปีการศึกษา 2562 ร้อยละของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยแต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2561 มี 2 วิชา คือ วิชาภาษาไทย เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.74 และวิชาภาษาอังกฤษ เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.51 สำหรับร้อยละของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยแต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 ลดลงจากปีการศึกษา 2561 มี 2 วิชา คือ วิชาคณิตศาสตร์ ลดลงร้อยละ 1.45 และวิชาวิทยาศาสตร์ ลดลงร้อยละ 6.83 รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 19 ดังนี้

ตารางที่ 19 ร้อยละของนักเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2561 – 2562

วิชา	ร้อยละของนักเรียน		ผลต่างร้อยละ + เพิ่มขึ้น / - ลดลง
	ปีการศึกษา 2561	ปีการศึกษา 2562	
ภาษาไทย	58.16	61.90	+ 3.74
ภาษาอังกฤษ	5.29	9.80	+ 4.51
คณิตศาสตร์	9.41	7.96	- 1.45
วิทยาศาสตร์	9.10	2.27	- 6.83

3) ร้อยละของจำนวนนักเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2561 กับปีการศึกษา 2562 พบว่า โดยภาพรวมปีการศึกษา 2562 ร้อยละของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยแต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2561 มี 1 วิชา คือ วิชาสังคม ศาสนา และวัฒนธรรม เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.37 สำหรับร้อยละของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยแต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 ลดลงจากปีการศึกษา 2561 มี 4 วิชา คือ วิชาภาษาไทย ลดลงร้อยละ 14.35 วิชาภาษาอังกฤษ ลดลงร้อยละ 2.88 วิชาคณิตศาสตร์ ลดลงร้อยละ 5.03 และวิชาวิทยาศาสตร์ ลดลงร้อยละ 0.09 รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 20 ดังนี้

ตารางที่ 20 ร้อยละของนักเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชา มากกว่าร้อยละ 50 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2561 – 2562

วิชา	ร้อยละของนักเรียน		ผลต่างร้อยละ + เพิ่มขึ้น / - ลดลง
	ปีการศึกษา 2561	ปีการศึกษา 2562	
ภาษาไทย	43.19	28.84	- 14.35
สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม	3.96	5.33	+ 1.37
ภาษาอังกฤษ	11.92	9.04	- 2.88
คณิตศาสตร์	14.15	9.12	- 5.03
วิทยาศาสตร์	5.55	5.46	- 0.09

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ

ตัวชี้วัดที่ 12 ร้อยละของจำนวนนักเรียนระดับ ป.3 ที่มีคะแนนผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) มากกว่าร้อยละ 50 เพิ่มขึ้น (ร้อยละ เพิ่มขึ้นจากปี 2561)

เนื่องจากปีการศึกษา 2562 มีการปรับเปลี่ยนแนวทางการประเมินคุณภาพผู้เรียน จึงทำให้ไม่สามารถประเมินผลตัวชี้วัดนี้ได้ อย่างไรก็ตาม จากรายงานผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) ปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562 โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า

1) คะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งจัดสอบ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านภาษา ด้านคำนวณ ด้านเหตุผล มีโรงเรียนที่เข้าสอบ 30,704 แห่ง มีนักเรียนเข้าสอบ 733,601 คน แยกเป็นนักเรียนปกติ 666,197 คน นักเรียนพิเศษ 67,404 คน พบว่า ในภาพรวมประเทศ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 49.48 และเมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ด้านภาษา มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 53.18 ด้านคำนวณ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 47.19 ด้านเหตุผล มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 48.07 รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 21 ดังนี้

ตารางที่ 21 ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561

ด้าน	คะแนนเฉลี่ย								
	ประเทศ	สพฐ.	สช.	อปท.	กทม.	สกอ.	ตชด.	พทยา	โฮมสกูล
ด้านภาษา	53.18	52.73	55.13	50.32	54.30	68.45	42.14	52.82	52.62
ด้านคำนวณ	47.19	47.89	47.52	41.50	44.49	61.36	35.86	40.15	45.34
ด้านเหตุผล	48.07	47.57	50.02	45.85	49.15	60.36	37.15	48.11	50.41
รวม 3 ด้าน	49.48	49.39	50.91	45.89	49.32	63.40	38.38	47.03	49.46

2) คะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 ซึ่งจัดสอบ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านคณิตศาสตร์ ด้านภาษาไทย มีโรงเรียนที่เข้าสอบ 30,639 แห่ง มีนักเรียนเข้าสอบ 739,146 คน แยกเป็นนักเรียนปกติ 659,663 คน นักเรียนพิเศษ 77,310 คน และ Walk-in 2,681 คน พบว่า ในภาพรวมประเทศ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 45.70 และเมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ด้านคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 44.94 ด้านภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 46.46 รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 22 ดังนี้

ตารางที่ 22 ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562

ด้าน	คะแนนเฉลี่ย								
	ประเทศ	สพฐ.	สช.	อปท.	กทม.	สกอ.	ตชด.	พทยา	โฮมสกูล
ด้านคณิตศาสตร์	44.94	45.64	44.88	40.58	42.12	59.97	34.42	36.44	40.30
ด้านภาษาไทย	46.46	46.00	48.33	44.15	47.54	59.41	36.35	41.06	42.99
รวม 2 ด้าน	45.70	45.82	46.61	42.36	44.83	59.69	35.39	38.75	41.64

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวชี้วัดที่ 13 ร้อยละการอ่านของคนไทยเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 85)

จากรายงานผลสำรวจการอ่านของประชากร ประจำปี พ.ศ. 2561 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำรวจทุก 2 ปี) พบว่า เด็กเล็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ที่อ่าน (อ่านด้วยตนเองหรือผู้ใหญ่อ่านให้ฟัง) มีอัตราการอ่านเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 60.2 ในปี 2558 เป็นร้อยละ 61.2 ในปี 2561 และประชากรอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป มีอัตราการอ่านเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 77.7 ในปี 2558 เป็นร้อยละ 78.8 ในปี 2561

ตัวชี้วัดที่ 14 ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม (ร้อยละ 100)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ให้กับผู้เรียนในทุกระดับการศึกษา ทั้งในระบบและนอกระบบในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 10,505,575 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มเป้าหมาย โดยเสริมสร้างพัฒนาให้มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามหลักค่านิยมของคนไทย 12 ประการ และความเป็นพลเมืองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการจัดการเรียนรู้/กิจกรรมต่าง ๆ จากทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ได้แก่ กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และกิจกรรมนักเรียน โครงการโรงเรียนคุณธรรมในสถานศึกษา โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา ฯลฯ รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 23 ดังนี้

ตารางที่ 23 จำนวนผู้เรียนที่ได้รับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

สังกัด	จำนวน (คน)
1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	6,855,055
2. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	633,256
3. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	2,032,253
4. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	985,011
รวม	10,505,575

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ตัวชี้วัดที่ 15 มีระบบทดสอบทางการศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน (มี)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการจัดทำระบบทดสอบทางการศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอนครอบคลุมทุกระดับการศึกษา ดังนี้

- 1) การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test : O-NET)
- 2) การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (Vocational National Educational Test : V-NET)
- 3) การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพระพุทธศาสนา (Buddhism National Educational Test : B-NET)
- 4) การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (Non-Formal National Education Test : N-NET)
- 5) การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (Islamic National Educational Test : I-NET)
- 6) การทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT)

ตัวชี้วัดที่ 16 สัดส่วนของการบรรจุครูที่มาจากการผลิตครูในระบบปิดเพิ่มขึ้น (อย่างน้อยร้อยละ 25)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ดำเนินโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น โดยได้จัดสรรอัตราว่างจากการเกษียณอายุราชการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จำนวน 5,337 อัตรา รองรับการบรรจุแต่งตั้งนักศึกษาโครงการดังกล่าว และดำเนินการบรรจุแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ตำแหน่งครูผู้ช่วย จำนวน 2,582 คน สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จัดสรรอัตราว่างจากการเกษียณอายุราชการ จำนวน 5,253 อัตรา เพื่อรองรับการบรรจุแต่งตั้งนักศึกษาโครงการดังกล่าว โดยมีผู้ผ่านการคัดเลือกที่มีคุณสมบัติครบถ้วนทั้งสิ้น พร้อมทั้งดำเนินการบรรจุแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ตำแหน่งครูผู้ช่วย เรียบร้อยแล้ว จำนวน 2,673 คน คิดเป็นร้อยละ 3.52

ตัวชี้วัดที่ 17 ร้อยละของครู ณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษาได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 100)

กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ ผ่านการดำเนินงานโครงการสำคัญต่าง ๆ โดยมีผู้ประกอบวิชาชีพได้รับการพัฒนา 660,048 คน จากเป้าหมาย 604,210 คน คิดเป็นร้อยละ 106.46 รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 24 ดังนี้

ตารางที่ 24 จำนวนครู ณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษาได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ

โครงการ/กิจกรรม	จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ	
	เป้าหมาย (คน)	ผลการดำเนินงาน (คน)
1. ผลผลิต : ผู้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา มีความรู้ความสามารถ และมีจรรยาบรรณของวิชาชีพ กิจกรรม : พัฒนามาตรฐาน ความรู้ สมรรถนะ และจรรยาบรรณของวิชาชีพให้ทัดเทียมประเทศชั้นนำในประชาคมอาเซียน (งานส่งเสริมจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา)	19,645	21,742
2. โครงการพัฒนาครูแบบครบวงจร	78,203	78,105
3. การพัฒนาตามกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC)	108,428	104,080
4. โครงการเสริมสร้างการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	9,900	6,933
5. โครงการศูนย์โรงเรียนโอลิมปิกวิชาการ (มีการอบรมครูในวิชาชีพสีกส์ เคมี ชีววิทยา ภูมิศาสตร์ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ วิทยาศาสตร์โลก และอวกาศ ตามแนวทางหลักสูตรมาตรฐานสากล (สอวน.)	6,300	6,300
6. โครงการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาสู่ความก้าวหน้าในวิชาชีพ	5,355	5,355
7. โครงการพัฒนาบุคลากร ผู้เรียน และโรงเรียนเอกชน	12,979	12,809
8.โครงการพัฒนาศักยภาพครูแกนนำและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อขยายผลการให้บริการวิชาการด้านหลักสูตร สื่อ และกระบวนการจัดการเรียนรู้	900	1,860
9. โครงการปรับการเรียนเปลี่ยนวิธีการสอนของครูวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี ตามแนวทางสะเต็มศึกษาในทุกจังหวัด และทุกเขตพื้นที่การศึกษาทุกสังกัด (ครูพี่เลี้ยงประจำศูนย์การอบรม)		
- ครูพี่เลี้ยงประจำศูนย์การอบรม	3,500	4,592
- ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี	55,000	68,044

โครงการ/กิจกรรม	จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ	
	เป้าหมาย (คน)	ผลการดำเนินงาน (คน)
10. โครงการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอนของครูวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสะเต็มศึกษาตามแนวทาง สสวท.	8,000	28,341
11 โครงการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรมและความก้าวหน้าในวิชาชีพ และการสร้างเสริมกำลังใจ	350,000	362,595
รวม	658,210	700,756
ร้อยละ	100	106.46

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ตัวชี้วัดที่ 18 ร้อยละของสถานศึกษามีคุณภาพตามเกณฑ์ประกันคุณภาพเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 5)

เนื่องจากปีการศึกษา 2562 มีการปรับเปลี่ยนเกณฑ์ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จึงทำให้ไม่สามารถประเมินผลตัวชี้วัดนี้ได้ อย่างไรก็ตาม กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้กฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพทางการศึกษา พ.ศ. 2561 และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีแนวปฏิบัติในการดำเนินการพัฒนาส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยมีผลการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา 2561 ดังนี้ สถานศึกษาที่ผ่านการประเมินมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา 2561 ระดับปฐมวัย จำนวน 18,147 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 ของสถานศึกษาระดับปฐมวัยทั้งหมด ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 27,466 แห่ง ผ่านการประเมินมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 20,764 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 75.60 ของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งหมด รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 25 ดังนี้

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา 2561 จำแนกตามระดับการศึกษา

สังกัด	สถานศึกษาทั้งหมด ปีการศึกษา 2561		สถานศึกษาที่ผ่านการประเมินมาตรฐาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา			
	ปฐมวัย (แห่ง)	การศึกษาขั้นพื้นฐาน (แห่ง)	ปฐมวัย		การศึกษาขั้นพื้นฐาน	
			จำนวน (แห่ง)	คิดเป็น ร้อยละ	จำนวน (แห่ง)	คิดเป็น ร้อยละ
สพป.	18,147	25,634	18,147	100	18,996	74.10
สพม.	-	1,832	-	-	1,768	96.51
รวม	18,147	27,466	18,147	100	20,764	75.60

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวชี้วัดที่ 19 ร้อยละคะแนนเฉลี่ยด้านความเป็นพลเมืองของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา (ร้อยละ 50)

กระทรวงศึกษาธิการ ตระหนักถึงความสำคัญและติดตามผลการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา ในด้านความรับผิดชอบตนเองและสังคม ด้านการเคารพผู้อื่น ในปี 2562 พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยด้านความเป็นพลเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา ได้ดังนี้ ชั้นประถมศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 68.44 ชั้นมัธยมศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 81.36 และอุดมศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 81.81 รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 26 ดังนี้

ตารางที่ 26 คะแนนเฉลี่ยด้านความเป็นพลเมืองของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา

ระดับชั้น	คะแนนเฉลี่ยด้านความเป็นพลเมือง		
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562
ประถมศึกษา	77.40	-	68.44
มัธยมศึกษา	73	-	81.36
อุดมศึกษา	75	-	81.81

ที่มา : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสทางการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

ส่วนที่ 1 สารสำคัญ

เป้าประสงค์ที่ 2 คนไทยได้รับโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ

กลยุทธ์

13. ประกันโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนในทุกพื้นที่ครอบคลุมถึงคนพิการ ด้อยโอกาส และผู้มีความต้องการพิเศษ
14. ส่งเสริมและพัฒนากิจการการศึกษา การเรียนรู้และการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ในทุกพื้นที่อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับความสนใจและวิถีชีวิตของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย และสามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง
15. เร่งสร้างระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม
16. จัดหาทุนและแหล่งทุนทางการศึกษา
17. พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและการบริหารจัดการที่ทันสมัย และไม่ซับซ้อนให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ
18. พัฒนาระบบการจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางทางการศึกษาของประเทศ และระบบการรายงานผลของฐานข้อมูลโดยเชื่อมโยงข้อมูลการศึกษาทุกระดับ/ประเภทการศึกษาที่เป็นเอกภาพ เป็นปัจจุบัน และมีมาตรฐานเดียวกัน
19. ผลิตและพัฒนาโปรแกรมประยุกต์ หรือสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้เรียน สถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ/ประเภท การศึกษา นำมาใช้เพิ่มคุณภาพการเรียนรู้อย่างเป็นระบบจัดหาอุปกรณ์/ทรัพยากรพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับผู้เรียนอย่างเพียงพอ ทัวถึง และเหมาะสมกับการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง
20. จัดหาอุปกรณ์/ทรัพยากรพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับผู้เรียนอย่างเพียงพอ ทัวถึง และเหมาะสมกับการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสทางการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม จำนวน 10 ตัวชี้วัด รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 27 ดังนี้

ตารางที่ 27 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสทางการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต
อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผลการ บรรลุ เป้าหมาย
20. ร้อยละของสถานศึกษา ที่ได้รับการบริการอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูงเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	75 ของ สถานศึกษา	86.44	บรรลุ เป้าหมาย
21.จำนวนแหล่งเรียนรู้ระดับ ตำบลที่ได้รับการสนับสนุน ให้มีศักยภาพรองรับการใช้ อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ ของประชาชน	แห่ง	1,787	7,414	บรรลุ เป้าหมาย
22.ร้อยละของผู้เรียน ในสถานศึกษาที่มีการจัดการ เรียนการสอนทางไกลด้วย ระบบ DLIT DLTV และ ETV มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉลี่ยสูงขึ้น	ร้อยละ	80	N/A เนื่องจากไม่ปรากฏผลการดำเนินงาน	ไม่บรรลุ เป้าหมาย
23.สัดส่วนนักเรียนปฐมวัย (3-5 ปี) ต่อประชากรกลุ่มอายุ 3-5 ปี เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	90	4.17	ไม่บรรลุ เป้าหมาย
24. อัตราการออกกลางคัน ของผู้เรียน	ร้อยละ			ไม่บรรลุ เป้าหมาย
- ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลดลง		0.02	0.13	
- ระดับอาชีวศึกษาลดลง		5.00	1.70	
25. จำนวนเด็กด้อยโอกาส เด็กพิการได้รับโอกาสในการ เข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการพัฒนาสมรรถภาพ	คน	3,031,512	4,512,679	บรรลุ เป้าหมาย
26. จำนวนประชาชนที่เข้าถึง หลักสูตร/สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ที่จัดการศึกษาในรูปแบบ การเรียนรู้ตลอดชีวิต	คน	18,000,000	23,917,252	บรรลุ เป้าหมาย
27. จำนวนฐานข้อมูล รายบุคคลด้านการศึกษา ของประเทศที่เป็นปัจจุบัน สามารถเชื่อมโยงและใช้ข้อมูล ระหว่างหน่วยงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น	ฐาน ข้อมูล	เพิ่มขึ้น (ปี 2561 มี 4 ฐานข้อมูล)	เพิ่มขึ้น (ปี 2562 มี 5 ฐานข้อมูล)	บรรลุ เป้าหมาย

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผลการบรรลุเป้าหมาย
28. มีรูปแบบกองทุนทางการศึกษา เพื่อช่วยเหลือและดูแลผู้ด้อยโอกาส	รูปแบบ	มี	มี	บรรลุเป้าหมาย
29. ร้อยละของสถานศึกษาที่สามารถจัดหาวัสดุอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่ผู้เรียนอย่างทั่วถึง	ร้อยละ	60	12.80	ไม่บรรลุเป้าหมาย
สรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 4 จำนวน 10 ตัวชี้วัด			บรรลุเป้าหมาย 6 ไม่บรรลุเป้าหมาย 4 - ต่ำกว่าเป้าหมาย 3 - ไม่สามารถประเมินผลได้ (N/A) 1	ตัวชี้วัด ตัวชี้วัด ตัวชี้วัด ตัวชี้วัด

จากตารางที่ 27 พบว่า ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 4 บรรลุเป้าหมาย จำนวน 6 ตัวชี้วัด จาก 10 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 60 และไม่บรรลุเป้าหมาย จำนวน 4 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 40 โดยมีผลการดำเนินงาน ต่ำกว่าเป้าหมาย 3 ตัวชี้วัด และไม่สามารถประเมินผลได้ 1 ตัวชี้วัด รายละเอียดปรากฏ ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 20 ร้อยละของสถานศึกษาได้รับบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 75 ของสถานศึกษา)

กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการบริหารจัดการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแก่สถานศึกษา โดยได้บูรณาการเครือข่ายต่าง ๆ ภายในกระทรวงศึกษาธิการเป็นเครือข่ายเดียวกัน เพื่อลดปัญหาความซ้ำซ้อน และเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้งานเครือข่าย เรียกว่า เครือข่ายการศึกษาแห่งชาติ (National Education Network : NEdNet) ทำให้สถานศึกษาได้รับบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงไม่เกิน 30 Mbps โดยปี 2562 มีสถานศึกษาได้รับบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง จำนวน 34,199 แห่ง จากเป้าหมาย 39,562 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 86.44 และมีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง จำนวน 5,363 แห่ง เนื่องจากเป็นสถานศึกษาที่อยู่ห่างไกล จุดบริการอินเทอร์เน็ตไม่ครอบคลุม ทั้งนี้ มีผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตอื่นที่ให้บริการ เช่น ADSL 3G 4G IPSTAR เป็นต้น รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 28 ดังนี้

ตารางที่ 28 จำนวนสถานศึกษาที่ได้รับบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

สังกัด	สถานศึกษาที่ได้รับบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	
	เป้าหมาย (แห่ง)	ผลการดำเนินงาน (แห่ง)
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	30,039	25,276
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	427	427
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	9,096	8,496
รวม	39,562	34,199
ร้อยละ	100	86.44

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ตัวชี้วัดที่ 21 จำนวนแหล่งเรียนรู้ระดับตำบลที่ได้รับการสนับสนุนให้มีศักยภาพรองรับการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของประชาชน (1,787 แห่ง)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ได้ร่วมมือกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ดำเนินงานศูนย์ดิจิทัลชุมชนของ กศน.ตำบล แล้ว จำนวน 7,414 แห่ง และอยู่ระหว่างดำเนินการที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล อีก 10 แห่ง เพื่อให้ประชาชนใช้ในการแสวงหาความรู้ เพื่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้และสนับสนุนให้มีศักยภาพรองรับการใช้อินเทอร์เน็ตของประชาชน

ตัวชี้วัดที่ 22 ร้อยละของผู้เรียนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนทางไกลด้วยระบบ DLIT DLTV และ ETV มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสูงขึ้น (ร้อยละ 80)

เนื่องจากไม่ปรากฏผลการดำเนินงาน จึงไม่สามารถประเมินตัวชี้วัดนี้ได้ อย่างไรก็ตาม กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีแนวทางดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยนำเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล ด้วยระบบ DLIT DLTV เพื่อแก้ปัญหาคุณภาพการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และเพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษา นอกจากนี้ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย นำเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล ด้วยระบบ ETV เช่น รายการ ตีวเข้มเต็มเต็มความรู้ เป็นต้น เพื่อขยายโอกาส พัฒนาคุณภาพชีวิต และยกระดับมาตรฐานทางการศึกษาแก่ผู้เรียน และประชาชน

ตัวชี้วัดที่ 23 สัดส่วนนักเรียนปฐมวัย (3 - 5 ปี) ต่อประชากรกลุ่มอายุ 3 - 5 ปี เพิ่มขึ้น (ร้อยละ 90)

จากข้อมูลสถิติการศึกษา (เบื้องต้น) ปีการศึกษา 2562 พบว่า สัดส่วนนักเรียนปฐมวัย (3-5 ปี) ต่อประชากรกลุ่มอายุ 3-5 ปี อยู่ที่ร้อยละ 75.98 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2561 ซึ่งมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 71.81 รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 29 ดังนี้

ตารางที่ 29 สัดส่วนนักเรียนปฐมวัย (3 - 5 ปี) ต่อประชากรกลุ่มอายุ 3 - 5 ปี ปีการศึกษา 2561 - 2562

ระดับชั้น	ปีการศึกษา 2561			ปีการศึกษา 2562		
	ประชากร	นักเรียน	ร้อยละ	ประชากร	นักเรียน	ร้อยละ
อนุบาล 1 (3 ปี)	686,836	261,674	38.10	686,853	294,940	42.94
อนุบาล 2 (4 ปี)	727,885	609,480	83.73	727,897	659,097	90.55
อนุบาล 3 (5 ปี)	744,200	679,202	91.27	744,222	686,324	92.22
รวม	2,158,921	1,550,356	71.81	2,158,972	1,640,361	75.98

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ตัวชี้วัดที่ 24 อัตราการออกกลางคันของผู้เรียน (ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลดลงร้อยละ 0.02 ระดับอาชีวศึกษา ลดลงร้อยละ 5)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายให้ทุกเขตพื้นที่การศึกษาตระหนักถึงปัญหาเด็กออกกลางคัน โดยการให้สถานศึกษาจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็ง และอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีแนวดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาทิ การสำรวจข้อมูลเด็กกลุ่มเสี่ยง เช่น เด็กฐานะยากจน ขาดแคลนทุนทรัพย์ มีปัญหาจากครอบครัว เป็นต้น มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินงานแก้ไขปัญหา จัดหาเครือข่ายดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับเขตพื้นที่การศึกษา กรณีที่เด็กไม่สามารถเรียนในระบบปกติได้ เช่น เครือข่ายศูนย์การศึกษานอกระบบ เครือข่ายศูนย์การเรียนรู้ ซึ่งจัดโดยองค์กรชุมชนการจัดการศึกษาโดยครอบครัว (Home School) เป็นต้น รวมทั้งนิเทศ กำกับ ติดตามและ

ประเมินผลการดำเนินงาน ทั้งในระดับสถานศึกษาและระดับเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า จำนวนนักเรียนต้นปีการศึกษา 2561 จำนวน 5,761,314 คน มีนักเรียนออกกลางคันทั้งหมด 7,290 คน คิดเป็นร้อยละ 0.13

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ดำเนินการโครงการลดปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนอาชีวศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหาการออกกลางคันและลดอัตราการออกกลางคันของผู้เรียนอาชีวศึกษา ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ได้ขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การเยี่ยมบ้าน หอพัก บ้านเช่า และที่อยู่อาศัยของผู้เรียน และการติดตามผู้เรียนที่ออกกลางคันกลับเข้าสู่ระบบการศึกษา ทั้งนี้ จากผลการดำเนินงานสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 426 แห่ง สามารถลดอัตราการออกกลางคันของผู้เรียนอาชีวศึกษาภาพรวม ร้อยละ 1.70

ตัวชี้วัดที่ 25 จำนวนเด็กด้อยโอกาส เด็กพิการได้รับโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการพัฒนาสมรรถภาพ (3,031,512 คน)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดบริการการศึกษาให้กับผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการและผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยมีผู้เรียนได้รับโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานและการพัฒนาสมรรถภาพ จำนวน 4,512,679 คน รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 30 ดังนี้

ตารางที่ 30 จำนวนเด็กด้อยโอกาส เด็กพิการได้รับโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานและการพัฒนาสมรรถภาพ

ประเภท	จำนวนนักเรียน (คน)
1. นักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์	34,568
2. นักเรียนในโรงเรียนการศึกษาพิเศษ	12,366
3. นักเรียนในศูนย์การศึกษาพิเศษ	25,936
4. นักเรียนพิการเรียนร่วมปกติ	349,272
5. นักเรียนด้อยโอกาสเรียนร่วมปกติ	3,659,258
6. นักเรียนการกุศล สช.	415,417
7. นักเรียนพิการ สช.	4,397
8. คนพิการ กศน.	10,379
9. นักเรียนพิการ สอศ.	1,086
รวม	4,512,679

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

หมายเหตุ : รายการที่ 1-5 ข้อมูลจากสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สพฐ. (ระบบสารสนเทศการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ : SET) (นักเรียนด้อยโอกาสเรียนร่วมปกติ รวบรวมตรวจสอบข้อมูล)

ตัวชี้วัดที่ 26 จำนวนประชาชนที่เข้าถึงหลักสูตร/สื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่จัดการศึกษาในรูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต (18,000,000 คน)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยกำหนดเป้าหมายประชาชนที่เข้าถึงหลักสูตร/สื่อ/แหล่งเรียนรู้ จำนวน 18,000,000 คน สามารถดำเนินการได้ 23,917,252 คน รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 31 ดังนี้

ตารางที่ 31 จำนวนประชาชนที่เข้าถึงหลักสูตร/สื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่จัดการศึกษาในรูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต

โครงการ/กิจกรรม	จำนวนประชาชนผู้รับบริการ (คน)
การจัดการศึกษาตามอัธยาศัย แบ่งออกเป็นโครงการ/กิจกรรม ดังนี้ - วิทยาศาสตร์ 5,026,538 คน - ห้องสมุด 9,732,722 คน - ผู้รับบริการวิทยุโทรทัศน์ 9,157,992 คน	23,917,252
รวม	23,917,252

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ตัวชี้วัดที่ 27 จำนวนฐานข้อมูลรายบุคคลด้านการศึกษาของประเทศที่เป็นปัจจุบันสามารถเชื่อมโยง และใช้ข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น (ฐานข้อมูลเพิ่มขึ้น)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการโครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลจัดเก็บทะเบียนประวัติผู้เรียนและบุคลากรในสังกัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 เพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูล 1) ระบบฐานข้อมูลทะเบียนประวัตินักเรียน นักศึกษา ผู้เรียน 2) ระบบฐานข้อมูลทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) ระบบฐานข้อมูลทะเบียนประวัติข้าราชการพลเรือน พนักงานราชการ และบุคลากรอื่น 4) ระบบฐานข้อมูลรายละเอียดของสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ได้ดำเนินงานโครงการพัฒนาระบบงานทะเบียน นักเรียน ครู และผู้สำเร็จการศึกษาในสถานศึกษา จัดทำฐานข้อมูลเพิ่มอีก 1 ระบบ คือ ระบบงานทะเบียนนักเรียนครูและผู้สำเร็จการศึกษาในสถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 28 มีรูปแบบกองทุนทางการศึกษาเพื่อช่วยเหลือและดูแลผู้ด้อยโอกาส (มีรูปแบบ)

กระทรวงศึกษาธิการ มีรูปแบบกองทุนทางการศึกษาเพื่อช่วยเหลือและดูแลผู้ด้อยโอกาส โดยมีการดำเนินการจัดตั้งกองทุนทางการศึกษาเพื่อช่วยเหลือและดูแลผู้ด้อยโอกาส ดังนี้

1) กองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่าย สำหรับการสนับสนุนและช่วยเหลือภาวะโภชนาการของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา และการประชาสัมพันธ์ปัญหาภาวะทุพโภชนาการของเด็ก

2) กองทุนพัฒนาชีวิต เพื่อเป็นกองทุนสำหรับสนับสนุนให้เด็กที่อยู่ในสภาวะยากลำบากให้มีทุนการศึกษาต่อระดับวิชาชีพ

3) กองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ เพื่อใช้จ่ายในการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

นอกจากนี้ ยังมีกองทุนทางการศึกษาเพื่อช่วยเหลือและดูแลผู้ด้อยโอกาสที่หน่วยงานอื่น ๆ ดังนี้

1) กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาจัดตั้งขึ้นตามข้อเสนอของคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา โดยปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 54 เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา ช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา รวมทั้งเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพ และประสิทธิภาพครู โดยให้รัฐเป็นผู้จัดสรรงบประมาณให้กองทุนอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของนายกรัฐมนตรี และมีการบริหารงานที่เป็นอิสระ

2) กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเพื่อให้เงินกู้ยืมแก่นักเรียน นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวเนื่องกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง มีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง

ตัวชี้วัดที่ 29 ร้อยละของสถานศึกษาที่สามารถจัดหา วัสดุอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่ผู้เรียนอย่างทั่วถึง (ร้อยละ 60)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีเป้าหมายจัดหาระบบคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอนให้กับโรงเรียนที่เคยได้รับการจัดสรรในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 - 2555 จำนวน 11,876 โรงเรียน เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่มีคอมพิวเตอร์เก่าหรือชำรุดไม่สามารถใช้งานได้ ไม่คุ้มค่าการบำรุงรักษา โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ได้รับงบประมาณจัดสรรระบบคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอนให้กับสถานศึกษา จำนวน 1,521 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 12.80 ของสถานศึกษาในอัตราส่วนคอมพิวเตอร์ต่อนักเรียน 1 : 20 และยังคงเหลืออีก 10,355 โรงเรียน ที่ยังไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษา เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ 1 สารสำคัญ

เป้าประสงค์ที่ 4 คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศในอนาคต

กลยุทธ์

21. ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกและพฤติกรรมรักษาสีสิ่งแวดล้อมของคนทุกช่วงวัยในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม และน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

22. ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

23. สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษา เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จำนวน 2 ตัวชี้วัด รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 32 ดังนี้

ตารางที่ 32 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษา เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผลการบรรลุเป้าหมาย
30. จำนวนสถานศึกษา/สถาบันการศึกษา หน่วยงาน ที่จัดการเรียนการสอน และกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น	แห่ง	30,000	30,112	บรรลุเป้าหมาย
31. ร้อยละของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา มีพฤติกรรมแสดงออกถึงความตระหนักในความสำคัญของการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การมีคุณธรรม จริยธรรม และการประยุกต์	ร้อยละ	100	N/A ไม่มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในภาพรวม	ไม่บรรลุเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผลการบรรลุเป้าหมาย
ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตเพิ่มขึ้น				
สรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 5 จำนวน 2 ตัวชี้วัด			บรรลุเป้าหมาย	1 ตัวชี้วัด
			ไม่บรรลุเป้าหมาย	1 ตัวชี้วัด
			- ต่ำกว่าเป้าหมาย	- ตัวชี้วัด
			- ไม่สามารถประเมินผลได้ (N/A)	1 ตัวชี้วัด

จากตารางที่ 32 พบว่า ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 5 บรรลุเป้าหมาย จำนวน 1 ตัวชี้วัด จาก 2 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 50 และไม่บรรลุเป้าหมาย จำนวน 1 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 50 โดยไม่สามารถประเมินผลได้ 1 ตัวชี้วัด รายละเอียดปรากฏ ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 30 จำนวนสถานศึกษา/สถาบันการศึกษา หน่วยงานที่จัดการเรียนการสอน และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น (30,000 แห่ง)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา จำนวน 30,112 แห่ง ดำเนินการจัดกิจกรรม/อบรมที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้แก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา เช่น โครงการห้องเรียนสีเขียว ค่ายนวัตกรรมห้องเรียนสีเขียวสู่โรงเรียนสีเขียวยั่งยืน และกำหนดแนวทางตามมาตรการลด และคัดแยกขยะ รวมทั้งแก้ไขปัญหาขยะในหน่วยงาน และสถานศึกษา ฯลฯ

ตัวชี้วัดที่ 31 ร้อยละของผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีพฤติกรรมแสดงออกถึงความตระหนักในความสำคัญของการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การมีคุณธรรม จริยธรรม และการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 100)

เนื่องจากตัวชี้วัดนี้ยังไม่มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในภาพรวมของกระทรวงศึกษาธิการ จึงทำให้ไม่สามารถประเมินตัวชี้วัดได้ อย่างไรก็ตาม กระทรวงศึกษาธิการได้มีการขับเคลื่อนและสร้างความตระหนัก สอดแทรกความรู้ ในรายวิชา จัดโครงการต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียนทุกระดับในการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การมีคุณธรรม จริยธรรม และการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต เช่น ส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินการตามนโยบาย “มาตรการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ” จัดโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (กิจกรรมโรงเรียนสุจริต) การจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ 1 สารสำคัญ

เป้าประสงค์ที่ 3 มีระบบบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และการกระจายอำนาจสู่ภูมิภาค

กลยุทธ์

24. เร่งส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาและสร้างเครือข่าย/ความเป็นภาคีหุ้นส่วนกับองค์กรทั้งภายในและต่างประเทศรวมทั้งสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา

25. ปรับปรุงกลไกเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการศึกษาทั้งในระดับส่วนกลาง และในพื้นที่ระดับภาค/จังหวัด ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยเน้นด้านคุณธรรมและความโปร่งใส

26. พัฒนาระบบบริหารงานงบประมาณด้านการศึกษา/การเงินเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

27. ส่งเสริมการปรับปรุงการบริหารจัดการองค์กรให้เหมาะสมต่อสภาพบริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลง ลดความล่าช้าและซ้ำซ้อนสู่องค์กรที่มีประสิทธิภาพมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ จำนวน 4 ตัวชี้วัด รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 33 ดังนี้

ตารางที่ 33 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผลการบรรลุเป้าหมาย
32. จำนวนภาคี เครือข่าย ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดพัฒนาและส่งเสริมการศึกษา	องค์กร/หน่วยงาน	3,400	3,761	บรรลุเป้าหมาย
33. จำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ได้รับการบริหารจัดการ	โรง	419 (นร. ต่ำกว่า 20 คน)	812	บรรลุเป้าหมาย
34. จำนวนกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการปรับบทบาท ภารกิจของหน่วยงาน เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	ฉบับ	2	2	บรรลุเป้าหมาย
35. มีรูปแบบ/แนวทาง กลไกการจัดสรรงบประมาณ ในสัดส่วนที่เหมาะสมตามลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน ความต้องการกำลังแรงงานและสภาพปัญหาที่แท้จริงของประเทศ	รูปแบบ/แนวทาง	มี	มี	บรรลุเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผลการบรรลุเป้าหมาย
สรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 6 จำนวน 4 ตัวชี้วัด			บรรลุเป้าหมาย 4 ไม่บรรลุเป้าหมาย - - ต่ำกว่าเป้าหมาย - - ไม่สามารถประเมินผลได้ (N/A) -	ตัวชี้วัด ตัวชี้วัด ตัวชี้วัด ตัวชี้วัด

จากตารางที่ 33 พบว่า ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 6 บรรลุเป้าหมาย จำนวน 4 ตัวชี้วัด จาก 4 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 100 รายละเอียดปรากฏ ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 32 จำนวนภาคี เครือข่าย ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดพัฒนา และส่งเสริมการศึกษา (3,400 องค์กร/หน่วยงาน)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ร่วมกับภาคี เครือข่ายให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดพัฒนา และส่งเสริมการศึกษา ทั้งในระบบและนอกระบบ จำนวน 3,761 องค์กร/หน่วยงาน รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 34 ดังนี้

ตารางที่ 34 จำนวนภาคี เครือข่าย ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดพัฒนาและส่งเสริมการศึกษา

โครงการ	จำนวนภาคี เครือข่าย (องค์กร/หน่วยงาน)
1. โครงการสุขใจครูไทยวัยเกษียณ (ศูนย์ดูแลครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้สูงอายุ)	77
2. โครงการโรงเรียนร่วมพัฒนา (Partnership School Project) - รุ่น 1 มีเอกชนสนับสนุน 12 แห่ง - รุ่น 2 มีเอกชนสนับสนุน 27 แห่ง	39
3. โครงการสานอนาคตการศึกษา (CONNEXT ED)	33
4. ภาคีเครือข่ายที่มีส่วนร่วมในการจัด/พัฒนา/ส่งเสริมการศึกษากับสำนักงานความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	24
5. ภาคีเครือข่ายที่มีส่วนร่วมในการจัด/พัฒนา/ส่งเสริมการศึกษากับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	77
6. ภาคีเครือข่ายที่มีส่วนร่วมในการจัด/พัฒนา/ส่งเสริมการศึกษากับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	3,511
รวม	3,761

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 33 จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กที่ได้รับการบริหารจัดการ (419 โรงเรียน (นักเรียนต่ำกว่า 20 คน))

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบาย แนวทาง มาตรการดำเนินงานบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก อันเป็นผลมาจากอัตราการเกิดลดลง และค่านิยมของผู้ปกครองที่ต้องการส่งบุตรหลานไปเรียนในเมือง รวมถึงการย้ายถิ่นฐานเพื่อประกอบอาชีพของผู้ปกครอง ปัจจุบันมีโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียน 1 – 20 คน จำนวน 812 โรงเรียน (ข้อมูล ณ 10 มิถุนายน 2562) อย่างไรก็ตาม หากมีการนิรโทษกรรมโรงเรียนร่วมสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการบริหารจัดการให้การสนับสนุนจัดสรรงบประมาณค่าพาหนะรับ - ส่งนักเรียนไปโรงเรียนหลัก ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ตัวชี้วัดที่ 34 จำนวนกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปรับบทบาทภารกิจของหน่วยงาน เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ (2 ฉบับ)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมายของกระทรวงศึกษาธิการ และปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพแล้ว จำนวน 2 ฉบับ ดังนี้

1. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน พ.ศ. 2562
2. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการพานักเรียนและนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา พ.ศ. 2562

ตัวชี้วัดที่ 35 มีรูปแบบ/แนวทาง กลไกการจัดสรรงบประมาณในสัดส่วนที่เหมาะสมตามลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน ความต้องการกำลังแรงงานและสภาพปัญหาที่แท้จริงของประเทศ (มีรูปแบบ)

กระทรวงศึกษาธิการ มีรูปแบบและแนวทางในการกำหนดให้หน่วยงานในสังกัดพิจารณาดำเนินการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับบริบทของการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ/ประเภท และลักษณะของผู้เรียน โดยในการจัดสรรงบประมาณใช้องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ประเภทของการจัดการศึกษา เช่น การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาพิเศษ เป็นต้น 2) สาขาวิชา/ระดับชั้น 3) จำนวนผู้เรียน 4) ขนาดของสถานศึกษา 5) พื้นที่ตั้ง และ 6) ความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย และยุทธศาสตร์สำคัญต่าง ๆ ของรัฐบาล และกระทรวงศึกษาธิการ เช่น การจัดสรรงบประมาณในโครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการจัดสรรงบประมาณตามลักษณะการจัดการศึกษาและนักเรียนที่แตกต่างกัน โดยยึดถือประเภทของการจัดการศึกษาเป็นหลักสำคัญ รวมทั้งมีการติดตามผลการดำเนินงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณมีความคุ้มค่า เหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างต่อเนื่อง

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาปัญหา อุปสรรคของการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ

จากการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ พบว่า หน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานในกำกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติการฯ และมีผลสำเร็จตามตัวชี้วัดในบางส่วน แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานตามแผนปฏิบัติการฯ ทำให้บางเรื่องยังไม่สามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานโดยสรุป ดังนี้

2.1 ด้านการจัดทำแผนและนำแผนสู่การปฏิบัติ พบว่า มีปัญหาความล่าช้าในการอนุมัติแผนปฏิบัติการของหน่วยงาน ปัญหาประสิทธิภาพในการจัดทำแผนที่ยังขาดความชัดเจนในด้านความเชื่อมโยงของการนำแผนปฏิบัติการระดับกระทรวงไปสู่ระดับกรมและความชัดเจนเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับคำนิยามตัวชี้วัดของหน่วยงานปฏิบัติและหน่วยจัดเก็บข้อมูล ซึ่งทำให้ผลการดำเนินงานโครงการบางส่วนไม่สามารถตอบสนองต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนปฏิบัติการระดับกระทรวงได้ เนื่องจากการปฏิบัติงานของหน่วยงานไม่ได้ดำเนินการเพื่อตอบสนองตัวชี้วัดหรือเป้าหมายของแผนปฏิบัติการ/โครงการที่กำหนด และการขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการบางส่วนขาดความต่อเนื่อง เนื่องจากมุ่งให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้นโยบายเร่งด่วนเฉพาะหน้าหรือนโยบายที่เป็นจุดเน้นของรัฐบาลหรือผู้บริหารองค์กร

2.2 ด้านงบประมาณ พบว่า บางโครงการได้รับงบประมาณล่าช้าหรือไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ รวมทั้งมีปัญหาระเบิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการใช้จ่ายงบประมาณ และการจัดซื้อจัดจ้าง

2.3 ด้านการติดตาม ประเมินผลและรายงาน พบว่า ข้อมูลบางส่วนเป็นการรายงานเชิงกระบวนการมากกว่าผลสำเร็จของการดำเนินงานตามตัวชี้วัดหรือเป้าหมายโครงการ หน่วยงานที่มีสถานศึกษา/สถาบันการศึกษาในสังกัดเป็นจำนวนมากต้องใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งการรายงานบางส่วนจึงไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด ทำให้ไม่สามารถสะท้อนประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการนำแผนสู่การปฏิบัติในภาพรวมได้อย่างครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน นอกจากนี้ ปัญหาด้านการติดตามผ่านระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ที่หน่วยงานรายงานไปยังสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัดแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้โครงการที่ใช้ประเมินบางส่วนมีข้อมูลไม่สมบูรณ์ไม่สามารถประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการได้

2.4 ด้านบุคลากร พบว่า บุคลากรบางส่วนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการประเมินและรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามตัวชี้วัดที่กำหนด และขาดการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างงานจัดทำแผนและงานติดตาม ประเมินผล และรายงาน ส่งผลให้การติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของแผน/โครงการบางส่วนไม่สามารถประเมินผลได้ เนื่องจากการไม่มีการดำเนินการ/ขาดความครบถ้วนของข้อมูล/ข้อมูลที่รายงานไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ต้องการประเมิน

บทที่ 5

สรุปผลการประเมิน

การประเมินผลแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ 2) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคของการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ และ 3) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของกระทรวงศึกษาธิการในปีต่อไป โดยเป็นการประเมินผลสรุป มีประเด็นเนื้อหาที่มุ่งศึกษาประกอบด้วย 1) ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการในภาพรวม และ 2) ปัญหา อุปสรรค ของการดำเนินงานแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา เก็บจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย หน่วยงานองค์กรหลัก และหน่วยงานในกำกับกระทรวงศึกษาธิการ ระยะเวลาที่ศึกษาผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2561 – กันยายน 2562 โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย 1) แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ 2) แบบรายงานผลการประเมินโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ และ 3) รายงานการประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเป้าประสงค์ภายใต้ยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ

วิธีการประเมิน โดยวิเคราะห์จากเอกสาร (Documentary Analysis) ซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิ คือ 1) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อสรุปผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ จำนวน ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย และ 2) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ โดยแนวทางการประเมินพิจารณาจากผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับเป้าหมายของตัวชี้วัดของแผนปฏิบัติการฯ ในภาพรวม และเกณฑ์การประเมิน ได้แก่ บรรลุเป้าหมาย/ไม่บรรลุเป้าหมายของการดำเนินงานตามตัวชี้วัดตามเป้าหมายของตัวชี้วัดที่กำหนดในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยนำเสนอ 1) สรุปผลประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ 2) ปัญหา อุปสรรค ของการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ และ 3) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของกระทรวงศึกษาธิการในปีต่อไป

1. สรุปผลประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ

การประเมินผลประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการในภาพรวม จำนวน 35 ตัวชี้วัด พบว่า บรรลุเป้าหมาย จำนวน 20 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 57.14 และไม่บรรลุเป้าหมาย จำนวน 15 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 42.86 โดยมีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมาย จำนวน 10 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 28.57 และไม่สามารถประเมินผลได้ จำนวน 5 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 14.29 ซึ่งสามารถจำแนกผลการประเมินรายยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชาติ ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด พบว่า บรรลุเป้าหมาย จำนวน 4 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 80 และไม่บรรลุเป้าหมาย จำนวน 1 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 20 โดยมีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมาย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัย และนวัตกรรม ที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด พบว่า บรรลุเป้าหมาย จำนวน 1 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 20 และไม่บรรลุเป้าหมาย จำนวน 4 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 80 โดยมีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมาย 3 ตัวชี้วัด และไม่สามารถประเมินผลได้ 1 ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ประกอบด้วย 9 ตัวชี้วัด พบว่า บรรลุเป้าหมาย จำนวน 4 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 44.44 และไม่บรรลุเป้าหมาย จำนวน 5 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 55.56 โดยมีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมาย 3 ตัวชี้วัด และไม่สามารถประเมินผลได้ 2 ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสทางการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ประกอบด้วย 10 ตัวชี้วัด พบว่า บรรลุเป้าหมาย จำนวน 6 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 60 และไม่บรรลุเป้าหมาย จำนวน 4 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 40 โดยมีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมาย 3 ตัวชี้วัด และไม่สามารถประเมินผลได้ 1 ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษา เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด พบว่า บรรลุเป้าหมาย จำนวน 1 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 50 และไม่บรรลุเป้าหมาย จำนวน 1 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 50 โดยไม่สามารถประเมินผลได้ 1 ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด พบว่า บรรลุเป้าหมาย จำนวน 4 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 100

2. ปัญหา อุปสรรค ของการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ

จากการติดตามและประเมินผลดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ พบว่า หน่วยงานในสังกัด และหน่วยงานในกำกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมภายใต้ยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติการฯ และมีผลสำเร็จตามตัวชี้วัดในบางส่วน อย่างไรก็ตาม ยังมีปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ทำให้บางเรื่องยังไม่สามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานโดยสรุป ดังนี้

2.1 ด้านการจัดทำแผนและนำแผนสู่การปฏิบัติ พบว่า มีปัญหาความล่าช้าในการอนุมัติ แผนปฏิบัติการของหน่วยงาน ปัญหาประสิทธิภาพในการจัดทำแผนที่ยังขาดความชัดเจนในด้านความเชื่อมโยงของ การนำแผนปฏิบัติการระดับกระทรวงไปสู่ระดับกรมและความชัดเจนเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับค่านิยมตัวชี้วัด หน่วยงานปฏิบัติและหน่วยจัดเก็บข้อมูล ซึ่งทำให้ผลการดำเนินงานโครงการบางส่วนไม่สามารถตอบสนองต่อการ บรรลุเป้าหมายของแผนปฏิบัติการระดับกระทรวงได้ เนื่องจากการปฏิบัติงานของหน่วยงานไม่ได้ดำเนินการเพื่อ ตอบสนองตัวชี้วัดหรือเป้าหมายของแผนปฏิบัติการ/โครงการที่กำหนด และการขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการ บางส่วนขาดความต่อเนื่อง เนื่องจากมุ่งให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้นโยบายเร่งด่วนเฉพาะ หน้าหรือนโยบายที่เป็นจุดเน้นของรัฐบาลหรือผู้บริหารองค์กร

2.2 ด้านงบประมาณ พบว่า บางโครงการได้รับงบประมาณล่าช้าหรือไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ รวมทั้งมีปัญหาเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการใช้จ่ายงบประมาณ และการจัดซื้อจัดจ้าง

2.3 ด้านบุคลากร พบว่า บุคลากรบางส่วนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการประเมินและรายงานผล การดำเนินงานโครงการตามตัวชี้วัดที่กำหนด และขาดการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างงานจัดทำแผนและงาน ติดตาม ประเมินผลและรายงาน ส่งผลให้การติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของแผน/โครงการบางส่วน ไม่สามารถประเมินผลได้ เนื่องจาก ไม่มีการดำเนินการ/ขาดความครบถ้วนของข้อมูล/ข้อมูลที่ยังไม่สอดคล้องกับ ตัวชี้วัดที่ต้องการประเมิน

2.4 ด้านการติดตาม ประเมินผลและรายงาน พบว่า ข้อมูลบางส่วนเป็นการรายงานเชิงกระบวนการ มากกว่าผลสำเร็จของการดำเนินงานตามตัวชี้วัดหรือเป้าหมายโครงการ หน่วยงานที่มีสถานศึกษา/สถาบันการศึกษา ในสังกัดเป็นจำนวนมากต้องใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งการรายงานบางส่วนจึงไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด ทำให้ไม่สามารถสะท้อนประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการนำแผนสู่การปฏิบัติในภาพรวมได้อย่างครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน นอกจากนี้ ปัญหาด้านการติดตามผ่านระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) ที่หน่วยงานรายงาน ไปยังสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัดแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้โครงการที่ใช้ประเมินบางส่วนมีข้อมูลไม่สมบูรณ์ไม่สามารถประเมิน ผลสัมฤทธิ์ของโครงการได้

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงศึกษาธิการระยะต่อไป

คณะผู้ประเมินมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานระดับกระทรวงและระดับกรมตามแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงศึกษาธิการระยะต่อไป ดังนี้

3.1.1 ผู้บริหารทุกหน่วยงานควรให้ความสำคัญและอำนวยความสะดวกให้เกิดการแปลงแผนปฏิบัติราชการ ระดับกระทรวงไปเป็นกรอบแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของระดับกรมและระดับหน่วยงาน พร้อมทั้งให้มีการกำกับติดตามเพื่อให้การดำเนินงานมีความสอดคล้องและตอบสนองต่อเป้าประสงค์และยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติ ราชการระดับกระทรวง

3.1.2 ควรสร้างการรับรู้เกี่ยวกับกระบวนการบริหารแผนปฏิบัติราชการให้กับผู้รับผิดชอบภารกิจงาน ด้านนโยบายและแผน ด้านการติดตามประเมินผล รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เป็นกลไกสำคัญในการจัดทำแผน การขับเคลื่อนแผนและกำกับติดตาม เพื่อให้สามารถแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.3 ควรมีการทบทวนตัวชี้วัดความสำเร็จให้มีค่านิยามที่ชัดเจน และมีความสอดคล้องกับ สถานการณ์การศึกษาที่เปลี่ยนแปลง รวมทั้งมีกระบวนการส่งเสริมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย เพื่อให้เกิดการยอมรับของทุกฝ่าย อันจะนำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุผล ตามเป้าหมายที่ได้กำหนด

3.1.4 ควรมีการวิเคราะห์สภาพบริบทและผลการประเมินแผนปฏิบัติราชการที่ผ่านมา ทั้งในส่วนของประเด็น ปัญหาและความสำเร็จมาเป็นฐานข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ในระยะต่อไป เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานด้านการศึกษาได้อย่างแท้จริง

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงศึกษาธิการระยะต่อไป

3.2.1 ควรให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ในการขับเคลื่อนงาน/โครงการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์แก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยอาจจัดทำเป็นคู่มือหรืออบรมให้ความรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมโครงการ และควรกำหนดมาตรการ/แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนา สถานศึกษาให้มีคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลายเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา แม้ว่ามีข้อจำกัดในด้าน งบประมาณ

3.2.2 ควรสร้างแรงจูงใจในการศึกษาต่อสายอาชีพ พร้อมทั้งสร้างการรับรู้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการของการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อการมีส่วนร่วม ในการพัฒนากำลังคนที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

3.2.3 คำนวณระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดทำฐานข้อมูลด้านความต้องการและการผลิตกำลังคน รวมทั้งฐานข้อมูลของสถานศึกษาในด้านบุคลากร ครูภัณฑ์การเรียนการสอน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการบริหารจัดการเรื่องการผลิตและพัฒนากำลังคนให้ตอบสนองตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยผลิต หน่วยใช้กำลังคน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ในการจัดทำเส้นทางการศึกษาต่อสู่การประกอบอาชีพของนักเรียน นักศึกษา ปรับแผนการเรียนรู้ให้รองรับเส้นทางอาชีพที่มีความชัดเจน

บรรณานุกรม

- นิศา ชูโต. (2538). การประเมินโครงการ. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : พี. เอ็น.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2557). เทคนิคการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : บริษัทแฮสส์ออฟเคอร์มิสท์
- พิสนุ พองสี. (2549). การประเมินทางการศึกษาแนวคิดสู่การปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : เทียมฝ่าการพิมพ์
- รัตน์ บัวสนธ์. (2540). การประเมินโครงการ/การวิจัยเชิงปริมาณ. กรุงเทพฯ : บริษัท คอมแพคท์พริ้นท์ จำกัด.
- ส.วาสนา ประวาลพุกษ์. (2544). หลักการและเทคนิคการประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : เดอะ มาสเตอร์
กรุ๊ปแมเนจเม้นท์.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2550). เทคนิคการประเมินโครงการ. (พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี : จตุพร ดีไซน์.
- สมหวัง พิชยานุวัฒน์. (2544). วิธีวิทยาการประเมินศาสตร์แห่งคุณค่า. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564). (อัดสำเนา)
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. สถิติการศึกษาประจำปี 2560. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2560
- _____ . สถิติการศึกษาประจำปี 2561. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย จำกัด, 2561
- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ. (เอกสารอัดสำเนา), 2562
- สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2561 – 2580. กรุงเทพมหานคร : บริษัท
พริกหวานกราฟฟิค จำกัด, 2560
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2541). การประเมินผลโครงการ : หลักการและการประยุกต์. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์เลี้ยงช้าง
- สุภาส อังศุโชติ. (2555). รูปแบบการประเมินนโยบาย แผนงาน และโครงการ. ในประมวลสาระชุดวิชาการประเมิน
นโยบาย แผนงาน และโครงการ. หน่วยที่ 5. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุวิมล ติรภานันท์. (2543). การประเมินโครงการ : แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2537). ทฤษฎีการประเมิน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- _____ . (2545). ทฤษฎีการประเมิน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ศิริวัฒน์ วรรณม. (2540). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้การประเมินในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด
กรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ สป ๒๔๕ /๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานติดตาม ประเมินผลและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการจะดำเนินการติดตาม ประเมินผลและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นฐานข้อมูลด้านการศึกษา รวมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อหน่วยงานและสาธารณชน ให้มีความรู้ความเข้าใจ และได้รับทราบถึงความสำเร็จ ความก้าวหน้าและความเคลื่อนไหวในการดำเนินงานด้านการศึกษาอย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม รวมถึงการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนงานการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายและแนวนโยบายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อให้การติดตาม ประเมินผลและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะทำงานติดตาม ประเมินผลและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

๑. นายอำนาจ วิทยานุกูล	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	ที่ปรึกษา
๒. นางสาวนิตยา หลานไทย	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	ประธาน คณะทำงาน
๓. นางสาวกัญญาณัฐ เมฆา	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	คณะทำงาน
๔. นายจิรวิทย์ ไทภูโพนุลย์	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	คณะทำงาน
๕. นางสาวมนทกานต์ แก้วพฤกษ์	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	คณะทำงาน
๖. นางอรอุมา หวังมีงมี	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	คณะทำงาน
๗. นางชุลีกร กิตติกิจ	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	คณะทำงาน
๘. นายศรีภูมิ อิศรพันธุ์	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	คณะทำงาน
๙. นายเฉลิมพล เขตพันธ์	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	คณะทำงาน
๑๐. ว่าที่ร้อยตรี อิทธิพัทธ์ สมจ	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	คณะทำงาน
๑๑. นางปรานีย์ คุณธรรมดี	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๑๒. นางสาวเพชรรัตน์ สิทธิรักษ์	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๑๓. นางสาวมยุรี จีระมัตย์	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน

/๑๔. นายพงษ์ศักดิ์ ...

- ๒ -

๑๔. นายพงษ์ศักดิ์ เห็นตระกูลดี	สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๑๕. นางสาวขวัญเรือน จอมโคกสูง	สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๑๖. นางสาวก่องแก้ว ออกุ่น	สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๑๗. นางสาวอโนชา แยมแจ่ม	สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๑๘. นางสาววิมล ลุมพิกานนท์	สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๑๙. นางสาวชนิดดา หุ่นสวัสดิ์	สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๒๐. นางคมขำ ทองสุข	สำนักตรวจราชการและติดตามประเมินผล สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๒๑. นายวิโรจน์ สุริยานต์	สำนักตรวจราชการและติดตามประเมินผล สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๒๒. นายวิทยา ฉินศิริกุล	สำนักตรวจราชการและติดตามประเมินผล สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๒๓. นางวรรณลักษณ์ ศักดิ์สิน	สำนักนิติการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๒๔. นางสาวณัฐมน อนงค์รักษ์	สำนักนิติการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๒๕. นางสุนีย์ เพชรสัมฤทธิ์	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๒๖. นางสาวคำปุน บุญเขต	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๒๗. นางสาวฐิฎกานต์ เอ่งฉ้วน	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน

/๒๘. นายเอกธนา ...

- ๓ -

๒๘. นายเอกธนา พลเชียงขวาง	สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๒๙. นายเกียรติสกันธ์ กลิ่นสุวรรณ	สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๓๐. นางสาวภูมิมารินทร์ พรหมรักษ์	สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๓๑. นางสาวชนัญญา ลำเจียก	สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๓๒. นายสมบุรณ์ กุสุโมทย์	สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา	คณะทำงาน
๓๓. นางสาวนิลาวัณย์ เงินสองสี	สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา	คณะทำงาน
๓๔. นางสาวสุรภีร์ กัลติวานิชย์	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา	คณะทำงาน
๓๕. นายบุญชูพิสิษฐ์ สิทธิธนะโชค	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา	คณะทำงาน
๓๖. นางสาวสุภัทสรณ์ รุ่งศรี	สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	คณะทำงาน
๓๗. นางสาววรรณทิพา เทพหล้า	สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	คณะทำงาน
๓๘. นางสาวเกตสุภา จันทนาวิวัฒน์	โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์	คณะทำงาน
๓๙. นางโณมยงค์ คงประดิษฐ์	โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์	คณะทำงาน
๔๐. นางปิยะพร เอี่ยมฐิติวัฒน์	สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้า และการพัฒนา	คณะทำงาน
๔๑. ร้อยโท พันธรับ ราชพงศา	สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้า และการพัฒนา	คณะทำงาน
๔๒. ว่าที่ร้อยเอก วุฒิกุล อินทร์มา	สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ	คณะทำงาน
๔๓. นางสาวอัญชลี พลอยเพชร	สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ	คณะทำงาน
๔๔. นางเบญจรงค์ ถิ่นธานี	สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ	คณะทำงาน
๔๕. นางสาวจริยารุจี สุขวิชัย	สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ	คณะทำงาน
๔๖. นางวิจิตา สมบูรณ์	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๔๗. นางสาวปณิดา พลheim	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๔๘. นางประภัทศร เหลืองประเสริฐ	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน

๔๙. นางสาวชลมา...

- ๔ -

๔๙. นางสาวชลมา นิยมเดชา	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๕๐. นายวัฒนชัย จันทร์วิบูล	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน และเลขานุการ
๕๑. นางสาวปทุมพร อยู่คง	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๕๒. นายสรินท์ ศรีสมพันธุ์	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๕๓. นางเจนจิรา รัชศฤงคารสกุล	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๕๔. นายศักดิ์ชาย บุญสุวรรณ	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๕๕. นางกัญญารัตน์ ลับกิม	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๕๖. นายศุภกิตต์ ยอดพิจิตร	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๕๗. นางสาวพรมนันท์ เตียวเจริญชัย	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๕๘. นายปิยะ จันทร์หอมฟุ้ง	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะทำงานมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. รวบรวม สังเคราะห์ และวิเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินงาน รวมทั้งจัดทำรายงานการติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการตามกำหนดเวลาและปรับปรุงข้อมูล ให้ทันสมัยอยู่เสมอ

๒. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายประเสริฐ บุญเรือง)

รองปลัดกระทรวง รักษาราชการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ